

POLSKI ZWIĄZEK SZACHOWY

Krzysztof Pańczyk

**Drużyna polska srebrnym medalistą
Mistrzostw Świata Głuchych
Opatija (Chorwacja) 18-27.06.2014.
Specyfika pracy z szachistami głuchymi
oraz głuchoniewidomymi**

**Praca dyplomowa na trenera I klasy
napisana pod kierunkiem
Trenera Seniora FIDE Marka Matlaka**

Warszawa 2015

Podziękowania

Chciałbym podziękować wszystkim osobom, które wniosły swój wkład do niniejszej pracy. Za dostarczenie materiałów lub potrzebnych informacji dziękuję Panom Krzysztofowi Chęciakowi, Marcinowi Chojnowskiemu, Stanisławowi Kornasiewiczowi, Krzysztofowi Michalczukowi, Aleksandrowi Kubinowi oraz Jerzemu Strzeleckiemu, Panu Jerzemu również za skomentowanie swojej partii. Za cenne uwagi dziękuję mojemu Promotorowi Panu Markowi Matlakowi, oraz Panom Tomaszowi Lissowskiemu i Jackowi Ilczukowi.

Spis treści

Rozdział	Tytuł	Strona
	Wstęp	3
Rozdział 1	Historia szachów głuchych w największym skrócie	4
Rozdział 2	Nasza drużyna, ocena szans	7
Rozdział 3	Przebieg rywalizacji	10
	Runda 1	11
	Runda 2	17
	Runda 3	24
	Runda 4	30
	Runda 5	37
	Runda 6	43
	Dzień wolny	52
	Runda 7	55
	Runda 8	62
	Runda 9	70
	Wyniki końcowe	75
	Wyniki Polaków i ocena występu	76
	Wyniki turnieju kobiet i imprez towarzyszących	76
	Ocena organizacji	77
	Podsumowanie	78
Rozdział 4	Pedagogika pracy z szachistami niesłyszącymi	80
	Definicje	80
	Przyczyny i rodzaje uszkodzeń słuchu	80
	Psychologiczne i społeczne skutki uszkodzeń słuchu	81
	Percepcja mowy osoby u uszkodzonym słuchem	81
	Surdopedagogika	81
	Rola techniki w nauczaniu głuchych	82
	Moje doświadczenia w pracy i kontaktach z szachistami głuchymi	82
	Bibliografia	85

Wstęp

Wszystko rozpoczęło się w marcu 2014. W dość przypadkowy sposób poznałem wtedy Marcina Chojnowskiego. Po wymianie korespondencji e-mailowej po raz pierwszy spotkaliśmy się na jednej z rund Finału Mistrzostw Polski w Warszawie. Marcin wybierał się w kwietniu na turniej do Krynicy Zdroju, który tradycyjnie jest jedną z kwalifikacji do reprezentacji narodowej przed ważnymi imprezami, a tym razem stawka była niemała - mistrzostwa świata. Klasyfikacja w turnieju krynickim jest bowiem podwójna: ogólna i w kategorii niepełnosprawnych. Marcin zaproponował mi, abym towarzyszył mu w tym turnieju jako opiekun. Marcin ma ograniczoną percepcję w sposób podwójny: bardzo słabo słyszy i ma poważne problemy z widzeniem. Choć pomimo tego jest dużym stopniu samodzielny, w jego przypadku konieczna jest osoba wspomagająca. Propozycja wydała mi się interesująca, więc chętnie się zgodziłem, a przy okazji mogłem sam po dłuższej przerwie zagrać w turnieju

W Krynicy drużyna niesłyszących mieszkała w innym niż reszta zawodników hotelu, miałem więc możliwość poznać całą czołówkę, spędzając dużo czasu z zawodnikami oraz trenerem Stanisławem Kornasiewiczem. Była to doskonała okazja do nawiązania bardzo przyjaznych relacji. W rezultacie zostałem zaproszony do wyjazdu na mistrzostwa świata do Chorwacji. W Krynicy, w związku z tym, że sam grałem w turnieju, moja pomoc trenerska była raczej symboliczna, jednak w Opatii oprócz pełnienia funkcji opiekuna pracowałem z Marcinem bardzo solidnie, przygotowując go do poszczególnych partii. Pomagałem też innym zawodnikom, jeśli zachodziła taka potrzeba: K. Chęciakowi, J. Strzeleckiemu i niekiedy grającemu w turnieju Open J. Marcukiewiczowi. Służyłem pomocą trenerowi oraz kapitanowi. Brałem udział w decyzjach dotyczących składu, analizach sytuacji turniejowej i w kontaktach z organizatorami i pracownikami hotelu itp. Dzięki wzorowej współpracy udało nam się stworzyć atmosferę sprzyjającą osiągnięciu dobrego wyniku.

Kiedy po zakończeniu kursu na stopień trenera I klasy zastanawiałem się nad wyborem tematu, stwierdziłem, że choć zdecydowana większość moich publikacji dotyczy teorii debiutów, sprawozdanie z przebiegu mistrzostw w Opatii jest zdecydowanie najlepszym pomysłem, gdyż będzie to zarówno opis jednego z większych osiągnięć reprezentacji szachistów głuchych, jak i moich doświadczeń trenerskich z jednoczesnym uwzględnieniem specyfiki pracy z niedosłyszącymi.

Rozdział 1

Historia szachów głuchych¹ w największym skrócie

Najbardziej znani szachiści niesłyszący (p. I.C.S.C:125-129)

Niewątpliwie najwybitniejszym szachistą z uszkodzonym słuchem był urodzony 17.07.1929 w Tblisi **Tigran Wartanowicz Petrosjan**, ormiański szachista reprezentujący Związek Radziecki. Petrosjan, zwany żelaznym Tigranem ze względu na jego szczególne umiejętności gry obronnej, został mistrzem świata w roku 1963, pokonując w meczu Michaiła Botwinnika. Tytuł ten utrzymał do roku 1969, kiedy to został pokonany przez Borysa Spasskiego. Ośmiokrotnie grał w turniejach kandydackich oraz czterokrotnie był mistrzem Związku Radzieckiego. Na olimpiadach szachowych w latach 1958-1978 zdobył dziewięć złotych medali i jeden srebrny drużynowo oraz siedem złotych medal indywidualnie. Najwyższy ranking Elo osiągnął w lipcu 1962 - 2796.

Yehuda Gruenfeld (Israel) - urodził się w 1956 roku w Dzierżoniowie, ale rok później wyemigrował do Izraela. Był został mistrzem Izraela juniorów oraz dwukrotnie mistrzem Izraela (w turniejach słyszących). W latach 1978-1992 ośmiokrotnie grał w reprezentacji Izraela na olimpiadach szachowych. Najwyższy ranking Elo osiągnął w roku 1962 - 2654. Uczestnik Mistrzostw Świata w Opatii.

Mistrz międzynarodowy **Borys Markowicz Werliński** (ZSRR) urodzony w 1888 roku w Bakhmut (obecnie Artemowsk) na Ukrainie. Zwycięzca licznych międzynarodowych turniejów słyszących. W roku 1929 został mistrzem ZSRR słyszących. W roku 1925 wygrał na turnieju w Moskwie z Jose Raulem Capablancą, który był wówczas mistrzem świata. Najwyższy ranking Elo osiągnął w maju 1926 - 2627.

Arcymistrz Zlatko Klaric (Chorwacja) urodzony w 1956 roku. Czołowy szachista Chorwacji. Drużynowy mistrz świata ICSC w 2010 r. w Estoril, Portugalia. Najwyższy ranking Elo osiągnął w maju 1989 - 2567. Uczestnik Mistrzostw Świata w Opatii

Diulio Collutiis (Włochy) urodzony w 1976 w Maratei, Włochy. Mistrz Włoch słyszących w roku 2002. Indywidualny wicemistrz świata niesłyszących w roku 2004. Brał udział w trzech olimpiadach szachowych w drużynie gwiazd ICSC. Najwyższy ranking Elo osiągnął w październiku 2010 - 2473. Uczestnik Mistrzostw Świata w Opatii.

Sukcesy polskich szachistów

Zapoznanie się z osiągnięciami polskich szachistów niesłyszących pozwoli na lepsze zrozumienie oczekiwań zarówno drużyny jak i kierownictwa. Poniżej zestawione wyniki turniejów rangi mistrzostw świata lub Europy pokazują, że są to sukcesy

¹ Określeń *głuchy*, *niesłyszący* w całej pracy używam wymiennie. Nie oznaczają one osoby dotkniętej całkowitą głuchotą, lecz osoby z uszkodzonym słuchem. Niekiedy stosuję termin *niedosłyszący*, mając na uwadze osobę z niewielkim ubytkiem słuchu. Na temat fachowej terminologii można przeczytać w (Szczepankowski 1999:19-28).

znaczące. Poniższe zestawienie wyszczególnia wszystkie starty naszych reprezentantów w imprezach tej rangi.

Indywidualne Mistrzostwa Świata Głuchych (p. ICSC:21-26)

Zakopane 1956, Juliusz Smółka, 4 miejsce;
Portorož (Jugosławia) 1960, Janusz Żak, 4 miejsce;
Budapeszt 1968, Janusz Żak, 5 miejsce;
Lipsk 1972, Zbigniew Makowski, 4 miejsce;
Amsterdam 1980, Janusz Żak, 5 miejsce;
Rotterdam 1996, Jerzy Okęcki, 7 miejsce;
Zakopane 2000, Piotr Walczak, 10 miejsce;
Malente (Niemcy), Krzysztof Chęciak, 14 miejsce;
St. Gallen (Szwajcaria) 2008, Jerzy Strzelecki, 8 miejsce.

Indywidualne Mistrzostwa Świata Głuchoniewidomych (p. ICSC:30)

St. Gallen (Szwajcaria) 2008, Marcin Chojnowski - **2 miejsce**, Leszek Koczot - 6 miejsce.

Drużynowy Puchar Europy (p. ICSC: 41-51)

Winterthur (Szwajcaria) 1985, **3 miejsce** Słupsk (Mieczysław Czech, Roman Nadoliński, Ryszard Czymbor, Andrzej Szymkowiak, Paweł Hajnas);
Hamburg 1991, 11 miejsce Warszawa (Jerzy Okęcki, Jerzy Marcukiewicz, Stefan Wronicz, Tadeusz Rogalski);
Helsinki 1993, 8 miejsce Rybnik (Erwin Brachaczek, Jan Fydrych, Stanisław Niedosiał, Marek Śmiłowski, Aleksander Kubin);
Piestany (Słowacja) 2005, **3 miejsce** Warszawa (Kazimierz Nurzyński, Jerzy Strzelecki, Krzysztof Chęciak, Jerzy Marcukiewicz, Jan Wardziak);
Hamburg 2009, **3 miejsce** Otwock (Krzysztof Chęciak, Jerzy Strzelecki, Marcin Chojnowski, Jerzy Marcukiewicz, Maciej Szalko).

Drużynowe Mistrzostwa Świata Głuchych (p. ICSC s. 31-38)

Oberammergau (Niemcy) 1955, **3 miejsce** (Bazyli Kulesza, Janusz Żak, Ludwik Kamiński, Józef Migdalski, Zbigniew Bielonko);
Londyn 1958, **2 miejsce** (Janusz Żak, Juliusz Smółka, Mieczysław Matuszczak, Paweł Brachaczek, Ludwik Kamiński);
Warna, 1962, **3 miejsce** (Janusz Żak, Paweł Brachaczek, Lech Ziemiański, Mieczysław Matuszczak);
Veszprém (Węgry) 1990, **2 miejsce** (Mieczysław Czech, Jerzy Okęcki, Wiesław Kuczyński, Krzysztof Michalczuk, Jerzy Srodziński);
Brno 1994, 8 miejsce. (Jerzy Marcukiewicz, Mieczysław Czech, Jan Fydrych, Marek Śmiłowski, Krzysztof Michalczuk);
Lucerna 1998, 5 miejsce (Jerzy Okęcki, Mariusz Ćwiek, Jerzy Marcukiewicz, Mieczysław Czech, Piotr Walczak);
Wilno 2002, 4 miejsce (Krzysztof Chęciak, Mariusz Ćwiek, Piotr Walczak, Mieczysław Czech);
Nyíregyháza (Węgry) 2006, 5 miejsce (Krzysztof Chęciak, Jerzy Strzelecki, Marcin Chojnowski, Jerzy Marcukiewicz, Mieczysław Czech);

Estoril (Portugalia) 2010, **2 miejsce** (Krzysztof Chęciak, Jerzy Strzelecki, Mateusz Łapaj, Mariusz Ćwiek, Maciej Szalko).

Rozdział 2

Nasza drużyna, ocena szans

Wyniki naszych zawodników przedstawione w poprzednim rozdziale wskazują, że po starcie naszych zawodników można było oczekiwać wiele. Wprawdzie w indywidualnych mistrzostwach świata naszym największym osiągnięciem była czwarta lokata, ale w rozgrywkach drużynowych występy naszych reprezentantów przeważnie kończyły się na pozycjach medalowych. Dlatego też, chociaż z uwagi na średni ranking (2093) polska drużyna była na starcie sklasyfikowana na 7 miejscu, zakładaliśmy walkę o miejsce w pierwszej trójce. Pomimo niewątpliwych walorów naszych szachistów i doświadczenia w skutecznej walce o medale, zadanie to było niezwykle trudne. Nasi zawodnicy w większości posiadają tytuł kandydata na mistrza, podczas gdy w drużynach konkurentów grali zawodnicy z tytułami międzynarodowymi:

- 2 arcymistrzów: Yehuda Gruenfeld (Izrael) 2448, Zlatko Klarić (Chorwacja) 2415,
- 4 mistrzów międzynarodowych: Duilio Collutiis (Włochy) 2493, Veselin Georgiev (Bułgaria) 2375, Vladimir Klasan (Serbia) 2333 i Siergiej Sałow (Niemcy) 2264,
- 3 mistrzów FIDE: Dragan Zivic (Serbia) 2264, Dimitar Serafimov (Bułgaria) 2252 i Bogdan Bozinovic (Chorwacja) 2243.

Osiemnaście państw, głównie europejskich, wystawiło swoje reprezentacje. Skład trzech najlepszych rankingowo drużyn wyglądał następująco:

Chorwacja, średni ranking 2245

1. GM Klarić Zlatko (2415)
2. Cechi Goran (2163)
3. FM Bozinovic Bogdan (2243)
4. Vujcic Toni (2158)
5. Svec Darko (1928)
6. Nikolic Emil (2145)

Bułgaria, średni ranking 2181

1. Ninov Nikolay (1961)
2. IM Georgiev Veselin (2375)
3. FM Serafimov Dimitar (2252)
4. IM Orev Petar (2135)

Serbia, średni ranking 2163

1. Cimesa Rajko (2020)
2. IM Klasan Vladimir (2333)
3. FM Zivic Dragan (2264)
4. Moldovanovic Dragan (2034)

5. Stojkovic Zoran (1955)

W porównaniu do faworytów skład polskiej drużyny pod względem rankingu wyglądał mniej imponująco:

1. Chęciak Krzysztof (2101)
2. Strzelecki Jerzy (2089)
3. Łapaj Mateusz (2098)
4. Chojnowski Marcin (2084)
5. Walczak Piotr (2028)
6. Miozga Tomasz (1881)

Jednak, jak już wcześniej wspomniałem, liczyliśmy na to, że walory sportowe (ambicja, wola walki) i doświadczenie będą bardziej istotne od rankingów, które jak wiadomo nie grają i nie zawsze w pełni odzwierciedlają aktualną siłę gry.

Sylwetki naszych zawodników

Nasi zawodnicy mają na swoim koncie wiele sukcesów indywidualnych a zwłaszcza drużynowych. Pozwolę sobie zaprezentować największe osiągnięcia niektórych z nich. Uwzględniono wyniki do czerwca 2014.

Krzysztof Chęciak

Najbardziej utytułowany polski zawodnik. Jest on dwukrotnym indywidualnym mistrzem Polski niesłyszących. (2003 i 2006, zwycięzcą indywidualnych mistrzostw Polski Polskiego Związku Olimpijskiego Głuchych (2012), mistrzem Polski niepełnosprawnych (2002), wielokrotnym indywidualnym wicemistrzem Polski niesłyszących, a także niepełnosprawnych, w szachach klasycznych jak i aktywnych. W 2010 roku zdobył mistrzostwo Polski drukarzy i wydawców.

Najważniejsze indywidualne międzynarodowe sukcesy Krzysztofa Chęciaka to:

- Zwycięstwo w dwóch turniejach podczas rozgrywanych w szwajcarskiej miejscowości St. Gallen 2008 XIV Indywidualnych Szachowych Mistrzostw Świata Niesłyszących: w turnieju błyskawicznym (nieoficjalne mistrzostwa świata w grze błyskawicznej) oraz Turnieju Open. W turniejach tych Krzysztof nie przegrał żadnej partii uzyskując fantastyczny wynik 15,5 pkt. z 18 (13 wygranych i 5 remisów).
- Srebrny medal w kategorii OPEN w Indywidualnych Mistrzostwach Świata Niesłyszących w Ałmaty (Kazachstan) 2012.
- 5 miejsce w klasyfikacji niesłyszących w Indywidualnych Mistrzostwach Świata Niepełnosprawnych, Drezno 2013.

Od 2002 roku nieprzerwanie grał na I szachownicy w reprezentacji Polski niesłyszących odnosząc znaczące sukcesy:

- W Drużynowych Mistrzostwach Świata Niesłyszących: Wilno 2002 - 4 miejsce drużynowo i srebrny medal na I szachownicy, Nyiregyhaza (Węgry) - 5 miejsce drużynowo, Estoril (Portugalia) 2010 - srebrny medal drużynowo.
- W Klubowym Pucharze Europy Niesłyszących: Piestany (Słowacja) - brązowy medal, Hamburg 2009 - brązowy medal.

Jerzy Strzelecki

Jest trzykrotnym mistrzem Polski niesłyszących, sześciokrotnie zajmował drugie miejsce i pięciokrotnie trzecie. W mistrzostwach Polski niepełnosprawnych dwukrotnie zdobył srebrny medal i trzykrotnie brązowy. Zwyciężył w New York Open w kategorii rankingowej do 2000 punktów rankingowych w 1995 roku i wielu innych turniejach. Zwycięstwo w Nowym Jorku dało mu niebagatelną nagrodę w wysokości 7 000 dolarów.

Dwukrotnie startował w indywidualnych mistrzostwach świata głuchych zajmując 8 miejsce w St. Gallen (Szwajcaria) 2008 i 14 miejsce w Ałmaty (Kazachstan) 2012 miejsce. W Indywidualnych Mistrzostwach Świata Niepełnosprawnych, Drezno 2013 zajął 4 miejsce w kategorii szachistów niesłyszących.

W rozgrywkach drużynowych zdobył srebrny medal w Mistrzostwach Świata Głuchych w Estoril (Portugalia) 2010 oraz dwukrotnie brązowy medal w Klubowym Pucharze Europy Niesłyszących w Piestanach (Słowacja) 2005 oraz w Hamburgu 2009.

Mateusz Łapaj

Mateusz, pomimo młodego wieku, (w Opatii miał 18 lat) od kilku lat nieprzerwanie wygrywa mistrzostwa Polski niesłyszących (od roku 2011) oraz niepełnosprawnych (od roku 2012).

W 2012 r. w Ałmaty w Kazachstanie zdobył tytuł mistrza świata juniorów niesłyszących

W rozgrywkach drużynowych jest srebrnym medalistą Drużynowych Mistrzostw Świata w Estoril (Portugalia) 2010.

Marcin Chojnowski

Mój podopieczny ma na swoim koncie wiele znaczących sukcesów krajowych i międzynarodowych w turniejach niesłyszących i niewidomych:

- 5 miejsce Drużynowe Mistrzostwa Świata Głuchych, Nyíregyháza (Węgry) 2006,
- 1 miejsce Indywidualne Mistrzostwa Polski Niesłyszących 2007,
- 2 miejsce Indywidualne Mistrzostwa Świata Głuchoniewidomych St. Gallen (Szwajcaria) 2008,
- 4 miejsce w Olimpiadzie Szachowej Niewidomych, Kreta 2008,
- 1 miejsce Drużynowe Mistrzostwa Polski Niewidomych i Słabowidzących 2008 i 2009,
- 3 miejsce Klubowy Puchar Europy Niesłyszących, Hamburg 2009,
- 1 miejsce Mistrzostwa Polski Głuchoniewidomych 2011,
- 2 miejsce Mistrzostwa Polski Polskiego Związku Olimpijskiego Głuchych 2012,
- 4 miejsce Mistrzostwa Świata Głuchych i Głuchoniewidomych, Ałmaty 2012,
- 2 miejsce Mistrzostwa Polski Niesłyszących i Głuchoniewidomych.

Rozdział 3

Przebieg rywalizacji

W przeddzień zawodów wszyscy zawodnicy wraz z trenerem Stanisławem Kornasiewiczem zebrali się w komplecie na lotnisku *Warszawa Okęcie*. Ja spotkałem się wcześniej z Marcinem w centrum miasta. Lecieliśmy Lufthansą do Włoch z przesiadką w Monachium. Wczesnym popołudniem byliśmy już na lotnisku w Niemczech, skąd po około czterogodzinnym oczekiwaniu odlecieliśmy do Triestu. Niezwykłą atrakcją tej podróży był lot nad ośnieżonymi nawet o tej porze roku szczytami Alp. Organizatorzy oczekiwali na nas na lotnisku. Następnie wyruszyliśmy, w drogę do Chorwacji, tym razem już transportem lądowym przez Słowenię. Późnym wieczorem zmęczeni dotarliśmy do czterogwiazdkowego hotelu nad samym Adriatykiem (na zdjęciu poniżej).

Runda 1

Anglia 2:2 Chorwacja

Bułgaria 3½:½ Szwajcaria

Słowacja 1:3 Serbia

Rosja 3:1 Izrael

Kazachstan ½:3½ Niemcy

Węgry 3½:½ Białoruś

Armenia 1:3 Polska

Ukraina 4:0 Azerbejdżan

Szkocja 0:4 Włochy

Stan czołówki po 1 rundzie (małe punkty) Ukraina (4), Włochy (4), Bułgaria (3,5), Niemcy (3,5), Węgry (3,5), Serbia (3), Rosja (3) i Polska (3). Dzielimy 1-8 miejsce z dwoma punktami meczowymi.

Atabekyan, Sargis (0) - Strzelecki, Jerzy (2089): 1 - 0

Hakobyan, Hakob Mik. (0) - Łapaj, Mateusz (2098): 0 - 1

Sadyan, Levon (0) - Walczak, Piotr (2028): 0 - 1

Tadevosyan, Narek (0) - Miozga, Tomasz (1881): 0 - 1

Już w pierwszej rundzie zdarzyły się nam nieoczekiwane kłopoty. Niektórzy z naszych szachistów mają pewne problemy zdrowotne i dwóch z nich było niedysponowanych. Dlatego zdecydowaliśmy się wystawić dwóch zawodników spoza podstawowej czwórki.

Przeciwnik był dość zagadkowy, bowiem żaden z zawodników nie miał rankingu Elo. Trudno też było znaleźć większą ilość informacji na ich temat. Zakładaliśmy jednak, że niekoniecznie musi się to przekładać na realną siłę gry i przystąpiliśmy do partii skoncentrowani. O słuszności tych założeń przekonał się Jerzy Strzelecki, którego przeciwnik rozegrał dobrą partię. Na szczęście Łapaj i Miozga pewnie wygrali swoje partie, a pojedynek Walczaka pomimo niepewnej realizacji przewagi również zakończył się dla nas pomyślnie. W sumie - dobry początek.

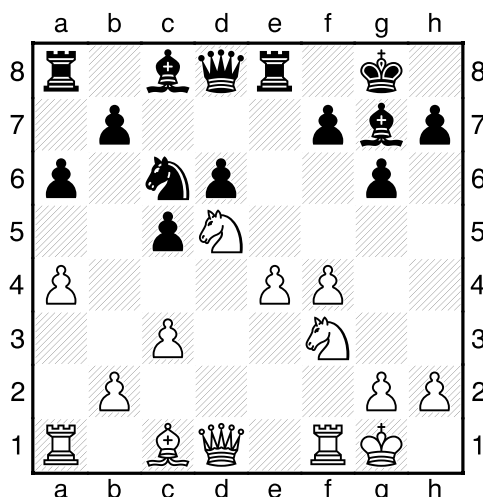
Atabekyan,Sargis - Strzelecki,Jerzy (2089) [A43]

WchT Silent Opatija (1.7), 19.06.2014

1.d4 c5 2.d5 g6 3.e4 Gg7 4.f4 d6 5.Sf3 a6

Gdyby w 5. posunięciu nastąpiło 5...Sf6 6.Sc3 (choć oczywiście wtedy trzeba się liczyć z 6.Gb5+) 6...0-0 7.Gc4? czarne miałyby doskonałą kontrę po 7...b5! 8.Sxb5 (8.Gxb5 Sxe4 9.Sxe4 Ha5+ 10.Sc3 Gxc3+ 11.bxc3 Hxb5) 8...Sxe4 9.0-0 a6 10.Sa3 Sd7 z lepszymi szansami czarnych.

6.a4 Sf6 7.Sc3 0-0 8.Gc4 e6 9.0-0 exd5 10.Gxd5 Sxd5 11.Sxd5 Sc6 12.c3 We8

Nie daje wyrównania 12...f5 13.exf5 Gxf5 14.We1, a po innych posunięciach białe mogą organizować akcję na skrzydle królewskim przez f5.

13.Hd3?

Strata bezcennego tempa. Białe mogły i powinny zagrać natychmiast 13.f5 h6 [Nie przechodzi 13...Wxe4 14.fxg6 hxg6 (Słabsze jest 14...fxg6 15.Gg5 (lub 15.Sg5 We8 16.Hb3) 15...Ha5 16.Sd2 Gg4 17.Hb1 z wygraną białych) 15.Sg5 Wg4 (15...Gf5 16.Wxf5 gxf5 17.Hh5) 16.Sxf7 Hh4 17.Hf3 Gf5 18.Sxd6 Se5 19.Hf2 z wygraną pozycją białych.] 14.fxg6 fxg6 z lepszymi szansami zarówno po 15.Gf4 Wxe4 16.Sd2 We8 17.Sc4 Se5 18.Gxe5 dxe5 19.Sc6 Wb8 20.Sxc8 Wxc8 21.Hb3 jak i 15.Hd3 g5 16.Ge3 Ge6 17.Gf2.

13...Ge6?

Był to jedyny moment w partii, gdzie czarne mogły w korzystnej dla siebie redakcji zagrać 13...f5! wykorzystując złą pozycję białego hetmana np. 14.exf5 (Słabsze jest 14.Hc4 Sa5 15.Ha2 fxe4 16.Sf6+ Kh8 17.Sxe8 Hxe8 18.Sg5 c4 19.We1 h6 z przewagą czarnych, a po 14.We1 fxe4 15.Wxe4 Gf5 16.Wxe8+ Hxe8 17.Hc4 Kh8 18.Gd2 Hg8 czarne również stoją nieco lepiej ze względu na parę gońców.) 14...Gxf5 15.Hd1 (Po 15.Hc4?! nastąpiłoby 15...Sa5 16.Ha2 c4 17.Ge3 Sb3 z lepszymi szansami czarnych.) 15...Wb8 z równą pozycją.

14.f5!

Oczywiście. Teraz gra toczy się do jednej bramki.

14...gxf5 15.exf5 c4?!

Oddanie piona niczego nie wnosi, ale po 15...Gxd5 16.Hxd5 Hd7 17.Gf4 pozycja czarnych wygląda kiepsko.

16.He4?

Można było spokojnie wziąć pionka 16.Hxc4, gdyż po 16...Gxf5?! 17.Gg5 Hb8 18.Gf6 We4 19.Hb3 Gg6 20.Sg5 We2 21.Hc4 He8 22.Gxg7 Kxg7 23.Hg4 białe wygrywają.

16...Gxd5 17.Hxd5 Gf6??

Czarne miały ostatnią szansę na wyrównanie 17...Hb6+ 18.Kh1 Hc5 19.Hxc5 dxc5 i czarne powinny bez trudu zremisować.

18.Hxc4+- Se5 19.Hd5

19.Hb4 Hc7 20.Sxe5 dxe5+-.

19...Hb6+ 20.Kh1 Sxf3

20...Hc6!?

21.gxf3?

21.Hxf3+-.

21...We5

Lepsze 21...We2!?±.

22.Hc4+- Hc6 23.Hg4+ Kh8 24.Gg5??

24.Wg1 Wee8 25.Gg5 d5 26.Hh4 Gxg5 27.Wxg5 f6 28.Wag1 We7 29.W5g3 Wf7 30.a5+-.

24...d5?

Możliwość przedłużenia oporu dawało 24...Gxg5 25.Hxg5 Wg8 26.Hf6+ Wg7 27.Wf2 Kg8.

25.Wg1 Wae8 26.Gh6 1–0

Łapaj,Mateusz (2098) - Hakobyan,Hakob Mik [C13]

WchT Silent Opatija (1.7), 19.06.2014

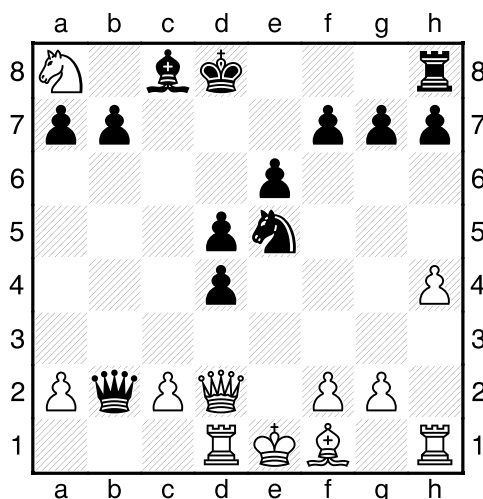
1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.Gg5 Ge7 5.e5 Sfd7 6.h4 c5 7.Gxe7 Hxe7

Teoria zaleca 7...Kxe7.

8.Sb5 cxd4

Jedynym sposobem uniknięcia strat materialnych było 8...Kd8, ale po 9.c3 przewaga białych jest oczywista. Drugą możliwością była próba szukania rekompensaty za jakość po 8...0–0 9.Sc7 cxd4 10.Sxa8 Sxe5 11.Hxd4 Sbc6 12.Hd2 b6.

9.Sc7+ Kd8 10.Sxa8 Hb4+ 11.Hd2 Hxb2 12.Wd1 Sc6 13.Sf3 Sdxe5 14.Sxe5 Sxe5

15.Hxd4

Jeszcze lepiej wygląda 15.Wh3 np. 15...Sc6 (lub 15...f6 16.Ha5+ Ke7 17.Hc5+ Kf7 18.Hc7+) 16.Hg5+ Kd7 17.Hxg7 z wygraną pozycją białych.

15...Hxd4 16.Wxd4 Gd7 17.Wh3 Kc8 18.Wb3

Lepsze było 18.c4 Gc6 19.We3 Sxc4 20.Gxc4 dxc4 21.Wxc4 Kb8 22.Wf4 ze zdobyciem pionka.

18...Sc6 19.Wf4 Wf8?

Jedyne było 19...f5, choć białe miałyby wyraźną przewagę.

20.Gb5 Kb8 21.Gxc6 Gxc6 22.Wg3 g6 23.h5

Po 23.We3 Gd7 24.Wf6 Kxa8 25.Wef3 Ge8 26.Wxe6 białe wygrywały pionka.

23...gxh5 24.Wg7

Natychmiast wygrywało 24.Wxf7!

24...Ge8 25.Wh4 Kxa8 26.Wxh5 Kb8 27.Wgxh7 Kc7 28.Wh8 Wxh8 29.Wxh8 Kd7 30.Kd2 Ke7 31.Ke3 Gc6 32.Kd4 f6 33.f4 Kd6 34.Wh6 Ke7?

Lepsze było 34...f5, ale nie mogło to już uratować partii.

35.g4 Kf7 36.Wh7+ Kg6 37.We7 Ga4 38.Wxe6 Kf7 39.Kxd5 Gxc2 40.Wd6 Ke7 41.We6+ Kf7 42.We1 Ga4 43.Kd6 Gc6 44.f5 Gf3 45.We7+ Kf8 46.Ke6 Gxg4 47.Wxb7 a6 48.Kxf6 Ke8 49.Kg6 Gf3 50.Wa7 1–0

Sadyan,Levon - Walczak,Piotr (2028) [C01]

WchT Silent Opatija (1.7), 19.06.2014

1.e4 e6 2.d4 d5 3.exd5 exd5 4.Sf3 Gd6 5.Sc3 c6 6.Gd3 Gg4 7.h3 Gh5 8.g4 Gg6 9.Gxg6 hxg6 10.Hd3 Sd7 11.Gg5 Se7 12.0–0–0 f6 13.Gh4?!

Gońca lepiej było trzymać na przekątnej c1–h6, aby mieć możliwość pozbycia się odstalego pionka na linii „h” przez zagranie h4.

13...Hc7 14.Whe1 0–0–0 15.Gg3 Wde8 16.Gxd6 Hxd6 17.Sg1 Hf4+ 18.He3 g5 19.Hxf4 gxf4 20.We2 g5 21.Wde1 Kd8 22.Sa4 Sg6 23.We6?!

Należało wymienić obie wieże. 23.Wxe8+ Wxe8 24.Wxe8+ Kxe8 25.Sf3.

23...Wxe6 24.Wxe6 We8?!

Z kolei czarne powinny unikać wymiany wszystkich ciężkich figur, gdyż odstali pioni h3 może być atakowany tylko wieżą. W końcówce skoczkowej przy zablokowanym polu f4 nie stanowi on realnej słabości. Dlatego należało grać 24...Sgf8 25.We1 b5 26.Sc3 (26.Sc5 Sxc5 27.dxc5 Kd7 28.c3 a5 29.Kc2 Se6) 26...Sb6 27.Sb1 Kd7 28.c3 Se6 29.Sd2 b4 z inicjatywą czarnych.

25.Wxe8+ Kxe8 26.Sf3 b6 27.b3 Ke7 28.c4 Ke6 29.Kd2 Kd6 30.Kd3 a6 31.a3

31.Sxb6!? Sxb6 32.c5+ Kc7 33.cxb6+ Kxb6=.

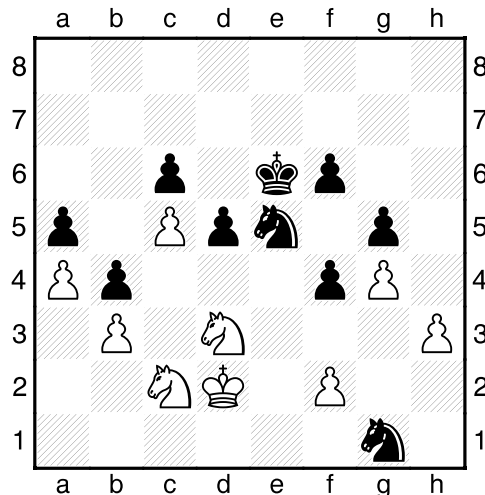
31...b5 32.c5+ Kc7 33.Sc3 Sdf8 34.a4 b4 35.Se2 a5 36.Kc2 Kd7 37.Sc1 Se6 38.Sd3 Se7 39.Kd2 Sg6 40.Sfe1??

Fatalna podstawka. Każdy inny sensowny ruch utrzymywał remis.

40...Sxd4 41.Sc1 Se5 42.Sc2 Sdf3+ 43.Ke2 Sg1+?!

Lepsze było 43...Ke6 z groźbą włączenia króla do akcji po d4.

44.Kf1 Sgf3 45.Ke2 Ke6 46.Sd3 Sg1+ 47.Kd2

47...Sxd3?

Prosto wygrywało 47...Sef3+ 48.Kd1 d4 z następnym ...Kd5.

48.Kxd3?

Konieczne było wtrącenie 48.Sd4+ Kd7 49.Kxd3 f3 50.Ke3 Sxh3 51.Sxf3 Sf4, choć czarne powinny wygrać tę końcówkę.

48...Sxh3??

Czarne uparcie polują na pionka h3, którego likwidacja nie stwarza im wolniaka. Należało grać 48...Sf3 49.Ke2 Sh4 a następnie ustawić skoczna na e6. Białe nie miałyby wtedy jak bronić pionka na c5.

49.Ke2??

Po 49.Sd4+ Kd7 50.f3 czarny skoczek byłby „aresztowany” i partia nieoczekiwanie zakończyłaby się remisem.

49...Sg1+ 50.Kf1 Sf3 51.Ke2 Se5 52.f3 Sf7 53.Sd4+ Kd7 54.Sf5 Ke6?! 55.Sd4+ Kd7 56.Sf5 Sd8

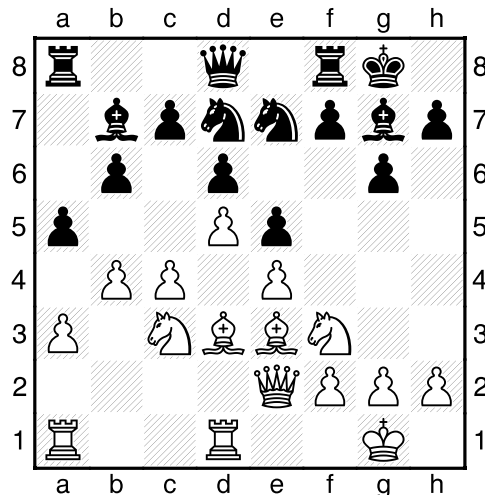
Czarne znajdują właściwy plan.

57.Sd6 Se6 58.Sb7 Kc7 59.Sxa5 Sxc5 0–1

Miozga, Tomasz (1881) - Tadevosyan, Narek [A16]

WchT Silent Opatija (1.7), 19.06.2014

1.c4 Sf6 2.Sc3 g6 3.Sf3 b6 4.d4 d6 5.e4 Gb7 6.Gd3 Gg7 7.0–0 0–0 8.He2 Sfd7 9.Wd1 Sc6 10.Ge3 e5 11.d5 Se7 12.b4 a5 13.a3

13...f5?

Sposób rozegrania debiutu przez czarne budzi wiele wątpliwości, ale w żadnym wypadku nie wolno było wpuścić skoczka na pole e6, tym bardziej, że wiąże się to ze stratą pionka c7. Należało grać 13...Sf6 lub 13...h6.

14.Sg5 Hc8

Nie pomagało już 14...Wf6 15.Se6 Wxe6 16.dxe6 Sf8 17.c5 i czarne nie mają rekompensaty za jakość.

15.Se6 Wf7 16.Sb5 axb4 17.Sexc7 Wxa3 18.Sxa3 Hxc7 19.Sb5 Hb8 20.f3 Sc5 21.Wdb1 b3 22.Gxc5 bxc5 23.Wxb3 fxe4 24.fxe4 Sc8 25.Hg4 We7 26.Wab1 Gh6 27.Ge2 Gd2 28.Hh4 Gb4 29.Gg4 We8 30.Hf6 Ga6 31.Gd7

31.Wf1! z matem.

31...Gxb5 32.cxb5

32.Gxe8! Gxe8 33.Wf1 prowadziło do szybkiego mata.

32...Sb6 33.Gxe8 Hxe8 34.Hxd6 Sc4 35.He6+ Hxe6 36.dxe6 Kf8 37.Wxb4 cxb4 38.Wxb4 Sb6 39.Wb1 Ke7 40.Wc1 Kd8 41.Wc6 Sc8 42.Wxc8+ Kxc8 43.b6 1-0

Runda 2

Polska 2:2 Bułgaria

Serbia 2½:1½ Węgry

Włochy 1:3 Rosja

Niemcy 2½:1½ Ukraina

Chorwacja 3:1 Słowacja

Szwajcaria 1½:2½ Anglia

Izrael 2:2 Armenia

Azerbejdżan 1:3 Kazachstan

Białoruś 3:1 Szkocja

Po 2 rundzie 1-3 miejsce dzielą Niemcy, Serbia i Rosja (4 punkty meczowe). Polska z trzema punktami meczowymi dzieli 5-6 miejsce.

Chęciak, Krzysztof (2101) - Ninov, Nikolay (1961): 0 - 1

Strzelecki, Jerzy (2089) - IM Georgiev, Veselin (2375): ½ - ½

Łapaj, Mateusz (2098) - FM Serafimov, Dimitar (2252): 1 - 0

Chojnowski, Marcin (2084) - IM Orev, Petar (2135): ½ - ½

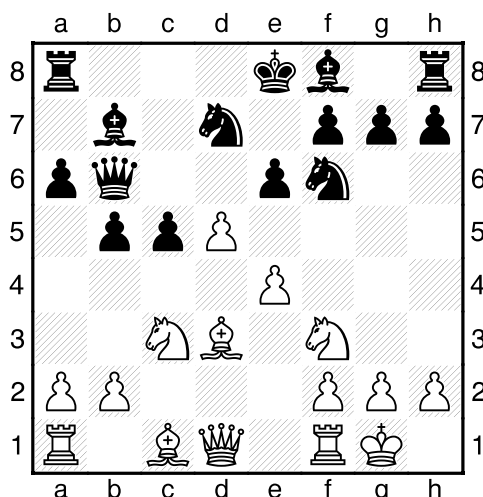
Tym razem cała podstawowa czwórka była już w pełnej dyspozycji. W drugiej rundzie trafiliśmy na klasową drużynę - drugą pod względem średniego rankingu, w której składzie grało aż trzech zawodników z tytułami międzynarodowymi. Wprawdzie grający na czwartej szachownicy IM Orev Petar (2135) miał już osiemdziesiąt lat, ale okazał on się zwycięzcą rywalizacji na swojej szachownicy uzyskując 6.5 punktu z 8 partii. Jedynie na pierwszej szachownicy, gdzie nasi przeciwnicy taktycznie wstawili słabszego szachistę, mieliśmy przewagę rankingową. Ale właśnie tu przegraliśmy jedyną partię, choć po debiucie Krzysztof stał znakomicie i wydawało się, że zwycięży. Na drugiej szachownicy jak zwykle znakomicie debiutowo przygotowany Strzelecki bez trudu wyrównał z najlepszym zawodnikiem Bułgarskim Veselinem, ale w dalszej części partii popełnił błąd, tracąc pionka, i tylko dzięki niezwykle twardej obronie udało mu się uzyskać z najwyższym trudem remis. Na szczęście Mateusz Łapaj który, nawiasem mówiąc, został wystawiony na niższej szachownicy niż by to wynikało z jego siły gry, wygrał zdecydowanie po raz drugi, co było początkiem wspaniałej serii zwycięstw. Na czwartej szachownicy przez prawie cały czas pozycja była bliska równości. A więc remis po ciężkiej walce w meczu z jednym z faworytów.

Chęciak, Krzysztof (2101) - Ninov, Nikolay (1961) [D47]

WchT Silent Opatija (2.1), 20.06.2014

1.Sf3 d5 2.d4 Sf6 3.c4 c6 4.e3 e6 5.Sc3 Sbd7 6.Gd3 dxc4 7.Gxc4 b5 8.Gd3 Gb7 9.0-0 a6 10.e4 c5 11.d5 Hb6?!

Niespotykane i nieudane posunięcie. Czarne zwykle grają tu 11...c4 otwierając przekątną f8-c5 dla gońca. Poza tym hetman jest zwykle rozwijany na c7.

12.We1?!

Lepsze było 12.dxe6 fxe6 [Po 12...Hxe6? 13.e5 Sd5 14.Sxd5 Gxd5 15.Sg5 Hc6 16.We1 c4 (lub 16...0-0-0 17.a4 c4 18.axb5 axb5 19.Gf5 Gb4 20.Gd2 Gc5 21.e6 fxe6 22.Sxe6 z wygraną białych) 17.e6 białe uzyskują decydujący atak.] 13.e5 Sd5 (13...c4 14.Ge3 Hc6 15.exf6 cxd3 16.f7+ Kxf7 17.Hxd3 prowadzi do wyraźnej przewagi białych) 14.Sg5 Sxe5 15.We1 0-0-0 16.Wxe5 Sxc3 17.Hf1 Gd6 18.Wxe6 Sd5 19.a4 z inicjatywą białych.

12...Ge7?!

Ideowe było 12...c4 13.Ge3 Gc5 14.Gc2 Gxe3 15.Wxe3 0-0 z obustronnymi szansami.

13.a4?!

O inicjatywę można było walczyć po 13.dxe6 fxe6 14.e5 Sd5 15.Sg5 lub 13.d6 c4 14.dxe7 cxd3 15.Hxd3 b4 16.e5.

13...b4?!

Czarne ponownie rezygnują z 13...c4! z podobną grą jak po 12 posunięciu.

14.a5?!

Ten ruch tylko poprawia pozycję czarnego hetmana. Należało grać 14.dxe6 fxe6 (14...Hxe6? przegrywa po 15.Sd5!) 15.Se2 Sg4 16.a5 Hd6 17.Gc4 z przewagą białych.

14...Hc7 15.dxe6

15.Sa4!?

15...fxe6 16.Se2

Ciekawe było 16.Sg5 i jeśli 16...bxc3 17.Sxe6 Hd6 18.Sxg7+ Kf7 19.Sf5 He6 20.bxc3 z przewagą białych.

16...h6??

To posunięcie w sposób decydujący osłabia białe pola. Tym razem 16...c4 było już absolutnie konieczne np. 17.Gb1 Hd6 18.Sed4 e5 19.Sf5 Hxd1 20.Wxd1 Gf8 21.Sd2 Wc8 22.Se3 c3 z niejasną pozycją.

17.Sf4! Sf8 18.e5?!

Białe uzyskiwały decydującą przewagę we wszystkich wariantach po aktywnym 18.Gc4 Gxe4 (18...Sxe4 19.Sxe6 Sxe6 20.Gxe6) 19.Sh5 Wd8 (19...Sxh5

20.Wxe4 Sf6 21.We1 Kf7 22.Hc2) 20.He2 Kf7 21.Gf4 Gd6 22.Gxd6 Wxd6
23.Se5+ Ke7 24.Sxf6 gxf6 25.Hg4 Wh7 26.Wxe4 fxe5 27.Wxe5.

18...Sd5 19.Sg6?!

Białe wymieniają swojego skoczka za najmniej aktywną figurę czarnych. Utrata roszady nie jest tu wystarczającym usprawiedliwieniem. Należało grać 19.He2 lub 19.Sxd5, zachowując wyraźną przewagę.

19...Wg8?!

19...Sxg6.

20.He2

20.Sd2!?

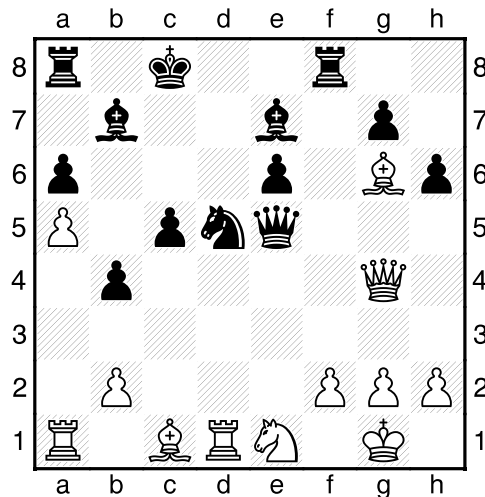
20...Sxg6 21.Gxg6+ Kd7 22.Wd1 Wgf8 23.Se1?!

23.Sd2

23...Kc8 24.Hg4?!

24.Gd3.

24...Hxe5

25.Sf3?!

Białe wykonały całą serię bezplanowych posunięć i stopniowo tracą koordynację figur. Należało grać 25.Sd3.

25...Hf6 26.Ge4?!

Po raz ostatni białe mogły utrzymać równowagę po 26.We1.

26...Kc7 27.We1 Gd6 28.We2?

28.Wb1

28...Wae8 29.Wc2 Kb8 30.Gd2 g5 31.Wf1?

Należało grać 31.Gd3, ale pozycja białych była już nie do utrzymania.

31...Sf4?

Natychmiast wygrywało 31...b3.

32.Gxb7 Kxb7 33.Ge3??

Przedłużyć grę mogło tylko 33.Gxf4.

33...Wc8??

Po raz drugi czarne mogły forsownie wygrać po 33...h5 34.Hg3 (34.Hxg5 Sh3+ 35.gxh3 Wg8) 34...Se2+.

34.Wd1?! Sd5 35.We2 Wc7 36.h3 Gf4 37.Gxf4 Sxf4 38.Wed2 Wfc8 39.b3?

Jedynie 39.h4 dawało jakieś szanse na kontrgrę.

39...c4

Czarne ponownie uzyskują rozstrzygającą przewagę i tym razem nie wypuszczają jej już do końca partii.

40.bxc4 Wxc4 41.Kh2 Sd5 42.Hg3 W4c5 43.Hg4 Hf4+ 44.Hxf4 Sxf4 45.Sd4 Wxa5 46.g3 Sd5 47.Sxe6 Sc3 48.Wd7+ Kb6 49.W1d2 We5 50.Sd8 Kb5 51.W2d6 a5 52.Wb7+ Ka4 53.Sc6 Wb5 54.Wa7 Wc5 55.Sd4 b3 56.Sxb3 Kxb3 57.Wxh6 a4 58.h4 gxh4 59.Wxh4 a3 60.Wh6 a2 61.f4 Sa4 62.Wb7+ Kc2 0–1

Georgiev,Veselin (2375) - Strzelecki,Jerzy (2089) [A13]

WchT Silent Opatija (2.1), 20.06.2014

Uwagi Jerzego Strzeleckiego.

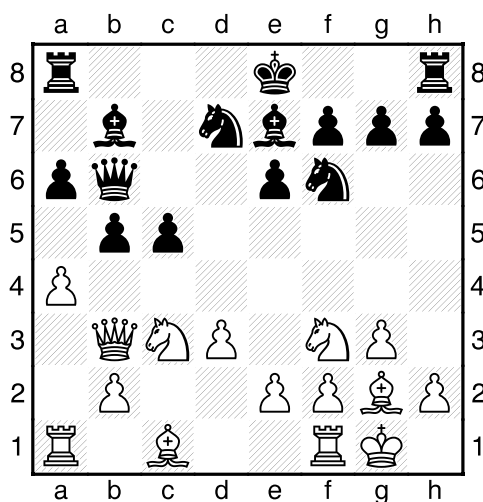
1.c4 e6

Przy przygotowaniach na Veselina długo przed zawodami moje rozmyślenia były takie; w 2008 roku na MŚ przegrałem w obronie francuskiej w remisowej końcówce ze zmęczenia, a w 2013 roku w Kownie też czarnymi w partii angielskiej przegrałem mimo że miałem bardzo dobrą pozycję po debiucie. Zrobiłem małą niedokładność i Veselin powiększał przewagę. Na ten raz postanowiłem posłuchać rady A. Alechina - na 1.c4 nie grać 1..e5 bo białe mają łatwą grę. Po 1.c4 c5 byli e-czterowcy świetnie rozumieją schematy angielskie, bo białymi całe życie grali przeciwko obronie sycylijskiej, a po 1.c4 e6 prawie nigdy nie grali białymi gambitu hetmańskiego, więc 1.c4 e6 było dla Veselina zaskoczeniem.

2.Sf3 d5 3.g3 Sf6 4.Gg2 dxc4 5.Ha4+ Sbd7 6.Hxc4 c5 7.0–0 a6 8.d3

A więc powstała partia katalońsko-angielska bez d4.

8...b5 9.Hc2 Gb7 10.a4 Ge7 11.Sc3 Hb6 12.Hb3

12...Sd5

Miałem szczęście, że przed zawodami widziałem partię Zoltan Almasi-Radosław Wojtaszek (mecz towarzyski Węgry-Polska 2014), bo samodzielnie bym nie znalazł posunięcia 12...Sd5. Almasi zagrał 13.axb5 axb5 14.Wxa8 Gxa8 14.Gg5 i na 33 posunięciu przegrał, Warakomski z Wojtaszkiem zagrał 14.e4 w 2014 roku i poddał się w 34. posunięciu. Veselin zagrał chytrzej 13.Gd2 i przyszło mi grać samodzielnie.

13.Gd2 0–0 14.Wfc1 Sxc3 15.bxc3 Gc6 16.Wcb1 Wfb8

Pozycja równa i nie ma jak przebić obrony czarnych. Veselin postanowił lawirować, licząc, że w końcu zrobię jakąś niedokładność.

17.Hc2 Hc7

17...b4!? (KP).

18.axb5 axb5 19.Se1 Gxg2 20.Sxg2 Hc6 21.Se3 h6 22.h3 Gd6 23.Wxa8 Wxa8 24.Hb3 Wb8

24...Wa5!? z ideą ...Qa6 (KP).

25.Wa1 Ge7 26.Kh2 h5 27.h4 g6 28.Ge1 Gf6 29.Wc1 Hc7 30.Kg2 Hc6+ 31.f3 Wa8 32.Wb1 Wb8 33.Hc2 Wa8 34.Wb3 Wb8 35.Hb1 Wb7

No i Veselin doczekał się mojej niedokładności - bo forsownie tracę piona. 35...Wb6 z równą pozycją.

36.Sc4± (KP) Wb8 37.Sa3 b4

37...Wa8 38.Sxb5 c4 39.Wb4 cxd3 40.Hxd3± (KP).

38.cxb4 cxb4 39.Wxb4 Wxb4 40.Gxb4 Sb6 41.Hc2 Hb7 42.Ge1 Sd5 43.Sc4 Ha6 44.e4 Sc7 45.Gf2 e5?(KP)

45...Sb5!?!± (KP).

46.Hb2 Hb5 47.Hc3 Gg7 48.Ge3 Se6 49.Hb2 Hxb2+ 50.Sxb2 f5 51.Sc4 Gf6 52.Kf1 Kg7 53.Ke2 Kh7 54.Gf2 Kg7 55.Sd6 fxe4 56.dxe4 Ge7 57.Sc4 Gf6 58.Ga7 Sf8 59.Gc5 Sd7 60.Gb4 Kf7 61.Kd3 Ke6 62.Se3 Gd8 63.Sd5 Sb8 64.Kc4 Sd7 65.Gd2 Kd6 66.Kb5 Ke6 67.Kc6 Sb8+ 68.Kb7 Sd7 69.Kc6

Po 69.Gb4 g5 70.hxg5 Gxg5 71.Sc7+ Kf7 72.Kc6 białe wygrywały (KP).

69...Sb8+ 70.Kc5 Sd7+ 71.Kb5 Kd6 72.Ge3 Ke6 73.Gb6 Sxb6 74.Sxb6 Ge7 75.Kc4 Ga3 76.Kd3 Gc5 77.Sd5 Gf2 78.g4 hxg4 79.fxg4 Gxh4 80.Kc4 Kd6 81.Kb5 Gf2 82.Sb6 Gd4 83.Sc4+ Kd7 84.Sd2 Gc3 85.Sf3 Kd6 86.Sh4 Ke6 87.Kc6 Kf6 88.Sf3 Gb2 89.Kd7 Gc1 90.Kd6 Ga3+ 91.Kd5 Gc1 92.Kd6 Ga3+ 93.Kd7 Gc1 94.Ke8 Gh6 95.Kd8 Gf4 96.Kc7 Gc1 97.Kd7 Ge3 98.Kd6 Gf4 99.Kd5 Gc1 100.Sxe5 Kg5 101.Sf7+ Kxg4 102.e5 Gb2 103.e6 Gf6 104.Kd6 g5 105.Sh6+ Kf3 106.Sg8 Gd8

106...Gb2= (KP).

107.Kd7 g4 108.Kxd8 g3 109.e7 g2 110.e8H g1H 111.Hc6+ Kf2 112.Sf6 Hd1+ 113.Sd5 Hd4 114.Kc7 He5+ 115.Kb7 Hb2+ 116.Sb6 Hb3 117.Hc5+ Kg2 118.Hg5+ Kf2 119.Kc6 Hc3+ 120.Kd7 Hd4+ 121.Sd5± Ha4+ 122.Kd6 Ha3+ 123.Ke6 Hh3+ 124.Hf5+ Hxf5+ 1/2

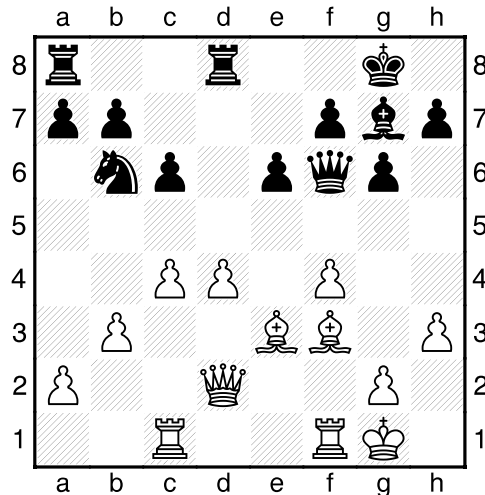
(29) Łapaj,Mateusz (2098) - Serafimov,Dimitar (2252) [B12]

WchT Silent Opatija (2.1), 20.06.2014

1.e4 c6 2.d4 d5 3.f3 g6 4.Sc3 Gg7 5.Ge3 dxe4 6.Sxe4

Bardziej logicznie wygląda 6.fxe4 i tak jest granych ponad 90% partii w bazie, ale posunięcie Mateusza ma dobre wyniki statystyczne dla białych.

6...Sd7 7.Hd2 Sb6 8.c4 Sf6 9.Sxf6+ Gxf6 10.f4 0-0 11.Ge2 Gf5 12.Sf3 Gg7 13.0-0 Gg4 14.Wac1 e6 15.h3 Gxf3 16.Gxf3 Hf6 17.b3 Wfd8

18.Hb4?!

Niedokładność taktyczna. Należało grać 18.Ha5, gdzie w analogicznym wariantcie jak po 18...Wxd4 odejście czarnego hetmana na g5 jest niemożliwe albo po prostu 18.Wcd1 lub 18.Wfd1 z lepszą grą białych ze względu na parę gońców i nieco ścieśnioną pozycję czarnych.

18...Gf8?!

Czarne mogły teraz zagrać 18...Wxd4! 19.Gxd4 Hxd4+ 20.Kh1 Hxf4 21.Gxc6 Hg3 22.Wf3 Hg5 z niejasną pozycją.

19.Ha5 Hf5 20.Hxf5 gxf5 21.g4 Gg7 22.Wcd1 fxf4 23.hxf4 Wd7 24.Wf2 Wad8 25.Wfd2 Gf8 26.Ge4 c5?

Białe zaktywizowały swoje gońce i opanowały przestrzeń, ale otwarcie pozycji w takiej sytuacji jest poważnym błędem strategicznym. Należało grać 26...Gb4.

27.Kf2 cxd4?

Czarne konsekwentnie otwierają pozycję, po czym tracą forsownie pionka. Najlepsze było 27...Sc8, choć pozycja czarnych jest już strategicznie przegrana.

28.Wxd4 Wxd4 29.Wxd4 Wb8 30.Wd1 h6 31.c5 Sd5 32.Gxd5 exd5 33.Wxd5 Wc8 34.b4 b6 35.Kf3 bxc5 36.Gxc5

Jeszcze lepiej było zachować gońce ze względu na różnice ich aktywności. 36.bxc5 Wc6 37.Ke4.

36...Gg7?

Oczywiście wieżówka po 36...Gxc5 37.Wxc5 jest przegrana dla czarnych, ale po posunięciu w partii białe mogły spokojnie wziąć drugiego pionka.

37.Ke4?! a6 38.Kd3 Kh7 39.Wd7 Kg8 40.Wa7 Wc6 41.f5 Ge5 42.Ke4 Gg3 43.Kd5 Wf6 44.Wa8+ Kh7 45.Wd8 Gh4 46.Ge7 Wxf5+ 47.gxf5 Gxe7 48.Wb8 Kg7 49.a4 h5 50.b5 axb5 51.Wxb5 Gh4 52.a5 Gf2 53.Wb2 Ga7 54.a6 Kf6 55.Wb7 Gf2 56.a7

Gxa7 57.Wxa7 Kxf5 58.Wxf7+ Kg4 59.Ke4 h4 60.Wg7+ Kh3 61.Kf3 Kh2 62.Wh7 1-0

Orev,Petar (2135) - Chojnowski,Marcin (2084) [A00]

WchT Silent Opatija (2.1), 20.06.2014

1.g3 Sf6 2.c4 e6 3.Gg2 d5 4.Hc2 Ge7 5.Sf3 0-0 6.0-0 dxc4 7.Se5 c5 8.Sa3 Sbd7

Natychmiast wyrównywało 8...Sd5 z możliwym 9...f6.

9.Saxc4 Sd5 10.b3 Sxe5 11.Sxe5 Hc7

11...f6 12.Sc4=.

12.Gb2 b6 13.d4 Gb7 14.Sd3 Wac8 15.Wac1?!

Dokładniejsze było 15.dxc5 bxc5 16.Hc4 z niewielką przewagą białych.

15...Hb8

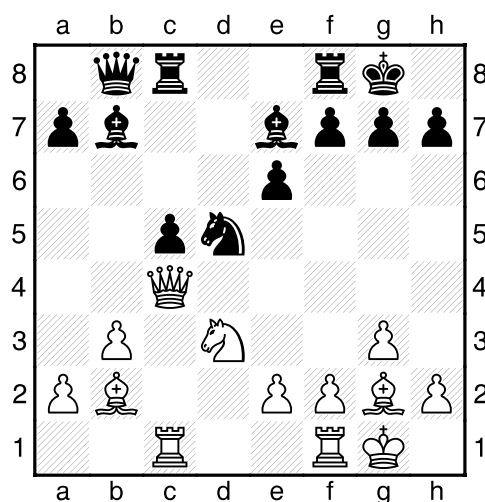
Tutaj białe miały możliwość nieoczekiwanego zagrania 15...Gg5!

a) Po 16.Wb1 czarne mają znakomitą partię zarówno po 16...cxd4 (jak i 16...c4 17.bxc4 Hxc4 18.Hxc4 Wxc4) 17.Hxc7 Wxc7 18.Gxd4 Wc2 19.Wb2 Wfc8;

b) 16.e3? Sxe3 17.fxe3 Gxe3+ 18.Kh1 Gxg2+ 19.Hxg2 Gxc1 20.Wxc1 Hd6 z przewagą czarnych;

c) 16.dxc5 Gxc1 17.Wxc1 i białe muszą jeszcze udowodnić, że mają rekompensatę za jakość.

16.dxc5+/- bxc5 17.Hc4

17...Sf6?

Poważny błąd. Należało grać 17...Sb4 z niewielką przewagą białych.

18.Hb5?!

Teraz po 18.Gxf6 gxf6 19.Gxb7 Hxb7 20.Hg4+ Kh8 21.Hf4 Kg7 22.Wc4 białe mogły osiągnąć wyraźną przewagę.

18...Gxg2 19.Hxb8 Wxb8 20.Kxg2 Wb5 21.Gxf6

Białe zachowywały przewagę w końcówce po 21.Se5 Wc8 22.Sc4 Sd5 23.Wfd1.

21...gxf6 22.Wc4 Wa5 23.Wc2 Wd8 24.f4 Wd4 25.Wf3 Wa3 1/2

Runda 3

Rosja 2:2 Serbia

Anglia ½:3½ Niemcy

Bułgaria 3½:½ Chorwacja

Węgry 1½:2½ Polska

Ukraina 3:1 Białoruś

Kazachstan 1½:2½ Włochy

Szkocja ½:3½ Izrael

Armenia 4:0 Azerbejdżan

Słowacja 2:2 Szwajcaria

Na 1-2 miejscu Niemcy i Serbia (po 6 punktów meczowych), Niemcy z trochę lepszą wartościowością. Na 3-4 Bułgaria i Polska (po 5 punktów). Polacy mają trochę gorsze wartościowanie.

Mate, Balazs (2138) - Strzelecki, Jerzy (2089): ½ - ½

Bokros, Istvan (2133) - Łapaj, Mateusz (2098): 0 - 1

FM Frink, Ferenc (2083) - Chojnowski, Marcin (2084): ½ - ½

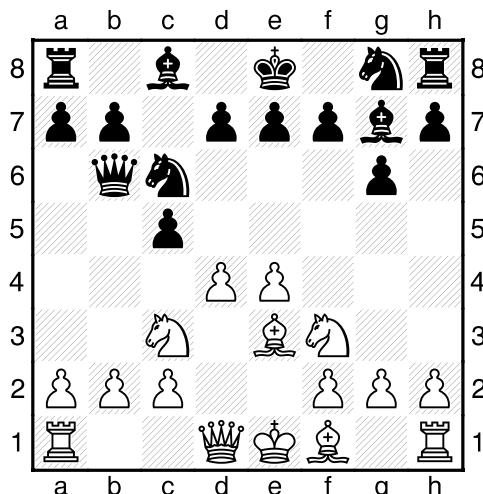
FM Szurovsky, Elek (2070) - Miozga, Tomasz (1881): ½ - ½

Znów o wyniku meczu zadecydowało pewne zwycięstwo Mateusza, tym razem w meczu z silną drużyną Węgier. Wystąpiliśmy bez Krzysztofa Chęciaka. Zaczęło się od bardzo nieudanego eksperymentu debiutowego Strzeleckiego na pierwszej szachownicy, ale na szczęście białe dwukrotnie nie znalazły najlepszej kontynuacji i czarne stopniowo wyrównały. Partia Chojnowskiego miała zmienny przebieg. Trafiliśmy z przygotowaniem debiutowym, ale w krytycznym momencie Marcin zagrał słabo i mógł nawet przegrać, choć w końcu wybronił trudną końcówkę. Miozga miał szanse na osiągnięcie przewagi, ale ostatecznie partia zakończyła się pokojowo. Najważniejsze jest jednak zainkasowanie dwóch punktów meczowych.

Mate,Balazs (2138) - Strzelecki,Jerzy (2089) [B27]

WchT Silent Opatija (3.4), 21.06.2014

1.e4 c5 2.Sf3 g6 3.d4 Gg7 4.Sc3 Sc6 5.Ge3 Hb6?

Nieudany eksperyment. Należało grać 5...cxd4.

6.Sd5 Hd8 7.Hd2

Po prostym 7.Gf4! d6 8.dxc5 białe wygrywały pionka.

7...cxd4 8.Sxd4 Sf6 9.Sxf6+ Gxf6 10.Ge2

Lepsze 10.0–0–0 0–0 11.h4 z przewagą białych.

10...d6 11.0–0 0–0 12.f4

Pozwala na uproszczenia. Bardziej ambitne było 12.c3 Gd7 13.f4.

12...Gxd4

Lub 12...Sxd4 13.Gxd4 e5 14.fxe5 dxe5 15.Ge3 Hxd2 16.Gxd2 Gd8 17.Gc3 Gc7 z równą końcówką.

13.Gxd4 Sxd4 14.Hxd4 Hb6

Lepiej wygląda 14...Hc7 15.c3 e5 z wyrównaniem.

15.Hxb6 axb6

Białe mają lepszą strukturę pionową, ale trudno to wykorzystać.

16.a3 Gd7 17.Wad1 Gc6 18.Gf3 Wa4 19.Wfe1 Kg7 20.Kf2 h6 21.g3 g5 22.e5 gxf4 23.exd6 exd6 24.Wxd6 fxd3+ 25.hxd3 Wc4 26.c3 Wc5 27.We3 Wc8 28.Wd4 Wf5 29.Kg2 Kf6 30.Gxc6 bxc6 31.Wf3 Wxf3 32.Kxf3 b5 33.a4 bxa4 34.Wxa4 Wd8 35.Ke3 Kg5 36.Wc4 Wd6 37.b4 h5 38.Wd4 We6+ 39.Kf3 f5 40.Kf2 Wf6 41.c4 f4 42.Wxf4 Wxf4+ 43.gxf4+ Kxf4 44.b5 cxb5 45.cxb5 Ke5 46.b6 Kd6 1/2

Łapaj, Mateusz (2098) - Bokros, Istvan (2133) [B35]

WchT Silent Opatija (3.4), 21.06.2014

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.Sge2 g6 4.d4 cxd4 5.Sxd4 Gg7 6.Ge3 Sf6 7.Gc4 Ha5 8.0–0 0–0 9.Sb3 Hb4?

Należało grać 9...Hc7.

10.Gd3 b6?!

10...Hd6.

11.a3

11.f4!?

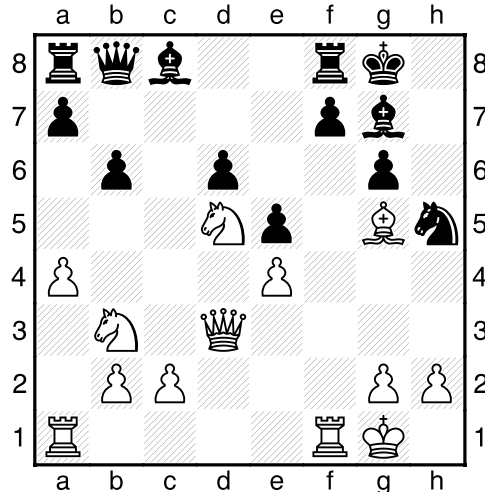
11...Hd6 12.f4 e5 13.a4?!

Strata bezcennego tempa. Logiczne było 13.f5 Gb7 14.He2 z wyraźną przewagą białych.

13...Hb8?

Należało zakończyć rozwój figur. Po 13...Gb7 14.Hd2 (14.f5 Sb4) 14...exf4 (14...Sg4 15.Ge2 Hxd2 16.Gxd2 Sf6) 15.Gxf4 Se5 czarne miały szanse na wyrównanie.

14.f5 Sb4 15.fxg6 hxg6 16.Gg5 Sxd3 17.Hxd3 Sh5 18.Sd5 d6

19.a5

Dobrym planem było też 19.Sd2 z ideą Sc4.

19...Ge6 20.Ge7 Gxd5?!

Nie należało oddawać jakości. Znacznie silniejszy opór mogły czarne stawić po 20...We8 21.Gxd6! Hb7.

21.Hxd5?!

Można było spokojnie wziąć jakość 21.Gxf8 Gxe4 22.Hxe4 Gxf8 23.Kh1 bxa5 24.Sxa5 z wygraną pozycją białych.

21...Sf4 22.Hxd6 Wd8??

Zupełnie niezrozumiałe posunięcie. Czarne zmuszają białe do wzięcia jakości po czym wygrana jest prosta. Po 22...Wc8 23.axb6 Hxd6 24.Gxd6 axb6 25.Wxa8 Wxa8 26.g3 Se6 białe musiałyby mocno się napracować aby zrealizować przewagę pionka.

23.Hxd8 Hxd8 24.Gxd8+ Wxd8 25.axb6 axb6 26.Wfd1 Wc8 27.c3 Gf8 28.Wd7 Gc5+ 29.Sxc5 Wxc5 30.Wa8+ Kg7 31.Waa7 Wc4 32.Wxf7+ Kh6 33.g3 Sh3+ 34.Kg2 Sg5 35.Wf8 Sxe4 36.h4 Kh5 37.Kh3 1-0

Frink,Ferenc (2083) - Chojnowski,Marcin (2084) [B20]

WchT Silent Opatija (3.4), 21.06.2014

1.e4 c5 2.b4

Ulubiona ofiara Frinka. Przeciwnik Marcina znany jest z bardzo ostrej gry. Białymi poświęca pionka na b4 prawie w każdym debiucie, o ile to tylko jest możliwe np. 1.e4 e6 2.a3 d5 3.e5 c5 4.b4. Wydał nawet książkę z wygranymi

przez siebie miniaturami, którą można było nabyć na turnieju w Krynicy. Grając nieostrożnie, łatwo się zakwalifikować do następnego wydania...

2...cxb4 3.a3 e5

Częściej grywa się 3...d5 lub 3...bxa3.

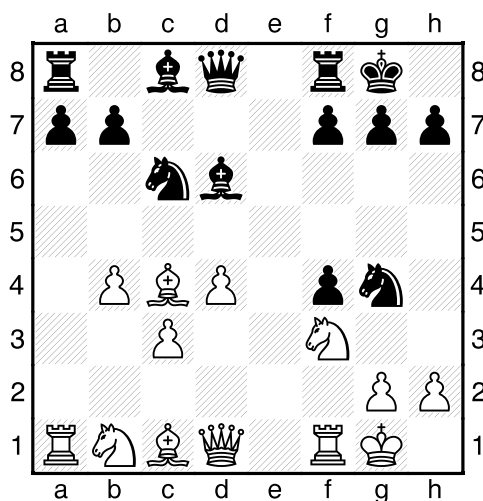
4.f4?

Przejście do struktury gambitu królewskiego nie wygląda tutaj dobrze. Lepsze było 4.Sf3 Sc6 5.Gc4 Sf6 6.Sg5 lub 4.Gc4.

4...exf4 5.Sf3 Ge7 6.Gc4 Sf6 7.e5 Sg4 8.0–0 0–0 9.axb4 d6 10.exd6 Gxd6 11.c3 Sc6

Zasługiwało na uwagę 11...Sd7 12.d4 Sb6 13.Gb3 We8 i białe nie mają rekompensaty za pionka.

12.d4

12...Ge6?

To posunięcie jest błędne. Wprawdzie czarne wymieniają aktywnego gońca białych, ale stwarzają sobie słabości, które mogą być natychmiast atakowane. Czarne zachowywały przewagę po 12...a6, 12...a5, 12...Gf5, lub 12...Gd7.

13.Gxe6 fxe6 14.Hb3 Hf6 15.We1 Sd8

Do równej gry prowadziło 15...Se3 16.Sa3 (16.Gxe3 fxe3 17.Wxe3 Gxh2+!) 16...Sd5 17.Sc4 Gc7 18.b5 Sce7 19.Sce5 Gxe5 20.Sxe5 Wfc8.

16.Wa2

Zasługiwało na uwagę natychmiastowe 16.Sbd2.

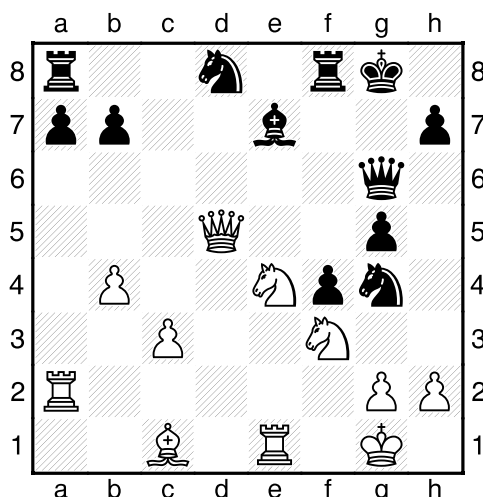
16...g5?

Inicjatywa białych jest warta więcej niż poświęcony pionek. Nie należało jednak osłabiać dodatkowo pozycji króla. Można było spróbować 16...He7 lub 16...Hg6.

17.Sbd2 Hg6 18.Se4 Ge7 19.d5?!

To narzucające się posunięcie powoduje stratę części przewagi. Lepsze było 19.h3! Se3 (19...Sh6 20.Se5 He8 21.h4 gxh4 22.Wf2) 20.Gxe3 Hxe4 21.Gf2 Hd3 (21...Hg6 22.d5) 22.Se5 Hf5 23.Sg4 Hg6 24.Wae2 z decydującą inicjatywą białych we wszystkich wariantach.

19...exd5 20.Hxd5+

20...Sf7?

Konieczne było 20...Hf7 21.Wa5 h6 22.Hd3 z przewagą białych.

21.Hxb7??

Białe nie zauważyły wygrywającego podwójnego uderzenia 21.Hd7! Sfe5 22.Hxe7 Sd3 23.Wae2 Sxe1 24.Wxe1 h6.

21...Hb6+ 22.Hxb6 axb6 23.Wxa8 Wxa8 24.h3 Sgh6 25.Sd4 Wa1 26.Kf1 Se5 27.Sb3 Wa7 28.Wd1 Wd7?!

Po 28...Shf7 czarne powinny stopniowo wyrównać.

29.Wxd7 Sxd7 30.h4 gxh4 31.Gxf4 Sf5 32.Ke2 Kf7 33.Kd3 Ke6 34.Sg5+?! 34.Sd4+ Sxd4 35.Kxd4+/-.

34...Kf6?!

34...Gxg5 35.Gxg5 Se5+ 36.Ke2 Kd5=.

35.Sf3 Ke6

35...Kg6 36.Sbd4 Gd8 37.Kc4 Sxd4 38.Sxd4 Kh5±.

36.Kc4

36.Sbd4+!?

36...Sd6+ 37.Kd3?! 37.Gxd6! Kxd6 38.Sbd4±.

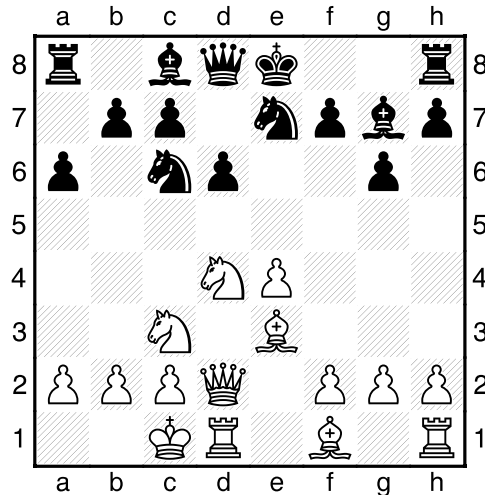
37...Kf5 38.Ge3 Kg4 39.Gf2 h5 40.Sbd2 Gf6 41.c4 41.Sc4!?

41...h3 42.Sh2+ Kf4 43.gxh3 Se5+ 44.Ke2 Sexc4 45.Shf1 Sxd2 46.Ge3+ Kf5 47.Sxd2 b5 1/2

Miozga,Tomasz (1881) - Szurovsky,Elek (2070) [C46]

WchT Silent Opatija (3.4), 21.06.2014

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Sc3 g6 4.d4 exd4 5.Sxd4 Gg7 6.Ge3 d6 7.Hd2 Sge7 8.0–0–0 a6

9.Sd5

To posunięcie prowadzi do uproszczeń. Zaslugało na uwagę 9.h4, 9.Sxc6 lub 9.Ge2.

9...Sxd5 10.Sxc6 bxc6 11.exd5 Wb8

Lepsze było 11...cxd5 12.Hxd5 Wb8 13.c3 Gb7 14.Hd2 0–0 i czarne nie miałyby żadnych problemów.

12.Gd4 0–0 13.Gxg7

Lepsze było 13.dxc6 Gxd4 14.Hxd4 Wb6 15.h4 Wxc6 16.Gd3 z nieco lepszą pozycją białych.

13...Kxg7 14.Hd4+ Hf6 15.dxc6 Wb6 16.Hxf6+ Kxf6 17.Gd3 Wxc6 18.Whe1 Ge6 19.a3 Wb8 20.We3 Wcb6 21.b4 c5 22.bxc5 dxc5 23.Kd2 Wd8 24.Kc3 Wd4 25.We4 Wd7

25...Gd5!? 26.Wxd4 cxd4+ 27.Kxd4 Gxg2 28.c4 z niejasną pozycją.

26.Ge2?!

26.Wa4 c4 27.Ge2 Wxd1 28.Gxd1 Wb1+/-.

26...Wdb7?!

26...Wxd1 27.Gxd1 Gd5=.

27.Wa4 Kg7?!

27...Ke7+/-.

28.Wxa6 Wb2 29.Wd2 Wb1 30.Gc4 Gf5 31.f3 h5 32.h3 h4 33.Gd3 Ge6 34.Gc4 Gf5 35.Wa5 Wa1 36.Wd5?!

Białe zachowywały przewagę grając teraz lub w 38. pos. Gd5.

36...Wg1 37.Wd2 Wa1 38.Wd5?! Wg1 39.Wd2 Wa1 40.Wd5 1/2

Runda 4

Serbia 2:2 Niemcy

Polska 2½:1½ Rosja

Włochy 1:3 Bułgaria

Chorwacja 2½:1½ Ukraina

Izrael 1:3 Anglia

Białoruś 1½:2½ Armenia

Kazachstan ½:3½ Węgry

Szwajcaria 4:0 Szkocja

Azerbejdżan 0:4 Słowacja

Na pierwszym miejscu samodzielnie Serbia (8 punktów meczowych). Miejsce 2-3 dzielą Bułgaria i Polska (7). Wartościowością Polska zajmuje miejsce 3.

Chęciak, Krzysztof (2101) - Gerasimov, Aleksander (2188): ½ - ½

Strzelecki, Jerzy (2089) - Varezkin, Viktor (2230): 0 - 1

Łapaj, Mateusz (2098) - Shajakhmetov, Linat (2079): 1 - 0

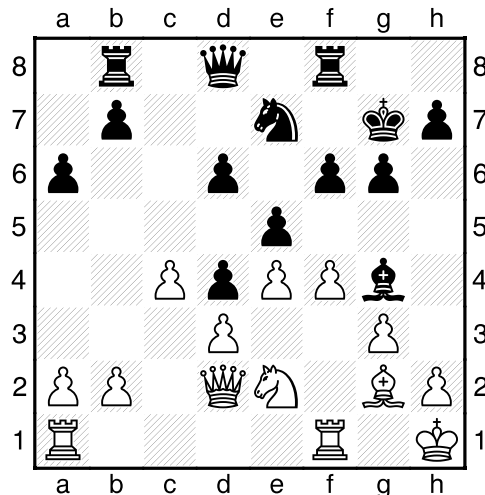
Chojnowski, Marcin (2084) - Skorobogatykh, Andrey (2073): 1 - 0

Kolejny zwycięski mecz z silnym zespołem. Umacniamy się w strefie medalowej. Jednak przebieg rywalizacji długo nie skłaniał do optymizmu. W partii Chęciaka można było liczyć najwyżej na remis w związku z chroniczną słabością czarnych pól. Na drugiej szachownicy wprawdzie początkowo wszystko wyglądało dobrze, ale wkrótce białe osiągnęły przewagę. W ścieśnionej, ale bardzo trudnej do przełamania pozycji czarne źle ustawiły figury i białe efektownie wygrały. W partii Łapaja tym razem trudno było liczyć na zwycięstwo. W symetrycznej końcówce przeciwnik miał parę gońców. Na szczęście w już wyrównanej pozycji przeciwnik podstawiał kolejno dwa piony. Marcin pomylił warianty i po debiucie stanął gorzej, ale przejął inicjatywę. Po obustronnych błędach zadecydowała podstawka hetmana Rosjanina. Utrzymaliśmy się na medalowej pozycji pokonując groźnego konkurenta!

Chęciak, Krzysztof (2101) - Gerasimov, Aleksander (2188) [A37]

WchT Silent Opatija (4.3), 22.06.2014

1.c4 c5 2.Sc3 g6 3.g3 Gg7 4.Gg2 Sc6 5.Sf3 e6 6.e4 d6 7.d3 Sge7 8.Ge3 Sd4 9.Hd2 Wb8 10.0-0 a6 11.Gh6 0-0 12.Gxg7 Kxg7 13.Sxd4 cxd4 14.Se2 e5 15.f4 f6 16.Kh1 Gg4

Białe niezbyt dobrze rozegrały debiut. Ze względu na ustabilizowaną strukturę pionową w przyszłości muszą się one liczyć z perspektywą gry z gorszym gońcem.

17.Sg1 Gd7 18.Wac1 Wc8 19.Wc2

19.b4!?

19...b5 20.Wfc1?!

20.b3 bxc4 21.bxc4 Sc6=/+.

20...Hb6

20...bxc4!?

21.fxe5 fxe5 22.b3 bxc4 23.bxc4 h6 24.Wb2 Hc7 25.Wcb1 Wb8 26.a3 Sc6 27.Sf3

Wxb2 28.Wxb2 Wb8

28...Gg4-/+.

29.h3 Wb7

29...Wxb2 30.Hxb2 Sd8 31.Kh2-/+.

30.Hc2 Wxb2 31.Hxb2 Sa5 32.Kg1 Sb7 33.Gf1 Sc5 34.Hb4 a5 35.Hb2 Hb7

35...Sa4!?

36.Hxb7 Sxb7 37.Sd2 Ga4 38.Sf3 Sc5 39.Kf2 Kf6 40.Ke2 Ke7 41.Kd2 Sb3+ 42.Kc2

Kf6 43.Se1 1/2

(10) Varezhkin,Viktor1 (2230) - Strzelecki,Jerzy (2089) [A04]

WchT Silent Opatija (4.3), 22.06.2014

1.Sf3 e6 2.g3 d5 3.Gg2 c5 4.0-0 Sc6 5.d4 Hb6 6.c3

Częściej grywane jest 6.dxc5, 6.c4 lub 6.e3.

6...Gd7 7.e3 Sf6 8.Se5 Wd8 9.Sd2 Ge7 10.f4 0-0 11.Gh3 Gc8 12.Wf2 a5 13.Gg2 Hc7

14.He2 b6 15.g4 Gb7 16.g5 Sd7 17.Hg4 Hc8 18.Gh3 Gd6

18...Sdxe5!?

19.Wg2 Se7

19...Sdxe5 20.fxe5 Ge7 21.Wg3=/+.

20.Hh5 Gxe5

20...Ga6!? z bardzo dobrą pozycją czarnych.
21.fxe5 Hc6 22.Sf3 Ga6 23.Se1 Sf5 24.Wf2 g6 25.Hf3 b5 26.Gd2 Wc8 27.a3 a4?! 28.Wd1 Sb6 29.Gxf5
 29.Sd3 Sd7+/=.

29...exf5 30.Sg2 Wfd8 31.Sf4 Gb7 32.h4 Sd7 33.h5 Sf8 34.Sd3 Se6 35.Hg3 Hd7 36.Wg2 He7 37.Kh2 Wd7

Wprawdzie białe mają pewne plusy, ale ze względu na zamkniętą strukturę pionowa pozycja czarnych jest bardzo trudna do przełamania.

38.Wh1 Kf8 39.Kg1 Ke8

Można było trzymać króla na polu g8. 39...Kg8 40.hxg6 fxg6.

40.Kf2 Kd8 41.Sf4 Kc7 42.hxg6 fxg6?

Po 42...hxg6!? czarne nie powinny mieć kłopotów z remisem.

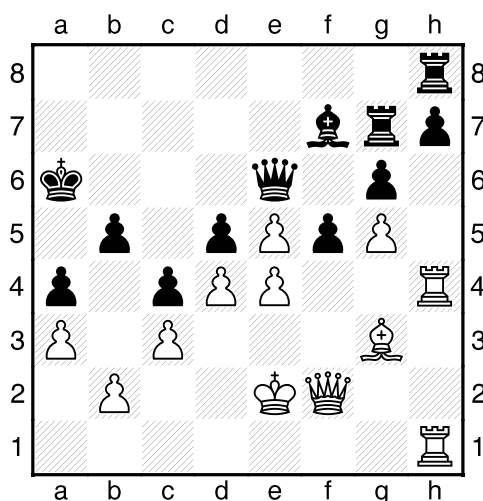
43.Sxe6+ Hxe6 44.Wgh2 Wh8

Wieża musiała zająć niezbyt dogodną pozycję.

45.Hf4 c4 46.Wh6 Kb6 47.Ge1 Wg7 48.Ke2 Gc8 49.Gg3 Gd7 50.Hf3 Ge8 51.Hf2 Kc6

Bezpieczniej było ustawić gońca na polu c6.

52.W1h4 Gf7 53.Wh1 Kb7 54.W6h4 Ka6 55.e4!!

Białe próbują przełomu w centrum wykorzystując fakt, że czarne figury zajęły wyjątkowo niezręczne pozycje.

55...dxe4

Ale nie 55...fxe4? 56.Hf6 Whg8 57.Wxh7 z szybką wygraną białych.

56.d5! Hxd5??

Przegrywa natychmiast. Lepsze było 56...Hd7 i teraz białe musiałyby znaleźć forsowny wariant 57.e6 (Słabsze jest 57.d6 Hc6; lub 57.Wd1 Wd8 58.d6 Ge6 i białym trudno jest wzmocnić pozycję.) 57...Gxe6 58.Hd4 Hxd5 59.Hxd5 Gxd5 60.Ge5 Wgg8 61.Gxh8 Wxh8 62.Wxh7 Wg8 63.Wd7 Gb7 64.Wd6+ Ka7 65.Wh6 z wygraną.

57.Wd1 e3 58.Hxe3 Hb7 59.Wd6+ Ka5 60.Hc5 1-0

Łapaj, Mateusz (2098) - Shajakhmetov, Linat (2079) [B07]

WchT Silent Opatija (4.3), 22.06.2014

1.e4 d6 2.d4 Sf6 3.Sc3 e5 4.dxe5

Większe szanse na uzyskanie przewagi debiutowej daje 4.Sf3.

4...dxe5 5.Hxd8+ Kxd8 6.Gc4 Ke8

Czarne grają tu częściej 6...Ge6.

7.Gg5 c6 8.f3 Sbd7 9.Sge2?!

Należało raczej zabezpieczyć gońca c4 przed wymianą np. 9.a4.

9...b5 10.Gb3 Sc5 11.0-0-0 Sxb3+ 12.axb3 Sd7 13.Kb1 f6 14.Ge3 Sc5 15.Sc1 Ge6

Z parą gońców czarne mają świetną pozycję.

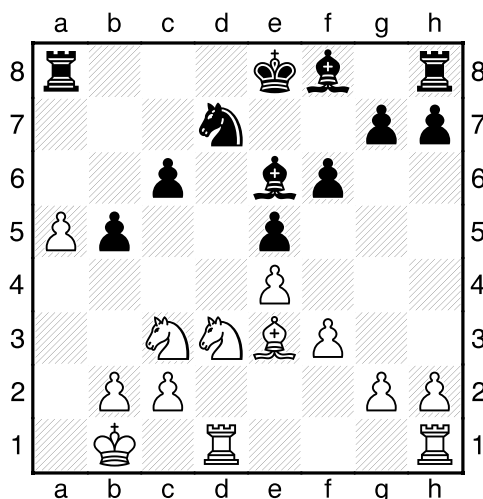
16.Sd3 Sd7?!

Niezrozumiały odwrót. Po prostym 16...Sxd3 17.Wxd3 Ge7 czarne miałyby lepszą końcówkę.

17.b4?!

Szanse na przejęcie inicjatywy dawało 17.f4!?

17...a5 18.bxa5

18...b4?!

To posunięcie niepotrzebnie tworzy słabe punkty w pozycji czarnych na skrzydle hetmańskim. Lepsze było 18...Wxa5 i po zakończeniu rozwoju skrzydła hetmańskiego czarne miałyby lekką przewagę.

19.Sa4 Wxa5 20.Sb6 Sxb6 21.Gxb6 Wb5 22.Ge3 Ge7 23.b3 Kf7 24.Kb2 Wa8

24...Wc8!?

25.Wa1 Wba5 26.Gc5 Gxc5 27.Sxc5 Ke7 28.Sd3 c5??

Podstawienie pionka. Po 28...Wxa1 29.Wxa1 Wxa1 30.Kxa1 Kd6 31.Kb2 pozycja jest równa, a 31.Sxb4 Kc5 32.Sd3+ Kd4 prowadzi do niebezpiecznej aktywizacji czarnego króla.

29.Sxc5! f5 30.Sd3

Najprostsze było 30.Wxa5 Wxa5 31.Sxe6 Kxe6 32.Wa1 Wb5 33.Wa6+ i białe wygrywają drugiego pionka.

30...fxe4 31.fxe4 Kd6?

Teraz czarne tracą drugiego pionka. Dłuższy opór można było stawić po 31...Wxa1 32.Wxa1 Wxa1 33.Kxa1 Kd6 34. Kb2 Gf7 35.Sxb4 Gg6, choć nie zmieniliby to wyniku partii.

32.Wxa5 Wxa5 33.Sxb4 Kc5 34.Kc3 Gg4 35.Wf1 Wa7 36.Wf8 Gh5 37.Wf5 Gg6 38.Wxe5+ Kd6 39.Wd5+ Ke6 40.Kd4 Wa1 41.Sd3 Wd1 42.c4 Ke7 43.Wa5 Wd2 44.Wa7+ Kf6 45.c5 Wxg2 46.c6 Wc2 47.c7 Gh5 48.Sb4 Wc1 49.Sd5+ Kg5 50.Sc3 Gg4 51.Wa5+ Kg6 52.Wf5! 1–0

Skorobogatykh,Andrey (2073) - Chojnowski,Marcin (2084) [B90]

WchT Silent Opatija (4.3), 22.06.2014

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.h3 e5 7.Sde2 Ge6 8.g4 b5 9.g5 Sfd7 10.Ge3 Sc6 11.Sg3 Sa5 12.b3 Wc8 13.Sd5 Sc6 14.c3 Se7 15.Hd2 Gxd5 16.exd5 f5 17.gxf6 Sxf6 18.Gg2 g6 19.Gg5 Gg7 20.h4 0–0

20...Sf5!?

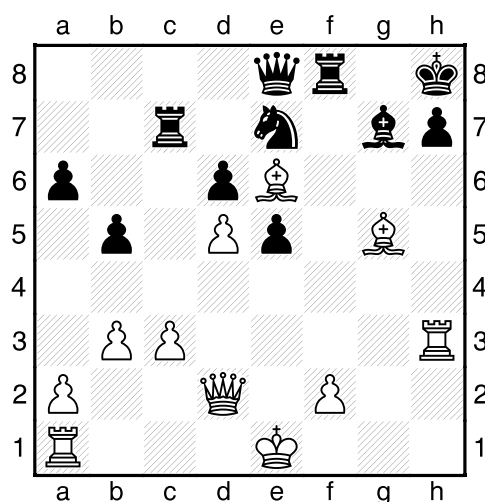
21.h5

Lepsze było 21.Gh3 Wc7 22.Ge6+ Kh8 23.0–0–0 (23.h5 Sxh5 przechodziło do tekstu partii.) 23...h5 24.Kb1 z przewagą białych.

21...Sxh5 22.Sxh5 gxh5 23.Gh3

Zasługiwało na uwagę 23.Ge4 Hd7 24.Gxe7 Hxe7 25.Wxh5 Wf4 26.He3 z przewagą białych.

23...Wc7 24.Ge6+ Kh8 25.Wxh5 He8 26.Wh3

26...Hg6?

Teraz czarne powinny były zagrać aktywnie 26...e4 np. 27.Gh6 (27.0–0–0 Wf3) 27...Gxh6 28.Wxh6 Sf5 29.Gxf5 Wxf5 30.Wxd6 Hh5 z wystarczającą do remisu kontrgrą.

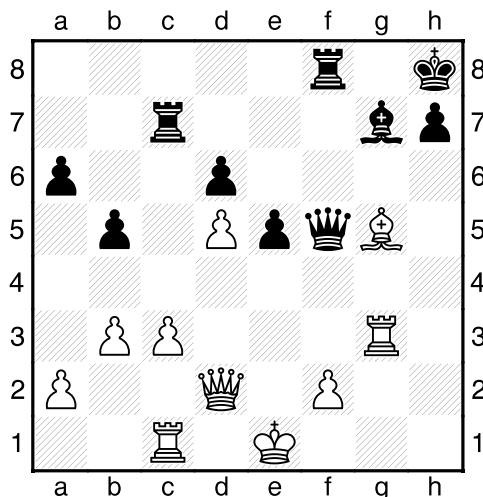
27.Wc1?

Niezrozumiałe pasywne posunięcie. Po 27.0–0–0 z następnym zdwojeniem wież po linii „h” białe mogły stworzyć poważne groźby na skrzydle królewskim. Teraz nieoczekiwanie czarne przejmują inicjatywę.

27...Sf5 28.Gxf5?!

Lepsze było 28.Wf3 e4 (28...Sh4 29.Wxf8+ Gxf8 30.Gxh4 Gh6 31.f4 Gxf4 32.Hf2 He4+ 33.Kd1 Hd3+ 34.Ke1 z remisem przez wieczny szach) 29.Wxf5 Wxf5 30.Gxf5 Hxf5 31.c4 Ge5 32.Ge3 gdzie wymiana jednej pary wież ułatwiłaby białym obronę.

28...Hxf5 29.Wg3

29...b4?

Poważny błąd strategiczny. Czarne jednym posunięciem likwidują dwie słabości białych: pionki na c3 i d5, nie wspominając już o niebronionym pionku b4. Słabości należało raczej atakować i zbić np. 29...He4+ 30.Ge3 (30.Kf1 Hh1+ 31.Wg1 Hh3+ 32.Ke2 Wcf7 33.Wcf1 Hf3+ 34.Ke1 Wf4 35.Hc2 Wc8) 30...Gh6 z groźbą 31...Ha1+ 32.Ke2 Wxf2+ 33.Kxf2 Wf7+ 31.He2 Hxd5 32.Wd1 Hh1+ 33.Hf1 Hxf1+ 34.Kxf1 Gxe3 35.Wxe3 Wf6 i czarne nie mają rekompensaty za pionka.

30.c4 Wcf7 31.Ge3 e4?

Czarne mogły wciąż liczyć na niewielką przewagę po 31...Gf6 np. 32.Hc2 (32.Hxb4 Gh4 33.Hxd6 He4 34.Kd2 Wxf2+ 35.Gxf2 Wxf2+ 36.Kc3 Gxg3 37.Kb4 Hf4-/+) 32...e4 33.Hd2 a5 34.Gd4 Wg8. Po posunięciu w partii pozycja wyrównuje się.

32.Gd4?

Białe mogły wziąć pionka 32.Hxb4 Hh5 33.Wg1 Hh2 34.Wf1 Wf3 35.Hd2 z przewagą.

32...Ge5 33.He3 Hf6 34.Wd1 Wg7

Należało grać 34...Gxd4 35.Hxd4 (35.Wxd4 He5) 35...Hxd4 36.Wxd4 Wxf2 37.Wxe4 Wxa2 z równą pozycją.

35.Wxg7+/- Kxg7 36.Hxe4 We8 37.Kf1 Gxd4 38.Hxd4 We5?!

38...Hxd4 39.Wxd4 a5 40.Wd2+/-.

39.Wd3 Kf7?

Lepsze 39...Wg5±.

40.Wh3??

Fatalna podstawka. Łatwo wygrywało 40.Ha7+.

40...We1+ 41.Kxe1 Hxd4 42.Wxh7+ Kg6 43.Wd7 Kf5 44.Kf1 Ha1+ 45.Kg2 Hxa2
46.Wxd6 Hxb3 47.Wxa6 Hxc4 48.Wa5 Kf4 49.d6 Hc6+ 50.Kg1 Hxd6 51.Wb5 Hg6+
52.Kf1 Hd3+ 0-1

Runda 5

Niemcy 3:1 Polska

Bułgaria 2:2 Serbia

Armenia ½:3½ Chorwacja

Anglia 2:2 Ukraina

Rosja 3:1 Szwajcaria

Węgry 2½:1½ Włochy

Słowacja 1:3 Izrael

Białoruś 2½:1½ Kazachstan

Szkocja 1½:2½ Azerbejdżan

Po 5 rundzie samodzielnie prowadzi Serbia (10 punktów meczowych), na II miejscu również samodzielnie - Niemcy (8). Miejsca 3-5 dzielą Bułgaria, Chorwacja i Polska (7). Nasi mają najslabszą wartościowość.

IM Salov, Sergej (2264) - Chęciak, Krzysztof (2101): 1 - 0

WCM Mucha, Annegret (2027) - Łapaj, Mateusz (2098): 0 - 1

Ghadimi, Mohammed Reza (2152) - Chojnowski, Marcin (2084): 1 - 0

Gruender, Michael (2008) - Walczak, Piotr (2028): 1 - 0

W każdym turnieju na ogół drużyna ma słabszy dzień. Dla nas feralnym dniem był 23.06.2014, kiedy to rozgrywano dwie rundy. Kryzys przyszedł zwłaszcza w meczu z Niemcami. Wszyscy zagrali zdecydowanie poniżej swoich możliwości i niewiele brakowało, abyśmy przegrali do zera. Tradycyjnie zwyciężył Łapaj, choć tym razem miał pozycję kompletnie przegraną. Pozostali nie wykorzystali możliwości nawiązania walki w krytycznych pozycjach. Jedynie Walczak miał szansę wygrać, ale jego partia również zakończyła się porażką.

Salov,Sergej (2264) - Chęciak,Krzysztof (2101) [C77]

WchT Silent Opatija (5.2), 23.06.2014

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.d3 b5 6.Gb3 Ge7 7.a4 Wb8

Częściej grywa się 7...Gb7 lub 7...b4. Posunięcie w tekście oddaje białym linię „a”.

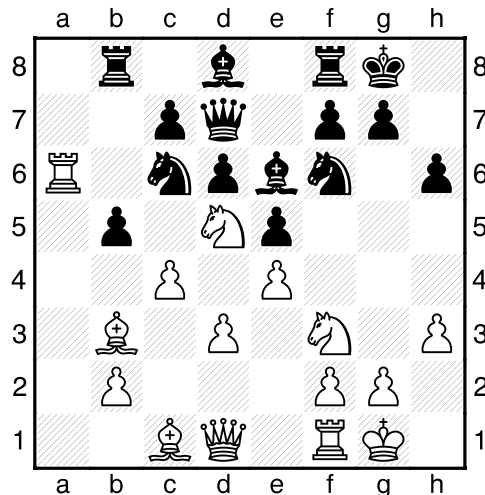
8.axb5 axb5 9.0–0 d6 10.h3 0–0

10...Ge6!?

11.Sc3 Ge6 12.Sd5 h6

12...Sd4!?

13.c3 Hd7 14.Wa6 Gd8 15.c4?!

Lepsze szanse zachowywało 15.Sxf6+ Gxf6 16.Gxe6 fxe6 17.Hb3.

15...Gxd5?

Teraz czarne będą stały bardzo źle strukturalnie. Miały one niepowtarzalną szansę po 15...bxc4!? 16.Ga4 Sxd5 17.exd5 Gxd5 18.dxc4 Gxc4 19.Wxc6 Gxf1 20.Kxf1 Gf6 z niejasną pozycją.

16.cxd5± Se7 17.Hc2

Dokładniejsze było 17.Ge3 c5 18.dxc6 Sxc6 19.Sh4 zachowując przewagę.

17...Se8?

Jedyną szansą walki o wyrównanie było 17...Hc8 18.Wa1 c6 19.dxc6 Gb6.

18.d4+- Sg6 19.dxe5 Sxe5 20.Sd4 Gf6 21.f4 Sg6 22.Sc6 Wb7 23.He2

23.Wa8!

23...Ge7 24.e5

24.Ge3!?

24...dxe5 25.fxe5 Gc5+ 26.Ge3 Gxe3+ 27.Hxe3 Sh8 28.Hc5

Natychmiast wygrywało 28.e6 Hd6 (28...fxe6 29.Wxf8+ Kxf8 30.dxe6) 29.e7.

28...Sg6 29.Gc2 f5 30.g4

30.exf6!

30...Wb6

30...fxg4 31.Gxg6.

31.Wa8

31.Gxf5!

31...Wxc6 32.Hxc6 He7 33.Hxg6 Hxe5 34.He6+

34.He6+ Hxe6 35.dxe6+-.

1-0

Łapaj,Mateusz (2098) - Mucha,Annegret (2027) [B35]

WchT Silent Opatija (5.2), 23.06.2014

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.Sge2 g6 4.d4 cxd4 5.Sxd4 Gg7 6.Ge3 Sf6 7.Gc4 0-0 8.Gb3 d6 9.f3 Sa5

Rzadki wariant.

10.Hd2 a6

Najczęściej grywane jest 10...Sxb3+.

11.0-0-0 Hc7 12.g4 b5 13.g5 b4 14.Sce2?

Odbiera skoczkowi d4 pole e2. Należało grać 14.Sa4 Sd7 15.Hxb4 i czarne musiałyby udowodnić, że otwarcie linii na skrzydle hetmańskim było warte pionka.

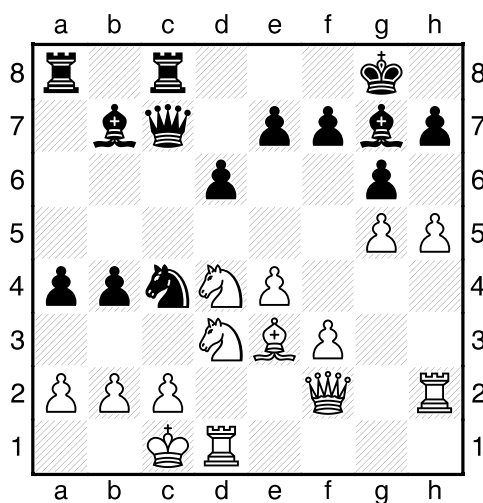
14...Sd7 15.Sf4

Teraz po 15.Hxb4 nastąpiłoby 15...e5 i skoczek nie ma gdzie odejść.

15...Sxb3+ 16.Sxb3 Gb7 17.h4

Również po 17.Hxb4 Wfc8 18.Hd2 Se5 19.He2 Sc4 20.c3 a5 czarne mają wygrywający atak.

17...Se5 18.Hf2 Sc4 19.Sd3 Wfc8 20.Wh2 a5 21.h5 a4 22.Sd4

W tej pozycji wygrywa kilka posunięć, również to wykonane w partii, ale wymaga ono stosunkowo najbardziej skomplikowanych obliczeń.

22...b3

Najprostsze było 22...a3 23.b3 Sxe3 24.Hxe3 Hc3 25.Sb5 Ha1+ 26.Kd2 Wxc2+ lub 22...Sxe3 23.Hxe3 Hc4 i białe nie mają nic lepszego jak oddanie figury 24.Sxb4 Hxb4.

23.a3

Białe mają wygrywający atak również po 23.axb3 axb3 24.Sxb3 Wa2.

23...bxc2

Lepsze było 23...e5 ze zdobyciem figury np. 24.Sb5 Ha5 25.Sa7 Sxe3 26.Sxc8 Sxd1 27.Se7+ Kf8 28.Sxg6+ hxg6.

24.Wdh1

Po 24.Sxc2 forsownie wygrywa 24...Sxb2 25.Sxb2 Gxb2+ 26.Kxb2 Hc3+ 27.Kc1 (27.Kb1 Wab8 28.Gb6 Gxe4 29.fxe4) 27...Hxa3+ 28.Kd2 Wxc2+ 29.Kxc2 Wc8+.

24...Sxe3

Łatwo wygrywało 24...Sxb2 25.Sxb2 Hc3 26.He1 Hxa3 27.Wxc2 Ha1+ 28.Kd2 Wxc2+ 29.Sxc2 Hxb2.

25.Hxe3 Gxd4??

Kończyło 25...Hc4 z licznymi groźbami.

26.Hxd4

Czarne wymieniły swojego bezcennego gońca. Nagle okazuje się, że to białe mają atak, a ich król jest całkowicie bezpieczny.

26...e5 27.Hf2 Ga6 28.Sb4 Gc4?

Większe problemy z wygraniem partii miałyby białe po 28...Ha7 29.hxg6 fxg6 30.Hd2 h5 31.gxh6 Kh7 32.Hg5 Hf7.

29.hxg6 fxg6 30.Wxh7 Hxh7 31.Wxh7 Kxh7 32.Hh4+

32.Hb6!?

32...Kg8 33.Hh6 Kf7?

Przyspiesza przegraną, ale ratunku już nie było.

34.Hh7+ Kf8 35.Hxg6 Ke7 36.Hg7+ Ke6 37.Hg6+ Ke7 38.Hh7+ Ke6 39.Sd5 Gxd5

40.Hf5+ Ke7 41.exd5 Kd8 42.Hf8+

42.Hf7!

42...Kd7 43.Hf7+ Kd8 44.g6 1-0

Ghadimi,Mohammed Reza (2152) - Chojnowski,Marcin (2084) [B50]

WchT Silent Opatija (5.2), 23.06.2014

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.c3 Sf6 4.h3 g6 5.Gd3 Gg7 6.Gc2 0-0 7.d4 Sc6 8.a3 Gd7

Dobłą grę miały czarne po 8...cxd4 9.cxd4 d5 (lub 9...e5 10.d5 Sd4 11.Ge3 Sxc2+ 12.Hxc2 Sh5) 10.e5 Se4 11.0-0 Gf5.

9.0-0 cxd4 10.cxd4 Wc8

10...d5!?

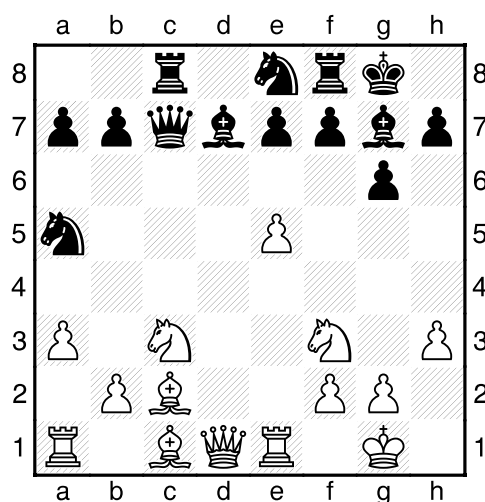
11.We1 Hc7?!

Czarne po raz kolejny rezygnują z walki o centrum. Należało zdecydować się na 11...Hb6 12.Sc3 e5 lub 11...e5. Po 12.d5?! czarne mają zawsze 12...Sd4.

12.Sc3 Sa5

A to już nonszalancja, za którą czarne będą ukarane. Był to ostatni moment, kiedy można było grać 12...e5, co jednak nie zapewniało już wyrównania.

13.e5± dxe5 14.dxe5 Se8

15.Sd5?

Przewagę zapewniało 15.Gg5! Gc6 (15...Ge6 16.Sd4) 16.Wc1 (lub 16.Sd5 Gxd5 17.Hxd5 e6 18.Ha2 Hc4 19.Hxc4 Sxc4 20.Ge7) 16...h6 17.Gf4 Hd8 18.He2 Sc7 19.Wcd1 He8 20.Sd4.

15...Hd8??

Odwrót w takiej pozycji oznacza praktycznie kapitulację. Natomiast dobre szanse na remis dawało 15...Hxc2 16.Sxe7+ Kh8 17.b4 Hxd1 18.Wxd1 Ga4 19.Sxc8 Gxd1 20.bxa5 Gxf3 21.gxf3 Sc7.

16.Gg5 Sc6 17.Ga4?!

Zdecydowanie lepsze było 17.Sd4! f6 18.Sxc6 Gxc6 19.exf6 exf6 20.Se7+ Kh8 21.Sxc8 z prostą wygraną.

17...f6?

Jedyną możliwością przedłużenia oporu było 17...h6 18.Gxe7 Sxe7 19.Sxe7+ Hxe7 20.Hxd7 Hxd7 21.Gxd7 Wd8, choć pozycja czarnych była nadal przegrana.

18.exf6

Jeszcze silniejsze było 18.e6 Gxe6 19.Wxe6 fxg5 20.Gxc6 bxc6 21.Sxe7+ Kh8 22.Sxc8 z prostą wygraną.

18...exf6 19.Gxc6 Gxc6 20.Se7+ Kh8 21.Sxc8 Hxc8 22.Ge3 Sc7 23.Sd4 Gd7 24.Wc1 Hd8 25.Hf3 Gc8 26.Se2

26.Gf4!

26...b6 27.Wed1 He7 28.Hc6

28.Gf4!

28...Se6 29.Hd6 Hf7 30.Sf4 Sg5 31.Hc7 He8 32.Hxa7 f5 33.Hxb6 Se4 34.Gd4 g5 35.Wc7 Sf6 36.Wxg7 Kxg7 37.Sd5 Ge6 38.Sxf6 Wxf6 39.We1 Kf7 40.Gxf6 Kxf6 41.Wxe6+ Hxe6 42.Hxe6+ 1–0

Walczak,Piotr (2028) - Gruender,Michael (2008) [B06]

WchT Silent Opatija (5.2), 23.06.2014

1.e4 g6 2.d4 c5 3.Sf3 Gg7 4.c3 cxd4 5.cxd4 d5 6.e5 Sc6 7.Sc3 Gg4 8.Ge2 Gxf3

Przeważnie grywa się tu 8...Sh6.

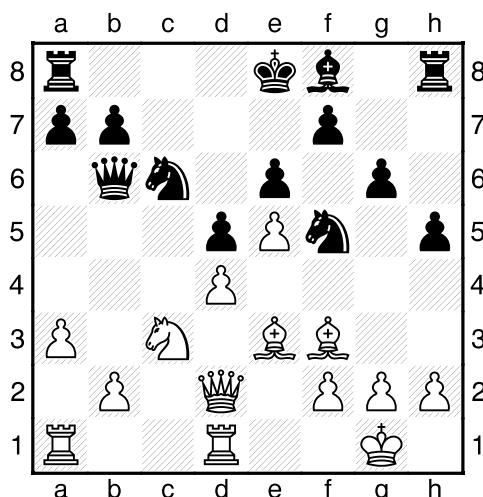
9.Gxf3 e6 10.Ge3 h5 11.0–0 Sh6 12.Hd2

12.b4!?

12...Sf5 13.Wfd1 Gf8

Lepsze było 13...f6!? 14.exf6 Hxf6 15.Se2 0–0 (15...Sh4 16.Gxd5 exd5 17.Gg5) 16.Kh1 Hd8 z doskonałą grą czarnych.

14.a3 Hb6??

Poważne przeoczenie taktyczne. Należało grać 14...Gh6 15.Gxh6 Wxh6 16.Se2 z równą pozycją.

15.b4?

Białe mogły zagrać 15.Gxd5! exd5 (Po 15...Wd8 16.Gxc6+ bxc6 17.Wac1 Gg7 18.Sa4 Hb5 19.Hc2 białe mają pionka więcej i lepszą pozycję.) 16.Sxd5 Hb3 17.Sf6+ Kd8 (17...Ke7 18.d5 Sxe5 19.Gg5 Gg7 20.We1) 18.Wac1 Sxe3 19.fxe3 Ge7 20.Wc3 Ha4 21.Sd5 z silnym atakiem.

15...Ge7

Lepsze było 15...Gh6 16.Hd3 z niewielką przewagą białych.

16.Sa4 Hd8 17.Sc5 Hb6

Należało zdecydować się na 17...Gxc5 18.bxc5 Ha5 19.Hd3 z trochę lepszymi szansami białych.

18.Ge2 a5?! 19.b5?

Poważny błąd taktyczny. Po 19.Sa4 Hd8 20.b5 białe mogły uzyskać wyraźną przewagę.

19...Scxd4 20.Sa4 Sxe2+ 21.Hxe2 Hd8 22.Gb6 Hd7 23.Wdc1 Gd8 24.Gc5 Wc8

24...d4!?

25.Sb6

25.Wd1=+.

25...Gxb6 26.Gxb6 0–0 27.Gxa5 Sd4 28.Hd3 Hxb5 29.Hxb5 Sxb5 30.Wcb1 Sd4

31.Wxb7 Wb8?

31...Sc2!?

32.Wbb1

Lepsze było 32.Wab1 Wxb7 33.Wxb7 Sc2 34.Gb4 Wa8 35.Ge7 Sxa3 36.Gf6 i białe nie są bez szans.

32...Sc2 33.Wxb8 Wxb8 34.Wc1 Sxa3

Teraz czarne wzięły pionka w znacznie lepszej wersji.

35.Kf1 Sc4 36.Gc3 g5 37.Ke2 Kg7 38.g3 Kg6 39.f4 gxf4 40.gxf4 Kf5 41.Kf3 Wb3

42.Ke2 Kxf4 43.Wf1+ Ke4 44.Ga1 Wa3 45.h4 Wa2+ 0–1

Runda 6

Niemcy 2:2 Bułgaria

Serbia 2:2 Chorwacja

Węgry 1½:2½ Rosja

Polska 2:2 Anglia

Ukraina 4:0 Armenia

Izrael 1½:2½ Białoruś

Włochy 3:1 Słowacja

Szwajcaria 4:0 Azerbejdżan

Kazachstan 3:1 Szkocja

Na I samodzielne miejsce wychodzą Niemcy (10 punktów meczowych). Bułgaria i Rosja dzielą miejsca 2-3 (9). 4-6 zajmują Serbia, Chorwacja i Polska z 8 punktami (nasi nadal mają najslabszą wartościowość).

Sytuacja turniejowa wymaga tu komentarza. W jaki sposób Serbia, która po 5 rundach miała 10 punktów, oczywiście samodzielnie prowadząc, po szóstej rundzie ma ich tylko 8? Otóż przeprowadzono badanie kontrolne wylosowanych zawodników (audiogramy), sprawdzające, czy stopień niedosłyszenia mieści się w określonych granicach. Jeden z zawodników serbskich został uznany za niespełniającego tej normy, co skutkowało dyskwalifikacją i weryfikacją wyników wszystkich jego partii jako przegranych.

Strzelecki, Jerzy (2089) - Martin, Lewis (2064): 0 - 1

Łapaj, Mateusz (2098) - Dunlop, Neil J (1818): 1 - 0

Chojnowski, Marcin (2084) - Dwek, Ilan G (1840): 1 - 0

Miozga, Tomasz (1881) - Kreuzer, Christopher R L (1924): 0 - 1

Niezwykłe dramatyczny mecz. Na pierwszej szachownicy Strzelecki uzyskał wygraną pozycję już po kilkunastu posunięciach, ale całą serią poważnych błędów doprowadził do przegranej. Dokładnie odwrotnie miały się sprawy na drugiej szachownicy. Po debiucie Łapaj stał bardzo źle. Następnie faza gry to obustronne poważne błędy obydwu przeciwników, przy czym ten decydujący na szczęście popełnił Anglik. Jedynie Chojnowski wygrał bez większych przygód, rozgrywając dobrą partię. Niestety, na ostatniej szachownicy Miozga bardzo źle rozegrał debiut i nie wykorzystał później szansy na uzyskanie kontrgry. W sumie remis, który stawiał nas w bardzo trudnej sytuacji z punktu widzenia walki o medale, zwłaszcza że mieliśmy ciągle najslabszą wartościowość.

Przed meczem z Anglią, od lewej: J.Strzelecki, M. Łapaj, M. Chojnowski i T. Miozga

Strzelecki,Jerzy (2089) - Martin,Lewis (2064) [D11]

WchT Silent Opatija (6.3), 23.06.2014

1.Sf3 d5 2.d4 Sf6 3.c4 c6 4.e3 g6 5.Sc3 Gg7 6.Gd3 0-0 7.0-0 Sbd7?!

Najbardziej logiczne jest tu 7...Gg4.

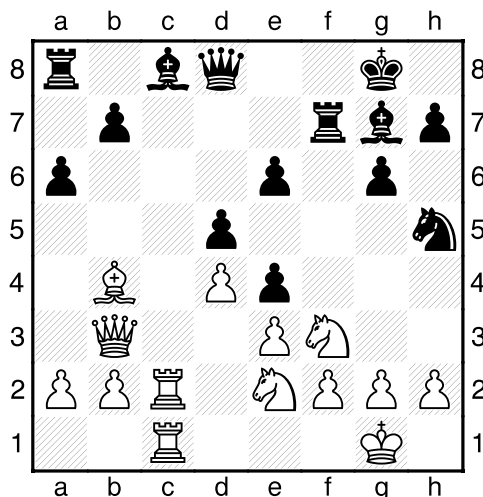
8.cxd5 cxd5 9.Hb3 e6 10.Gd2 Sh5?! 11.Wac1 a6 12.Wc2 f5 13.Se2 Sdf6 14.Wfc1 Se4?

Przegrywa natychmiast, ale po serii antypozycyjnych posunięć pozycja czarnych jest bardzo zła.

15.Gb4 Wf7

15...We8 16.Wc7+.-.

16.Gxe4 fxe4

17.Se5?

Po 17.Sg5! pozycja czarnych rozsypywała się np. 17...Wf5 (17...Wf6 18.Wc7) 18.Sxe4.

17...Gxe5 18.dxe5 Sg7 19.h3 Se8 20.Sd4 Gd7 21.Gc5 Hb8

21...b5!?±.

22.f4 exf3 23.Sxf3 b5 24.Hb4

Prosto wygrywało 24.e4! dxe4 25.Sg5 Wf5 26.Sxe6.

24...Hd8 25.Hg4

25.h4!? Wc8 26.Sg5 Wf5+.-.

25...Wc8± 26.b4 a5?

26...Sg7 27.h4±

27.a3?

Wygrywało 27.bxa5 Hxa5 28.Sg5+.-.

27...axb4 28.axb4 Wa8 29.Wf2

29.h4!?

29...Sg7 30.Wcf1 Wa3 31.Sg5

31.e4 dxe4 32.Hxe4 Ha8 33.Sg5±.

31...Wxf2 32.Wxf2 Sf5 33.Hf4?!

Lepsze 33.Wf1+/-.

33...Wc3?

33...h6!? 34.Sf3 g5=.

34.Sf3?

Białe znów mogły wygrać po 34.e4! Wc4 (34...dxe4 35.Sxe4 Wd3 36.g4) 35.g4 h6 36.gxf5 hxg5 37.Hd2 gxf5 38.exf5 Wf4 39.f6.

34...h6 35.h4 Wc4 36.Sd4 Wc1+

Następuje teraz cała seria błędów.

37.Kh2 g5?

37...Wc4 38.g3+/-.

38.hxg5?

38.Hf3!+/-.

38...hxg5?

38...Hxg5 39.Hxg5+ hxg5 40.Sxf5 exf5+/-.

39.Hg4+- Kg7 40.Hh5??

40.Wf3 Wd1 41.Wh3 Wxd4 42.exd4+/-.

40...Wh1+!-+ 0-1

Dunlop,Neil (1818) - Łapaj,Mateusz (2098) [E61]

WchT Silent Opatija (6.3), 23.06.2014

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d6 4.e4 Gg7 5.Gd3 e5 6.d5 0-0 7.Sge2 Sh5 8.0-0 f5 9.exf5 gxf5 10.f4 e4 11.Gc2 Sd7 12.Ge3 Sb6 13.b3 Sf6 14.h3 Gd7 15.Hd2 Sc8

Czarne nie najlepiej rozegrały debiut, tracąc tempa na manewry skoczkami.

16.Gd4

Bardziej elastyczne było 16.Wae1.

16...Se7 17.Sd1

Czarne nie są dobrze przygotowane do otwarcia pozycji.

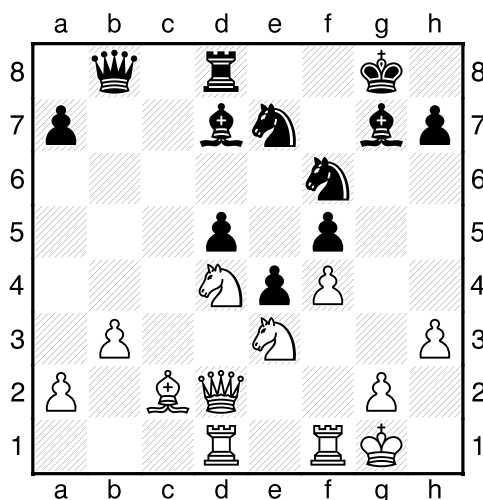
17...c6?!

Dokładniejsze było 17...Sg6 18.Se3 z lepszymi szansami białych.

18.dxc6 bxc6 19.Se3 Hc7 20.Wad1 Wad8?!

Czarne oddają jakość. Jednak 20...a5 21.Sc3 c5 (21...Ge6 22.Sa4 c5 23.Gc3 Wa6 24.Ga1) 22.Gxf6 Gxf6 23.Hxd6 również prowadzi do wyraźnej przewagi białych.

21.Gc3 d5 22.Ga5 Hb8 23.Gxd8 Wxd8 24.cxd5 cxd5 25.Sd4

Białe mają przewagę jakości, ale muszą grać dokładnie aby zneutralizować kontrgrę związaną z atakiem na punkt f4 i nie dopuścić do ewentualnego marszu centralnych pionków.

25...Hb6

25...Sh5!?

26.Kh1

Istotne jest wywieranie nacisku na czarne centralne pionki. Dlatego lepsze było 26.b4 z następnym Gb3.

26...Sh5 27.Kh2 Hd6 28.g3 Kh8 29.b4

Na uwagę zasługiwało 29.Ha5 Hetman na polu a5 atakował pionka d5 oraz bronił pola b5 zapewniając w razie konieczności stabilną pozycję skoczka na e2 broniącego wszystkie słabe punkty białych na skrzydle królewskim.

29...Wg8

Czarne ustawiły wszystkie swoje figury do ataku na skrzydle królewskim.

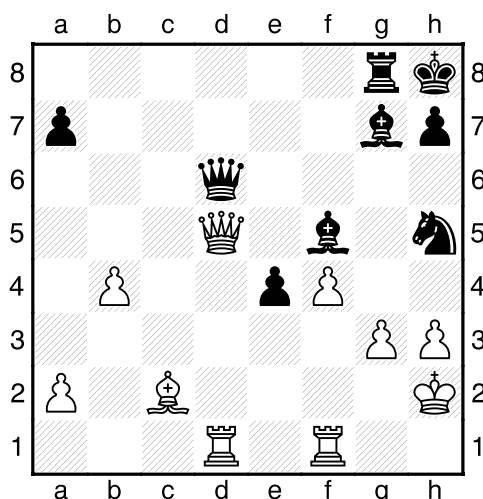
30.Sexf5??

Należało grać 30.Se2 Gb5 31.Wg1 Gh6, ale w tej pozycji czarne mają poważne kontrszanse np. 32.Sc3 (32.Sd4 Sxg3) 32...Gc6 33.Scxd5 Gxd5 34.Sxd5 Sxd5 35.Hxd5 Hxd5 36.Wxd5 Sxg3.

30...Sxf5??

Należało bić 30...Gxf5 31.g4 [31.Sxf5 Sxf5 32.Hxd5 (32.g4 Sxf4) 32...Shxg3] 31...Sxf4 z łatwą wygraną we wszystkich wariantach.

31.Sxf5 Gxf5 32.Hxd5

32...Hf6?

Lepiej było bronić pionka e4 32...Hg6 np. 33.g4 Gxg4 34.hxg4 Sf6 35.Hg5 Hxg5 36.fxg5 Sxg4+ 37.Kh3 Se3 38.Gxe4 Sxf1 39.Wxf1 Gc3 i czarne powinny zremisować.

33.Gb3?

Przewagę zapewniało 33.Gxe4!? Gxe4 34.Hxe4 Hb2+ 35.Hg2 Hxb4 36.Wd3.

33...We8

33...Wf8!?

34.Wfe1?

34.Wg1!?!/=.

34...Sxg3??

Po 34...Hb2+ 35.Hd2 (35.Wd2 Hc3) 35...Hxd2+ 36.Wxd2 Gc3 czarne miały duże szanse na wygraną w końcówce.

35.Kxg3 Hc3+

Większe szanse na zorganizowanie kontrgry dawało 35...Wf8!? 36.Hd2 Gg6 37.Gd5±.

36.Hd3!

Czarne prawdopodobnie przeoczyły to posunięcie.

36...Hxb4

Teraz przegrywa 36...exd3 37.Wxe8+ Gf8 38.Wxf8+ Kg7 39.Wxf5.

37.Hd5??

37.He3 ponownie zapewniało białym dużą przewagę.

37...Hc3+ 38.Wd3??

Fatalna podstawka. Jeszcze nie było zbyt późno aby powrócić do wariantu 38.Hd3 Hb4 39.He3.

38...Hxe1+ 0–1

(19) Chojnowski, Marcin (2084) - Dwek, Ilan (1839) [B84]

WchT Silent Opatija (6.3), 23.06.2014

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Ge2 e6 7.a4 Ge7 8.0–0 0–0 9.Ge3 Hc7 10.f3

Najczęściej grywane jest 10.f4.

10...Sbd7 11.a5 b6 12.axb6 Sxb6 13.Sa4?!

Prawidłowe było 13.Gf2.

13...Sfd7?

Czarne nie wykorzystują szansy przechwycenia inicjatywy po 13...Sxa4 14.Wxa4 d5!

14.Hd2?!

Lepsze było 14.Sxb6 Sxb6 15.Wa3 z przewagą białych.

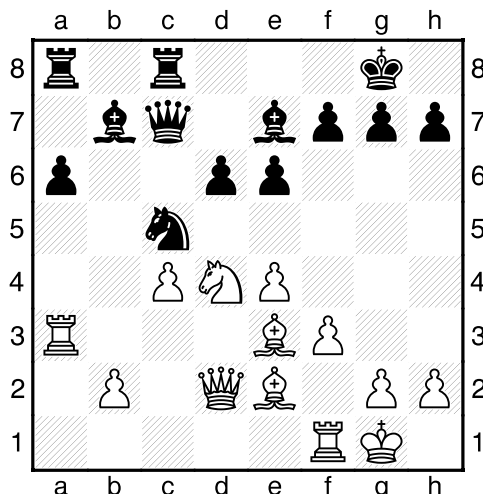
14...Gb7

14...Sxa4!?

15.c4 Sxa4+/-

Oczywiście nie wolno 15...Sxc4? 16.Gxc4 Hxc4?? 17.Wfc1 ze złapaniem hetmana.

16.Wxa4 Sc5 17.Wa3 Wfc8?

Znacznie lepsze było 17...a5+/=.

18.b4!

Teraz białe uzyskują zdecydowaną przewagę.

18...Sd7 19.Wc1 Sb8 20.Wac3 Sc6 21.b5 Sxd4 22.Gxd4 h6 23.Gf1

23.b6!?

23...Gg5 24.f4 Ge7?

Czarne mogły kontynuować opór tylko po 24...Gxf4 25.Hxf4 e5.

25.Wg3 e5

Pozycja czarnych jest już strategicznie przegrana zarówno po 25...Gf8 26.Hb2 g6 27.b6 He7 28.f5 e5 29.Gf2 Kh7 30.Gd3, jak i 25...g6 26.b6 Hd8 27.f5.

26.fxe5 dxe5 27.Hxh6 Gf6??

Podstawka, ale czarne musiały już pogodzić się z przegraną np. 27...Gf8 28.b6 Hc6 (28...He7 29.Ge3 Gxe4 30.Hh5 g6 31.Hg4 Hb7 32.c5 Gd5 33.h4) 29.Hxc6 Wxc6 30.Gf2.

28.Hxf6 1–0

Kreuzer,Christopher RL (1924) - Miozga,Tomasz (1881) [B08]

WchT Silent Opatija (6.3), 23.06.2014

1.e4 d6 2.d4 Sf6 3.Sc3 g6 4.Sf3 Gg7 5.Gg5 c6 6.Hd2 b5 7.a3 h6

Częściej grywa się 7...0–0 lub 7...a6 Po posunięciu w partii czarne muszą rozwiązać problem roszady w związku z koniecznością obrony pionka h6.

8.Ge3 Sbd7 9.h3 Gb7?!

Należało grać 9...Sb6 aby na 10.e5 mieć odpowiedź 10...Sfd5.

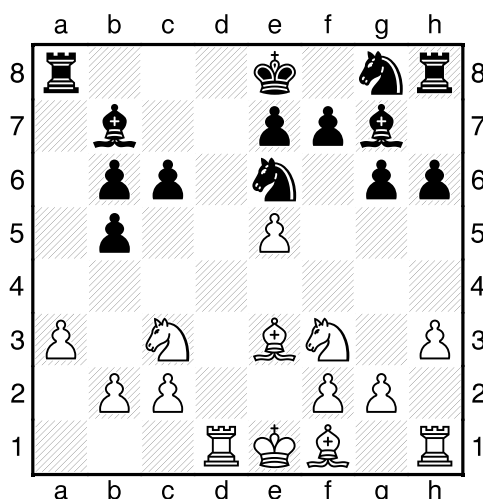
10.e5 Sg8

Czarne cofnęły się wyprowadzonymi figurami na ostatnią linię. Jednak ocena debiutu jest tu jednoznaczna. Po 10...dxe5 11.dxe5 Sh5 białe mają wyraźną przewagę zarówno po 12.e6 (jak i 12.g4 c5 13.He2 Sxe5 14.Sxe5 Gxe5 15.Hxb5+ Hd7 16.Hxd7+ Kxd7 17.0–0–0+) 12...Se5 13.exf7+ Kxf7 14.Sxe5+ Gxe5 15.Gd3.

11.Gf4 dxe5 12.dxe5 Sc5 13.He3 Hb6 14.Wd1 Se6

14...Sd7 15.Sd4 prowadziło do bardzo dużej przewagi białych.

15.Hxb6 axb6 16.Ge3

16...h5

Czarne mogły bronić pionka b6 przez 16...Sc5 ale po 17.Ge2 f5 (17...Sd7 18.Gd4 c5 19.e6) 18.0-0 stałyby źle.

17.Gxb6 g5 18.Se4 g4 19.Sd4 Gxe5 20.Sxe6?!

Niepotrzebnie otwiera przekątną a1-h8. Po 20.hxg4 Sf6 21.Sxf6+ Gxf6 22.gxh5 Sf4 białe łatwo wygrywały.

20...fxe6 21.c3 Sf6 22.Sc5??

Po prostym 22.Sxf6+ Gxf6 23.hxg4 hxg4 24.Wxh8+ Gxh8 25.Ge2 białe miałyby wygraną końcówkę.

22...Sd5 23.Sxb7 Sxb6 24.hxg4?

24.Sc5 pozwalało zachować niewielką przewagę.

24...hxg4

Aktywne 24...Sa4! 25.Wxh5 Wxh5 26.gxh5 Sxb2 27.Wc1 Wxa3 dawało czarnym świetne kontrszanse.

25.Wxh8+ Gxh8 26.Sc5 Kf7 27.g3 Wc8 28.Wd2 Gg7?

Lepsze 28...Gf6!?±.

29.Ge2 Sc4 30.Gxc4 bxc4 31.Kd1?!

Lepsze było 31.We2 Wb8 32.Sa4 z następnym 33.We4.

31...Wh8 32.Kc2 Wh2 33.We2 Gh6 34.Se4

Znacznie lepsze było 34.Sd7 z groźbami Se5+ i Sb6. 34...Gg7 35.Sb6+-.

34...Wh1 35.Sd2 Gxd2 e5 37.b3 cxb3+ 38.Kxb3 Wh2 39.a4 e4?

Przedłużyć opór mogło tylko 39...Wh8.

40.We2?

Natychmiast wygrywało 40.Wa2.

40...e3 41.Wxe3 Wxf2 42.We4

Wieża stoi zwykle najlepiej za wolnym pionkiem. 42.a5 Wf1 43.We2 z wygraną.

42...Wd2?

Po 42...Wf5 43.Wxg4 Ke8 44.Wd4 Wg5 białe miałyby już problemy z wygraną partii.

43.a5

Najdokładniejsze było 43.Wd4 Wh2 44.a5+.

43...Kf6? 44.Wxg4 e5 45.Wa4 Wd7 46.a6 Wa7 47.Kc4 1–0

Dzień wolny

24.06.2015 był dniem wolnym od gry. W tym dniu odbył się Kongres Międzynarodowego Komitetu Szachistów Niesłyszących (the International Chess Committee of the Deaf, ICDD²), na którym dokonano wyboru nowego prezydenta ICDD oraz pozostałych członków nowego zarządu. Nowym prezydentem został Anglik Phillip Gardner. Wybrano również nowych pozostałych członków zarządu ICDD. Ponadto Kongres przyjął na członka ICDD Polski Związek Sportu Niesłyszących w miejsce Polskiego Związku Olimpijskiego Głuchych.

Dla nas był to czas odpoczynku oraz przemyśleń co do strategii na następne, decydujące mecze. Część drużyny wybrała się na kilkugodzinną wycieczkę statkiem na wyspy Krk oraz Cres.

Od lewej: J. Marczukiewicz, J. Strzelecki, K. Chęciak, K. Michalczuk i M. Chojnowski

² Na 31. Kongresie w Almaty w 2012 roku Międzynarodowy Komitet Szachistów Niesłyszących zmienił nazwę z Committee of Silent Chess (ICSC) na International Chess Committee of the Deaf (ICCD).

Od lewej: St. Kornasiewicz (trener), B. Krzyszkowiak, E. Wardziak, M. Wilgos (nasza reprezentacja kobieca), T. Miozga i K. Pańczyk

Widok na Adriatyk z wyspy Cres

Widok na Adriatyk z Opatii

Opatija, centrum miasta

Runda 7

Rosja 2½:1½ Niemcy

Bułgaria 3:1 Ukraina

Chorwacja 1:3 Polska

Anglia 2:2 Serbia

Białoruś 1½:2½ Włochy

Armenia ½:3½ Węgry

Szwajcaria 1½:2½ Kazachstan

Azerbejdżan ½:3½ Izrael

Słowacja 4:0 Szkocja

Po 7 rundzie dzielą 1-2 miejsce Bułgaria i Rosja (po 11 punktów meczowych), na 3-4 Niemcy i Polska po 10 (nadal ze słabszą wartością).

GM Klarić, Zlatko (2415) - Chęciak, Krzysztof (2101): 0 - 1

Cechi, Goran (2163) - Strzelecki, Jerzy (2089): ½ - ½

FM Bozinovic, Bogdan (2243) - Łapaj, Mateusz (2098): ½ - ½

Vujčić, Toni (2158) - Chojnowski, Marcin (2084): 0 - 1

Sytuacja turniejowa wymagała zwycięstw, o ile chcieliśmy marzyć o medalu. Oznaczało to, że musimy wygrywać z najlepszymi. Przyszło nam zatem grać z drużyną broniącą tytułu mistrza świata, która ze zdecydowanie najwyższym średnim rankingiem, przewyższającym nasz o ponad 150 punktów. Na domiar złego jeszcze rano tego dnia poważnie niedysponowany był Chęciak. Zastanawialiśmy się nawet nad wezwaniem lekarza, ale na szczęście po obiedzie doszedł do siebie. Mieliśmy też bardzo mało czasu na przygotowanie, gdyż ze względu na wspomnianą już dyskwalifikację zawodnika serbskiego zmieniono kojarzenie. Mieliśmy grać właśnie z Serbią.

Nareszcie w meczu dopisało nam szczęście, szczególnie na pierwszej szachownicy, gdzie arcymistrz Klarić miał przewagę materialną, matowy atak na króla i z nadmiaru dobrych rozwiązań... sam dostał mata, choć pozycja jego monarchy wydawała się bezpieczna. Strzelecki przez prawie całą partię stał źle, ale pewnie zremisował. Partia Łapaja zakończyła się szybkim remisem, ale na czwartej szachownicy dobrą, choć nie pozbawioną błędów, partię rozegrał Chojnowski. A więc bezcenne, i to dość wysokie zwycięstwo!

Klarić, Zlatko (2415) - Chęciak, Krzysztof (2101) [A45]

WchT Silent Opatija (7.3), 25.06.2014

1.d4 Sf6 2.c3 e6 3.Gg5 d5 4.Sd2 Sbd7 5.f4 c5 6.e3 Ge7 7.Gd3 h6 8.Gxf6 Sxf6

Białe rozegrały dość oryginalne otwarcie przypominające obronę holenderską z odwróconymi kolorami i wymienionym złym czarnopolowym gońcem.

9.Sgf3 Gd7 10.Se5 g6

10...0-0!?

11.0-0 Hb6 12.Hb1 Gb5 13.Gxb5+ Hxb5 14.a4 He2

14...Ha6!?

15.We1 Ha6?

Błąd, po którym białe mogły bezkarnie zabrać pionka. Lepsze było 15...Hh5+/-.

16.g4?

16.dxc5 Gxc5 17.Sxg6!±.

16...Hd6?!

Czarne mogły uzyskać doskonałą kontrgrę po 16...g5 17.Hd1 (lub 17.h3 cxd4 18.cxd4 Gb4 19.Wd1 Wc8 20.Sdf3 Se4) 17...gxf4 18.exf4 cxd4 19.cxd4 Wg8.

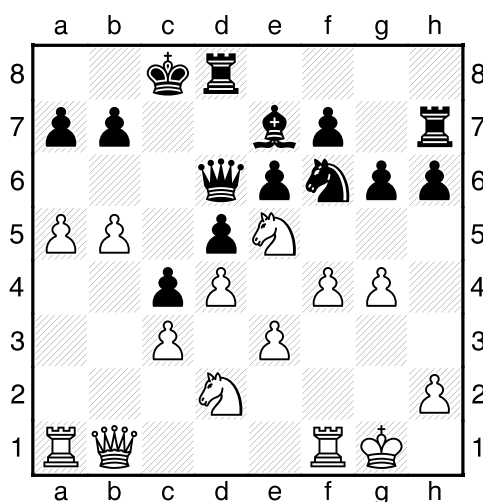
17.Wf1 Wh7?!

Mało estetyczne posunięcie. Na razie nic nie groziło.

18.b4 c4 19.a5 0-0-0

Gra na kontrgrę na skrzydle królewskim jest spóźniona. Należało dążyć do stabilizacji struktury pionowej w połączeniu z wymianą skoczka e5. 19...h5!? 20.g5 Sg4+/-.

20.b5

Pozycja białych jest strategicznie wygrana. Czarne nie mogą skutecznie przeciwstawić się posunięciu a6 z opanowaniem pola c6 przez skoczka.

20...Wg8 21.e4 g5??

Teraz białe wygrywają forsownie. Nie pomagają jednak 21...h5 22.a6 b6 (22...hxg4?? 23.axb7+ Kxb7 24.Wa6) 23.g5 Sg4 24.Sc6 Hc7 25.exd5 exd5 26.Sf3 Gd8 27.Sfe5 z wygraną pozycją białych.

22.a6 b6 23.Sc6 Sxe4

23...Hc7 24.e5 wygrywało figurę.

24.Sxe4 dxe4 25.Hxe4

Po prostym 25.Sxe7+ Hxe7 26.Hxe4 Whh8 27.Ha8+ Kd7 28.Hxa7+ Ke8 29.Hxb6 czarne musiałyby się poddać.

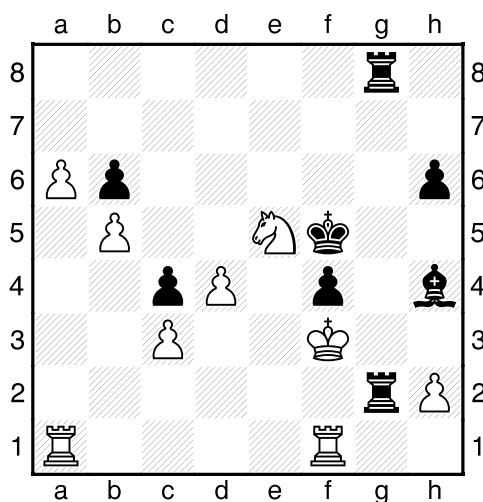
25...f5 26.Sxa7+ Kd7 27.gxf5 gxf4+ 28.Kf2

Prostsze było 28.Kh1 Hd5 29.fxe6+ Kd6 30.Wxf4 z łatwą wygraną.

28...Whg7 29.Hxe6+

Jeszcze lepsze 29.Hb7+! Hc7 (29...Ke8 30.Sc8 Hd7 31.Hxd7+) 30.fxe6+ Kd6
31.Hxc7+ Kxc7 32.Sc6.

29...Hxe6 30.fxe6+ Kxe6 31.Sc6 Gh4+ 32.Kf3 Kf5 33.Se5 Wg2

34.a7??

Nieprawdopodobny błąd. Po 34.Sf7 czarne musiałyby się poddać.

34...Wxh2

Teraz białe nie mają obrony przed matem na g3.

0-1

(12) Strzelecki, Jerzy (2089) - Cehic, Goran (2163) [D85]

WchT Silent Opatija (7.3), 25.06.2014

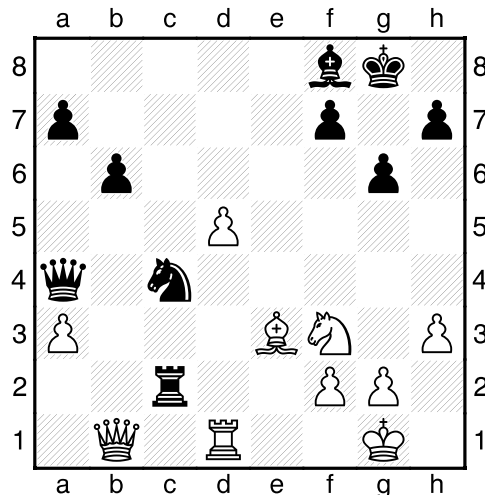
**1.Sf3 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.d4 Gg7 5.cxd5 Sxd5 6.e4 Sxc3 7.bxc3 c5 8.Gb5+ Gd7
9.Gxd7+ Hxd7 10.0-0 cxd4 11.cxd4 0-0 12.Ge3 e6 13.Hb3**

Szanse na uzyskanie przewagi dawało 13.Se5 Hd6 14.Ha4.

13...Sc6 14.Wab1 Sa5 15.Hb4 b6 16.Wbc1 Wac8 17.h3 Wfd8 18.Wxc8?!

18.Gg5 f6 19.Gh4 Sc6=.

18...Wxc8 19.Wd1 Wc2 20.a3 Gf8 21.Hb1 Ha4 22.d5 exd5 23.exd5 Sc4

24.Gg5?

Białe utrzymywały równowagę po 24.Wd4!? Gg7 25.Wf4 Wc3 26.Sd2 Ge5 27.Wxc4 Wxc4 28.Sxc4 Hxc4 29.Hd1.

24...Sxa3 25.Ha1 Wa2! 26.Hc1 Wc2

Czarne miały duże szanse na wygraną (teraz lub w 28 posunięciu) po 26...Sb5!? 27.We1 Hc2 lub 27...Sd4.

27.Ha1 Wa2 28.Hc1 Sc4 29.Gf6?

29.We1-/+,

29...Hc2?

wypuszcza przewagę. Zwycięstwo zapewniało 29...Ga3 30.Hb1 Gc5 31.Wf1 Sd2 32.Sxd2 Wxd2.

30.Hxc2 Wxc2 31.Se5?!

Lepsze było 31.Sd4 Wa2 z przewagą czarnych.

31...Sd6?!

Wygrywało proste 31...Wd2 32.Wxd2 Sxd2.

32.Sc6 Sc8

32...Se4 33.Se7+ Gxe7 34.Gxe7-/+,

33.Sxa7?!

33.We1 Sd6 34.Se7+ Gxe7 35.Wxe7 Wc8 36.Wxa7+/=.

33...Sxa7 34.d6 Gxd6?!

34...Gg7! 35.Gxg7 Kxg7 36.d7 Sc6 37.d8H Sxd8 38.Wxd8 Wb2=/+.

35.Wxd6 Wc8 36.Wxb6 We8 37.g4 1/2

Bozinovic,Bogdan (2243) - Łapaj,Mateusz (2098) [E70]

WchT Silent Opatija (7.3), 25.06.2014

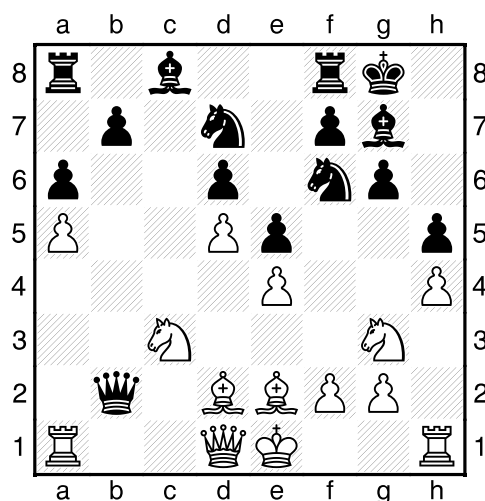
1.d4 Sf6 2.c4 d6 3.Sc3 g6 4.e4 Gg7 5.Sge2 0-0 6.Sg3 e5 7.d5 c6 8.Ge2 cxd5 9.cxd5 Sbd7 10.h4 h5 11.Gg5 a6 12.a4

12.b4!?

12...Hb6

12...a5!?

13.a5 Hxb2 14.Gd2

Zasługiwało na uwagę 14.Sa4 Hb4+ 15.Gd2 Hd4 16.Hb1 z przewagą białych.

14...Gh6 Najlepsze posunięcie.

Po 14...Sc5 15.Wa2 Hb4 16.Sb5 Hb3 17.Hxb3 Sxb3 18.Sxd6 Sxd2 19.Kxd2 Wd8 20.Sc4 białe stoją nieco lepiej.

15.Gxh6 Hxc3+ 16.Gd2 Hc7 17.Gg5 Hc3+ 18.Gd2 Hc7 19.Gg5 Hc3+ 1/2

Chojnowski, Marcin (2084) - Vujcic, Toni (2158) [B10]

WchT Silent Opatija (7.3), 25.06.2014

1.e4 c6 2.Sf3 d5 3.Sc3 dxe4

Częściej grywa się 3...Gg4.

4.Sxe4 Gf5

A tu czarne z reguły grają 4...Sf6.

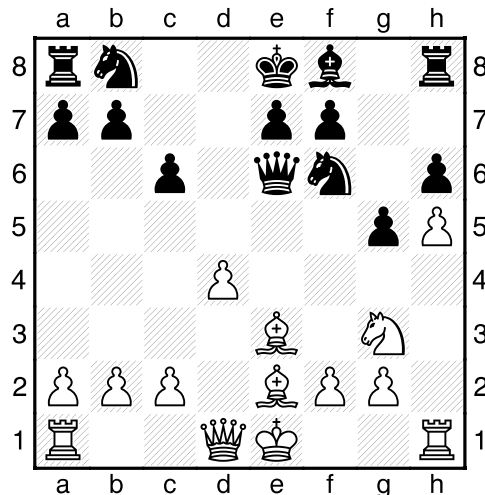
5.Sg3 Gg6

Lepsze było 5...Gg4.

6.h4 h6 7.Se5 Hd6

Po 7...Gh7? Białe mogą zagrać chociażby 8.Hf3 (8.Hh5!?) 8...Sf6 9.Hb3 Sd5 10.Hxb7 Hc7 11.Hxc7 z czystym pionkiem więcej.

8.Sxg6 Hxg6 9.d4 He6+ 10.Ge3 Sf6 11.Ge2 g6 12.h5! g5

Białe uzyskały dużą przewagę w debiucie, ale jej utrzymanie wymaga precyzji.

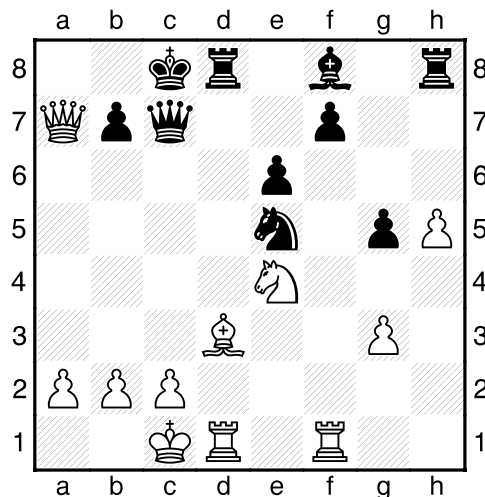
13.Gd3

Najlepszym planem było 13.c4 z następnym Hb3, co stawiało przed czarnymi nierozwiązywalne problemy.

13...Hd6 14.He2 e6 15.0-0-0 Sbd7 16.Whf1 Sd5 17.Se4 Hc7 18.g3 0-0-0 19.f4 Sxe3 20.Hxe3 c5?

Nic nie usprawiedliwia tak agresywnej gry w gorszej pozycji. Czarne zapewne źle oceniły pozycję po 23...Sxd3+. Należało trzymać się poprzednio obranej strategii i wyprowadzić wszystkie figury np. 20...gxf4 21.Wxf4 (21.gxf4 Sb6) 21...f5 22.Sc3 Gd6 23.Wf3 Wde8 24.Gc4 Ge7 25.Kb1 Gg5 ze stopniowym wyrównaniem.

21.fxg5! cxd4 22.Hxd4 Se5 23.Hxa7 hxg5

Czarne zapewne liczyły na 23...Sxd3+?, co jednak prowadzi do przegranej po 24.Kb1 Gc5 (24...Se5?? 25.Ha8+) 25.Ha8+ Hb8 26.Hxb8+ Kxb8 27.Wxd3.

24.Ga6!

Świetne taktyczne uderzenie. Białe zdobywają kolejnego pionka.

24...Ge7 25.Ha8+ Hb8 26.Gxb7+ Kc7 27.Ha6

Bardziej precyzyjne było 27.Wxd8 Wxd8 28.Ha6 Wf8 29.Sc3 Hxb7 30.Ha5+ Kc8 31.Hxe5 i pozycja czarnym kwalifikuje się do poddania.

27...Hxb7

Nie pomaga 27...Wxd1+ 28.Wxd1 Wxh5 29.Sd6 Gxd6 30.Gf3!

28.Ha5+ Kc8 29.Hxe5

Prościej wygrywało 29.Wxd8+ Wxd8 30.Hxe5 Hb6 31.Hc3+ Kb7 32.h6.

29...Wxh5 30.Wxd8+ Kxd8 31.Wd1+ Ke8 32.Sd6+ Gxd6 33.Hxd6 Hc8 34.Hd4

Najlepiej było zagrać 34.g4 Wh6 po innych odejściach białe grają 35.He5 i zdobywają pionka g5 35.b4 i czarne są kompletnie sparaliżowane.

34...Wh2 35.c4 Ha8 36.c5 Wh1 37.Hd7+ Kf8 38.c6 Wxd1+ 39.Kxd1 Hxa2 40.Hd8+ Kg7 41.Hxg5+ Kh7 42.Hh4+?!

Natychmiast wygrywało 42.Hc5.

42...Kg6 43.Hg4+ Kf6 44.Hd4+

44.Hf4+!

44...e5 45.Hd8+ Kf5 46.Hd7+

Białe znów przeoczą dogodny moment zagrania 46.c7 z wygraną, gdyż białe unikają wiecznego szacha chowając się na linii „h”, a po szachu hetmanem z linii h zasłaniają się hetmanem, po czym dorabiają hetmana na c8 mając motyw geometryczny Hg4+.

46...Ke4

Dłuższy opór mogły stawiać czarne po 46...Kf6.

47.Kc2??

47.Hd2! ze stabilizacją pozycji i łatwą wygraną.

47...Ha4+??

Decydujący błąd. Po 47...Hc4+ wygranej białych nie widać.

48.b3 Ha2+ 49.Kc3 Ha5+ 50.b4 Hb5 51.Hd6 Ha6 52.Hd7 Hb5 53.g4 Ke3 54.Hd6 Kf4 55.c7 Hb7 56.Hd8 Hc6+ 57.Kb3 He6+ 58.Kb2 1–0

Runda 8

Rosja 0:4 Bułgaria

Polska 2:2 Serbia

Niemcy 2½:1½ Węgry

Włochy 1:3 Anglia

Izrael ½:3½ Chorwacja

Ukraina 3½:½ Szwajcaria

Kazachstan 3:1 Słowacja

Azerbejdżan ½:3½ Białoruś

Szkocja 1:3 Armenia

Na I miejscu samodzielnie prowadzi Bułgaria (13 punktów meczowych), na II również samodzielnie - Niemcy (12). Miejsca 3-4 dzieli Polska i Rosja (11; tym razem mamy lepsze wartościowanie).

Chęciak, Krzysztof (2101) - Cimesa, Rajko (2020): ½ - ½

Strzelecki, Jerzy (2089) - IM Klasan, Vladimir (2333): 0 - 1

Łapaj, Mateusz (2098) - FM Zivic, Dragan (2264): + - -

Chojnowski, Marcin (2084) - Moldovanovic, Dragan (2034): ½ - ½

Kolejny mecz z silną drużyną, sklasyfikowaną na trzecim miejscu pod względem średniego rankingu. Jednak po dyskwalifikacji jednego z zawodników straciła część dorobku punktowego i w poprzednim meczu oddała walkower na jednej szachownicy. Ponieważ w składzie było zgłoszonych pięciu zawodników (ale jeden był nieobecny i jeden zdyskwalifikowany), nie mogliśmy być jednak pewni, czy rezerwowi nie dojedzie. Wprawdzie otrzymaliśmy walkovera na trzeciej szachownicy, ale było to niestety jedyne nasze zwycięstwo. Chęciak słabo rozegrał część środkową partii i dostał się pod związanie, z którego nie było wyjścia, ale na szczęście przeciwnik „znalazł” remisową kombinację. Strzelecki źle rozegrał debiut, ale po błędzie przeciwnika doskonale skontrolował i mógł łatwo wygrać, ale niestety partia zakończyła się jego przegraną. Trzeba tu zauważyć, że mm. Klasan wygrał drugą szachownicę ze stuprocentowym wynikiem! Chojnowski pomylił warianty i przez pewien czas stał źle, ale później uzyskał przewagę. Przeciwnik jednak stopniowo wyrównał, po czym wykonał przegrywające posunięcie i... zaproponował remis. Propozycja została zaakceptowana, choć wygrać można było w jednym posunięciu. A więc remis, choć można było ten mecz wygrać i to nawet wysoko.

Chęciak, Krzysztof (2101) - Cimesa, Rajko (2020) [E60]

WchT Silent Opatija (8.2), 26.06.2014

1.d4 Sf6 2.Sf3 g6 3.c4 Gg7 4.g3 c5 5.d5 d6 6.Sc3 Gf5

Bardzo rzadkie posunięcie zastosowane po raz pierwszy przez Larsena w partii z Van Der Sterrenem, Reykjavik 1986.

7.Sd2

Zapobiega 7...Se4, choć częściej grywa się 7.Gg2.

7...Hc8 8.h3

Przeciwdziałanie wymianie białopolowych gońców nie było konieczne, zwłaszcza, że w wielu wariantach jest związane ze stratą kilku temp.

8...Sa6 9.Gg2 Sc7 10.e4 Gd7 11.a4?!

Lepiej wygląda 11.Sf3 0–0 12.e5 lub 11.He2. Teraz czarne mają możliwość przeprowadzenia skoczka na pole b4.

11...Sa6 12.Sf3 Sb4 13.Kf1 0–0 14.Kg1 Se8 15.Gf4 e5?!

W niektórych wariantach czarne mogą mieć kłopoty z odstałym pionkiem na d6. 15...Hc7!?=.

16.dxe6 Gxe6 17.Hb3

Bardziej naturalnie wygląda 17.He2.

17...f5?!

To posunięcie tworzy słabość na e6. Lepsze było 17...Hd8!?=.

18.Sd5

Najlepiej wygląda 18.Sg5 fxe4 19.Gxe4 z przewagą białych.

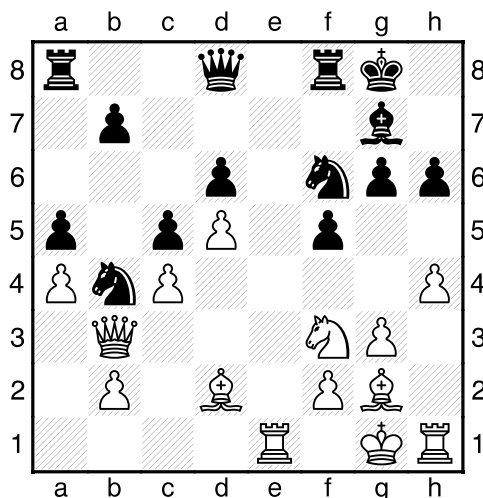
18...Gxd5 19.exd5 h6 20.h4 Hd8 21.Gd2

21.We1!?

21...a5?!

21...Sf6!?

22.We1 Sf6

23.Gh3?

Pasywny ruch pozwalający czarnym poprawić swoją pozycję, a nawet przechwycić inicjatywę. Należało grać 23.We6!? Hd7 24.h5 z przewagą białych np. 24...Wae8 (24...g5 25.Sxg5 hxg5 26.h6 Gh8 27.He3+-) 25.hxg6 Sg4 26.Sh2.

23...Se4 24.Ge3 Hf6

Czarne przesłoniły linię „e”, czyniąc słabość na e6 zupełnie nieistotną, uaktywniły hetmana i opanowały przekątną a1–h8. Mają one jasny plan gry: atak na skrzydle hetmańskim przez ...g5 i opanowanie linii „e”.

25.We2 Wae8 26.Kg2?!

Umożliwia natychmiastowa akcja na skrzydle królewskim. Należało temu przeciwdziałać przez 26.Gf4, po czym 26...g5?! 27.hxg5 hxg5 28.Wxe4! Wxe4 29.Sxg5 We1+ 30.Gf1 Hxb2 31.Hxb2 Gxb2 32.Gxd6 prowadziłoby do bardzo aktywnej kontrgry białych za poświęconą jakość.

26...g5

Teraz czarne przejmują inicjatywę.

27.hxg5 hxg5 28.g4 f4 29.Gc1 Hg6 30.Whe1

Lepsze 30.Hd1.

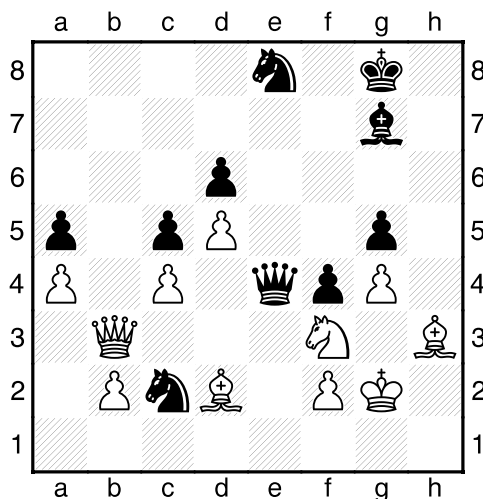
30...Sf6?

Czarne utrzymywały dużą przewagę po 30...Gd4!? 31.Wf1 We7.

31.Gd2 Sc2 32.Wxe8 Wxe8 33.Wxe8+ Sxe8 34.Hxb7??

Po spokojnym 34.Kg1 Sd4 35.Sxd4 Gxd4 36.Gf1 z planem przerzucenia gońca na d3 pozycja była równa. Teraz białe dostają się pod śmiertelne związanie.

34...He4+ 35.Hb3

Nie można grać 35.Gxa5?? ze względu na 35...Sd4 z wygraną czarnych.

35...Gd4!

Znacznie lepsze od 35...Sd4 36.Hd1 i pomimo tego, że białe nie mają jak zlikwidować związania, nie widać możliwości wzmocnienia pozycji.

36.Gc3??

Przegrywa natychmiast, ale ratunku już nie było np. 36.Hb8 He2 37.Sxd4 Sxd4 38.Ge3 Hf3+ 39.Kh2 Kf8 40.Gxd4 cxd4 41.Gg2 Hxf2; 36.Gxa5 He2 37.Sxd4 Sxd4 38.Hc3 Sf6 39.He1 Hxc4 40.f3 Hxa4; 36.Kf1 Ge3 i białe wygrywają we wszystkich wariantach.

36...Gxf2??

Ta „kombinacja” prowadzi tylko do remisu. Łatwo wygrywało 36...Gxc3 37.Hxc3 Sd4 38.Ha3 i białe nie mają obrony przed manewrem Se8-f6-d7-e5.

37.Kxf2 He3+ 38.Kg2 He2+ 1/2

Klasan,Vladimir (2333) - Strzelecki,Jerzy (2089) [B40]

WchT Silent Opatija (8.2), 26.06.2014

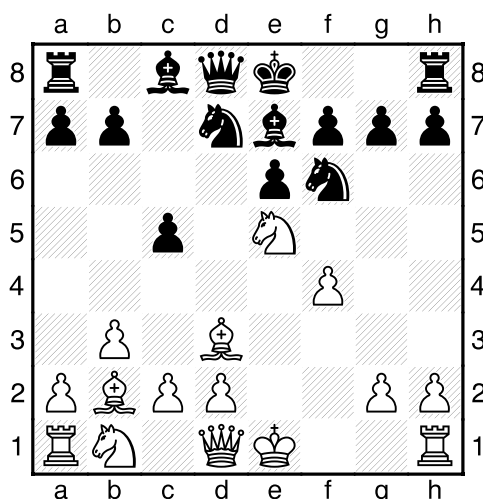
1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.b3

Bardzo ciekawy i niepozbawiony niuansów system przeciwko wariantowi Paulsena.

3...d6

Z kilku grywanych tu posunięć to, w połączeniu z następnym najmniej mi się podoba.

4.Gb2 Sf6 5.e5 dxe5 6.Sxe5 Sbd7 7.f4 Ge7 8.Gd3

Białe mają jasny plan ataku na czarnego króla np. 0–0, He2, Sa3(c3), Wae1, Wf3.

8...Sxe5

Czarne natychmiast wymieniają aktywnego skoczka, co jednak nie rozwiązuje wszystkich problemów.

9.fxe5 Sd5 10.Hg4

Wymusza ruch g6, ale paradoksalnie białe miały chyba większe szanse na zorganizowanie ataku na skrzydle królewskim po 10.0–0. Wówczas można byłoby od razu rozwinąć hetmana na h5.

10...g6 11.0–0 0–0 12.Sc3 Sxc3

Po 12...Sb4 13.Wf3 z groźbą Se4–f6 i zdwojeniem wież po linii „f” czarnym trudno byłoby się obronić.

13.Gxc3 h5?

Niepotrzebne osłabienie pozycji króla. Lepsze było 13...Gd7 choć po 14.Ge4 szanse białych są większe ze względu na aktywniejszą pozycję.

14.He4

Jeszcze lepsze jest 14.Hg3 Gh4 (Na 14...Kg7 lub 14...He8 białe mają wygrywający atak po 15.Wf6) 15.He3 i białe mają atak związany z groźbami Wf6 z następnym Hh6, nie wspominając już o groźbie straty piona c5.

14...Hd5?

14...Hb6!?

15.Hf4

Czarne są zmuszone do powrotu hetmanem, ale bardziej precyzyjne było 15.He3 zachowujące możliwość zagrania Wf6.

15...Hd8 16.Wf3 Gg5 17.He4 Gh6 18.Waf1 Gg7

Czarne nie mają dobrej obrony przeciwko groźbie 20.W:h5.

19.Wh3 Gd7?

Natychmiast przegrywa 19...We8? wobec 20.Wxf7, a po najlepszym 19...Hg5 20.Wg3 Hd8 21.Ge2 białe szybko realizują groźby na skrzydle królewskim.

20.Wxh5

Szkoda czasu na 20.Hxb7 Hc8 21.He4 Gc6, choć wtedy białe również powinny wygrać.

20...Gc6 21.He2

Najprostsze było 21.Hg4 Hd5 i nie można teraz bić 21...gxh5?? 22.Hxh5 i przed matowym atakiem ratuje jedynie oddanie hetmana. 22...Hxd3 Po dalszym 22.Wh3 Wae8 23.Wf4 Hd8 24.Hg3 Hd5 25.Wfh4 białe uzyskują decydujący atak, gdyż nie ma obrony przed 26.Ge4 z następnym Gxg6.

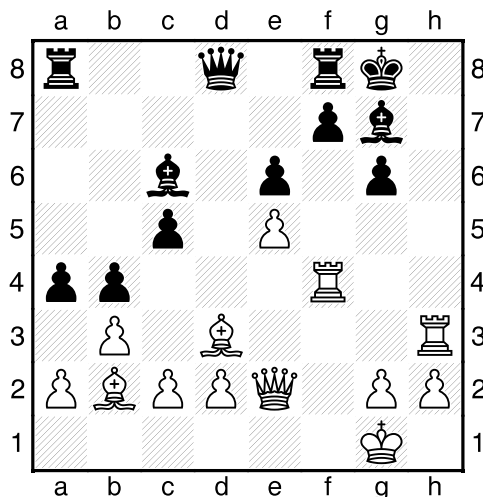
21...b5

Przegrywa, ale nie ratuje również 21...Gxg2 22.Hxg2 gxh5 23.Wf3 Hh4 (23...Hd5 24.Hh3) 24.Wg3 Kh8 25.Wxg7 He1+ 26.Gf1 Wg8 27.Wg3 h4 28.Hh3 Wxg3+ 29.hxg3 Hxg3+ 30.Hxg3 hxg3 31.Gg2 z wygraną końcówką dla białych.

22.Wh3 b4 23.Gb2 a5

Czarne próbują ostatniej deski ratunku - kontratak przez skrzydło hetmańskie, wykorzystując niestabilne położenie gońca na b2.

24.Wf4 a4

25.Wfh4??

Fatalny błąd. Najlepsze było 25.Hg4! Wa7 (Po 25...axb3? 26.Gxg6 fxg6 27.Hxe6+ białe matują.) 26.bxa4 z wygraną pozycją białych gdyż po 26...Gxa4 białe mają decydujące 27.Wf6.

25...axb3 26.He3

Nieoczekiwanie 26.axb3? przegrywa z powodu 26...Wa2 27.Gc1 Wa1 28.Hf1 Hg5 29.Ge4 Gb5 30.He1 Hxe5.

26...bxa2 27.Ga1 Hd5

Do bardzo złożonej pozycji prowadziło 27...f5 28.Gc4 He7 29.Hg3 Kf7 (29...Ge8 30.Wh7 Wa3 31.d3 f4 32.Gxe6+ Hxe6 33.Hh4 Wa7 34.Wh8+ Kf7 35.Wh7 z remisem) 30.Wh7 Wh8 31.W3h6 Wxh7 32.Hxg6+ Kf8 33.Wxh7.

28.Hg5??

Po 28.Gf1 partia powinna zakończyć się remisem np.: 28...Wa3 (28...f5 29.Hg5 Ge8 30.Gc4 Hd7 31.Wh6 (lub 31.Wh7)) 29.d3 f5 30.exf6 (30.Wh8+ Kf7 (30...Gxh8 31.Wxh8+ Kxh8 32.Hh6+ Kg8 33.Hxg6+ Kh8 34.Hh6+) 31.W8h7 Wc3 32.Wxg7+ Kxg7 33.Hh6+ Kf7 34.Hg5 Hd4+ 35.Kh1 Kg7 36.Hh6+ Kf7 37.Hg5) 30...Wxf6 31.Wh8+ Gxh8 32.Wxh8+ Kf7 33.Wh7+ Kg8 34.Wh8+. Natomiast nie wolno grać 28.Ge4 z uwagi na 28...Hxe5.

28...b3??

Fatalny błąd. Po 28...Wfd8! czarne mogły obronić się na skrzydle królewskim i wygrać partię, gdyż po 29.Wh7 dysponują one uderzeniem taktycznym 29...Hxg2+! 30.Hxg2 Gxg2 31.Kxg2 c4 32.Gxc4 Wxd2+ 33.Kf3 Wxc2 z wygraną pozycją czarnych.

29.cxb3 Hxb3??

Teraz czarne dostają mata. Konieczne było 29...Hxg2+ 30.Hxg2 Gxg2 31.Kxg2 Wfd8 32.We3, choć białe powinny wygrać końcówkę.

30.Wh7 Hb1+ 31.Kf2 f6 32.Wxg7+ 1–0

Moldovanovic,Dragan (2034) - Chojnowski,Marcin (2084) [E91]

WchT Silent Opatija (8.2), 26.06.2014

1.Sf3 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.d4 0–0 6.Ge2 Sa6 7.0–0 e5 8.Gg5 h6 9.Gh4 g5 10.Gg3 exd4

Należało koniecznie odciągnąć skoczka grając 10...g4! 11.Sh4 exd4 12.Hxd4 Sh5 lub 12...Sc5 z doskonałą kontrgrą.

11.Sxd4 We8

Należało spróbować 11...Sc5 12.f3 Sh5 13.Gf2 Sf4 choć pozycja białych jest lepsza.

12.f3 Sc5

Ponownie manewr 12...Sh5 13.Gf2 Sf4 był lepszym rozwiązaniem.

13.b4

13.Gf2!?

13...Sa6?!

13...Sh5 wciąż było możliwe i najlepsze, gdyż w wariantcie 14.bxc5 dxc5 15.Sdb5 Sxg3 16.hxg3 c6 17.Hxd8 Wxd8 18.Wad1 Ge6 19.Sc7 Gxc3 20.Sxa8 Wxa8 21.Kh2 Gd4 czarne miały rekompensatę za jakość.

14.Wb1

Dokładniejsze było 14.a3.

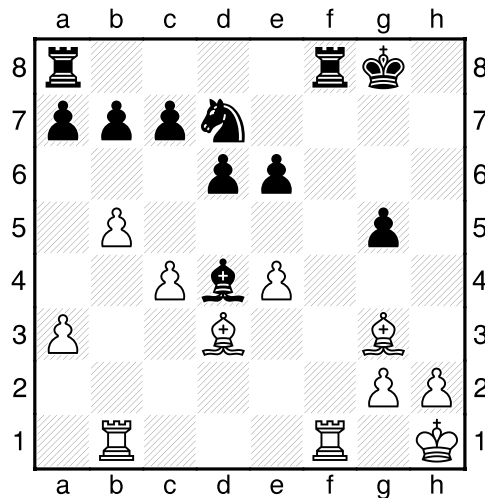
14...Gd7

Należało spróbować 14...Sxb4 15.Wxb4 c5 16.Wb3 cxd4 17.Sb5 Sh5 18.Gf2 Sf4 i choć czarne mają więcej słabości, nie są w tej pozycji bez szans.

15.a3 He7 16.Hd2 Sb8 17.Sd5 Hd8 18.b5 Ge6 19.Sxe6 fxe6 20.Sxf6+ Hxf6 21.f4??

Duży błąd strategiczny, oddający wszystkie atuty pozycyjne i inicjatywę czarnym. Po pozycyjnej ofierze pionka 21.e5 dxe5 22.Wfd1 czarne byłyby sparaliżowane.

21...Hd4+ 22.Hxd4 Gxd4+ 23.Kh1 Sd7 24.fxg5 hxg5 25.Gd3 Wf8

Serią forsownych, choć narzucających się posunięć czarne przejęły inicjatywę i opanowały czarne pola.

26.Wf3 Ge5 27.Wbf1 Wxf3 28.gxf3 Wf8?!

Tutaj wieża nie ma nic do zrobienia. Lepsze było 28...a6! otwierając linię „a”.

29.Kg2 Kg7 30.a4 Gf4 31.a5 Sc5

Czarne przygotowują przerzut skoczka na d4.

32.Gc2 Gxg3 33.hxg3 e5 34.Wd1 Se6 35.Wd3 Sd4 36.Gd1

Dominacja po czarnych polach i zły goniec białych decydują o przewadze czarnych. Zadaniem czarnych jest teraz zaktywizować wieże i stworzyć słabości w strukturze pionowej.

36...c6 37.bxc6 bxc6 38.c5?!

Należało organizować kontrgrę przez 38.Kh3! Wb8 39.Kg4 Kf6 40.Ga4! z groźbą 41.Gxc6.

38...dxc5 39.Wc3 Wb8 40.Wxc5 Wb5 41.Wc4 Wxa5 42.f4 Wa2+

Szanse na wygraną dawało 42...Kf6 aby na 43.Ga4 mieć odpowiedź 43...gxf4 44.gxf4 c5.

43.Kh3 Wd2

Manewr czarnej wieży, choć wydaje się logiczny, bo broni skoczka i stwarza wolnego pionka f, to jednak aktywizuje białego gońca i redukuje materiał.

44.Ga4 gxf4 45.gxf4 exf4 46.Gxc6 Kf6 47.Gb7 a5 48.Wc5?

Remis osiągały białe po 48.Wa4 Wd3+ 49.Kg2 Kg5 50.Wxa5+ Kg4 51.Gc8+.

48...f3??

Czarne miały szansę na wygraną po 48...Wd3+ 49.Kg4 Wg3+ 50.Kh5 a4-+.

49.Wxa5 f2 50.Kg2 Ke6 51.Gd5+

Najprostsze było 51.Wd5 z remisem.

51...Ke5

Teraz białe zagrały nieprawdopodobne:

52.Wa2??

i zaproponowały remis, co zostało zaakceptowane. Tymczasem po 52...Sc2–+ białe musiałyby się poddać. Remis można było nadal osiągnąć w bardzo prosty sposób np. 52.Gb7+ Kf4 53.Wa8 z następnym Wf8+.

1/2

Runda 9

Bułgaria 2:2 Anglia

Chorwacja 2½:1½ Niemcy

Ukraina 2½:1½ Rosja

Białoruś ½:3½ Polska

Serbia 1:3 Włochy

Armenia ½:3½ Kazachstan

Węgry 2½:1½ Słowacja

Szwajcaria 2:2 Izrael

Szkocja 2:0 (bye)

Azerbejdżan (not paired)

Na I miejscu Bułgaria z 14 punktami meczowymi, na II Polska (13). Miejsca 3-4 dzielą Niemcy i Chorwacja (12, Niemcy z lepszą wartością), 5-7 zajmują kolejno Ukraina, Anglia i Rosja (po 11 punktów meczowych).

Duchko, Uladzimir (0) - Chęciak, Krzysztof (2101): 0 - 1

Kudrashou, Siarhei (2066) - Strzelecki, Jerzy (2089): 0 - 1

Zuyeu, Viachaslau (0) - Łapaj, Mateusz (2098): 0 - 1

Tsitou, Dzmitry (0) - Chojnowski, Marcin (2084): ½ - ½

Ostatni decydujący mecz. Przed rundą przeanalizowałem jeszcze raz dokładnie regulamin i naszą sytuację turniejową. Byliśmy na trzecim miejscu, ale układ tabeli był niezwykle złożony i ostateczna lokata była zależna od wyników kilku meczów. Niskie zwycięstwo nie zapewniało nam medalu w przypadku wyższej wygranej Rosji w meczu z Ukrainą. Matematycznie brązowy medal zapewniał nam wynik 3,5:0,5. Zauważyłem też, że w wypadku porażki Niemiec z Chorwacją możemy nawet zdobyć srebrny medal.

Tym razem szczęście uśmiechnęło się na nas w trójnasób. Zostaliśmy skojarzeni ze stosunkowo słabą drużyną i wkrótce pewnie wygraliśmy partie na trzech pierwszych szachownicach. Po uzgodnieniu remisu w partii Chojnowskiego mogliśmy być pewni medalu. Wyniki meczów Chorwacja - Niemcy i Rosja - Ukraina również okazały się dla nas korzystne. A zatem zdobyliśmy srebrny medal, podobnie jak na poprzednich mistrzostwach w Estoril (Portugalia) 2010. Trzech zawodników z tamtej drużyny: K. Chęciak, J. Strzelecki, i M. Łapaj powtórnie zostało wicemistrzami świata.

Duchko,Uladzimir - Chęciak,Krzysztof (2101) [A45]

WchT Silent Opatija (9.4), 27.06.2014

1.d4 Sf6 2.Gf4 e6 3.e3 c5 4.c3 Sc6 5.Sf3 cxd4 6.exd4 d6 7.Ge2 Ge7 8.0-0 0-0 9.Sbd2 We8 10.h3 Gf8 11.Hc2

11.Sc4!?

11...Gd7

11...e5 12.dxe5 dxe5 13.Gg5=.

12.Gg5 h6 13.Gh4 Ge7 14.Sc4 Gc8

14...Sd5 15.Gxe7 Hxe7 16.Hd2=.

15.Wfe1+/- b5 16.Sc4

16.Se3 a6+/-.

16...a6 17.a4 b4 18.c4 Gb7 19.b3 Hb6 20.Hb2 a5

20...Sh5!?=.

21.Wad1 Sb8 22.Gg3 Sbd7 23.Gd3 Sf8 24.Ge2 Wad8 25.Gf1 Sg6 26.Ge2 Sd7

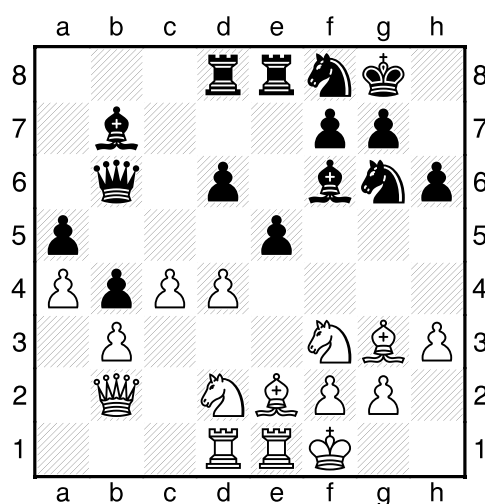
27.Gd3 Sdf8 28.Ge2

28.Hc1!?

28...Gf6 29.Kf1?!

29.Wc1+/-.

29...e5?

29...Se7 30.Gd3=/+.

30.dxe5?

Nieoczekiwanie białe mogły uzyskać wyraźną przewagę po 30.c5! Ha7 (30...dxc5 31.dxe5 Ge7 32.Sc4) 31.cxd6.

30...dxe5 31.Hc2 e4 32.Sh2??

Jedynie po 32.c5 Ha7 33.Gb5 We6 34.Sg1 Gc3 35.Sc4 białe mogły próbować zorganizować obronę.

32...Gc3-+ 33.Gh5 f5 34.We3 We7 35.f4 0-1

Strzelecki,Jerzy (2089) - Kudrashou,Siarhei (2066) [A27]

WchT Silent Opatija (9.4), 27.06.2014

1.c4 e5 2.Sc3 Sc6 3.Sf3 f5 4.d4 e4 5.Sg5 Ge7 6.Sh3 Sf6 7.Sf4 0-0 8.h4 Sg4 9.g3 Gf6?!

Rozegrano bardzo rzadki wariant. Jednak ostatnie posunięcie czarnych nie jest dobre, gdyż odbiera skoczkowi pole odwrotu na f6. Należało rozważyć 9...b6 lub 9...d6.

10.e3 g6?!

Należało grać 10...d6 11.Gd2 Se7 12.Hc2 z lepszymi szansami białych.

11.Ge2 d6

Nie pomaga 11...We8 12.Gxg4 fxc4 13.h5 g5 14.Sfd5 a6 15.Hxg4. Jedyną możliwością obrony pionka było 11...Sh6 12.Sfd5 Se7 13.Sxf6+ Wxf6 ale po 14.h5 d6 (lub 14...g5 15.f4) 15.Gd2 g5 16.Hb3 białe mają wyraźną inicjatywę.

12.Sxe4!

Białe wygrały pionka i zrealizowały przewagę.

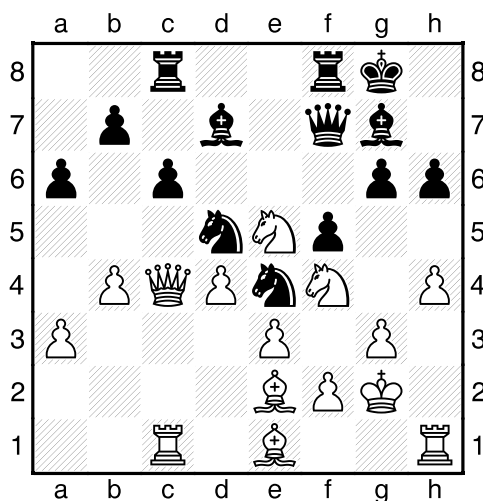
12...Gg7 13.Sg5 Hf6 14.Kf1

Jeszcze lepsze było 14.Hb3 z groźbą 15.c5+.

14...Se7 15.Gd2

Lepsze było 15.f3 Sh6 16.d5 i biały skoczek dostaje się na pole e6.

15...h6 16.Sf3 c6 17.Kg2 Hf7 18.b4 Sf6 19.Ge1 Se4 20.Wc1 Gd7 21.Hd3 Wac8 22.a3 a6 23.Sd2 d5 24.Sf3 dxc4 25.Hxc4 Sd5 26.Se5

26...Sxf4+?

Teraz czarne będą miały problemy ze skoczkiem e4. Jednak również po najlepszym 26...Gxe5 27.dxe5 g5 28.hxg5 hxg5 29.Gh5 Sxe3+ 30.fxe3 Hxc4 31.Wxc4 gxf4 32.Wd4 białe powinny wygrać.

27.gxf4 Gxe5 28.Hxf7+

Po 28.Hxf7+ Kxf7 29.dxe5 nie ma obrony przed 30.f3 ze zdobyciem skoczka.

1–0

Zuyeu, Viachaslau - Łapaj, Mateusz (2098) [A45]

WchT Silent Opatija (9.4), 27.06.2014

1.d4 Sf6 2.Gf4 g6 3.c4 Gg7 4.Sf3 d6 5.Sc3 0–0 6.e4 Sbd7 7.Ge2 c5

Bardziej popularne jest 7...We8 z dalszym ...e5.

8.d5 Hb6 9.Gd3

Naturalnym ruchem było 9.Hc2, po czym pozycja hetmana na b6 byłaby mało uzasadniona.

9...Sh5

Po 9...Hxb2 10.Sa4 Hb4+ 11.Gd2 Ha3 partia zakończyłaby się remisem.

10.Sa4 Hc7 11.Gd2 a6 12.Wc1?!

Lepsze było 12.0–0 z równą grą.

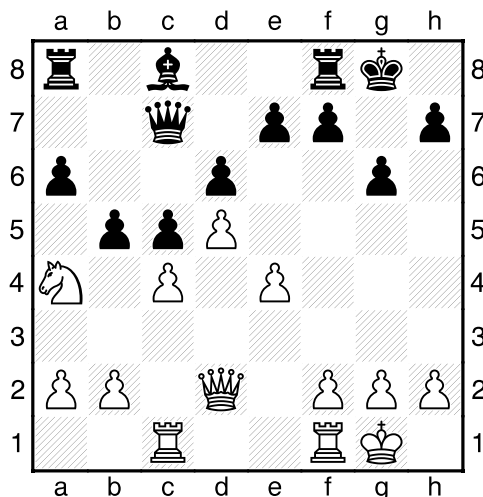
12...Se5 13.Sxe5

13.Ge2=.

13...Gxe5 14.0-0 Sf4 15.Gc3 Sxd3

15...Gd7!?=+.

16.Hxd3 Gf4 17.Gd2 Gxd2 18.Hxd2 b5

Jeśli już białe zdecydowały się na 12.Wc1, nie wolno było wymieniać na b5 ze względu na niebronionego pionka na a2.

19.cxb5?

Dobrą grę zapewniało białym 19.Sc3 np. 19...bxc4 (19...Ha5 20.e5 dxe5 21.Wfe1 b4 22.Se4) 20.Sd1 a5 21.Se3 Ga6 22.Wc3 Wab8 23.h4.

19...axb5 20.Sc3 b4

21.Sb1?

Kolejny błąd, tym razem przegrywający. Należało bronić pionka b2 21.Sd1 Wxa2 22.Hxb4, choć pozycja białych była zła.

21...Wxa2-+ 22.Hxb4?!

22.Wfe1.

22...cxb4 23.Wxc7 Wxb2 24.Wcc1

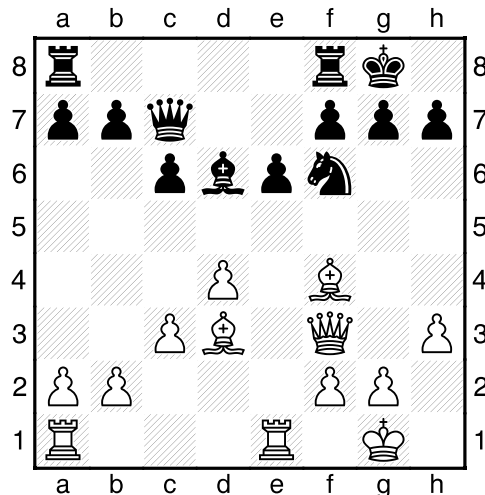
Natychmiast przegrywało 24.Wxe7 Ga6 25.Wd1 Gd3 26.Sd2 Ge2.

24...Ga6 25.Wfd1 f5 26.Wd2 Wxd2 27.Sxd2 fxe4 28.Sxe4 Wc8 0-1

Chojnowski,Marcin (2084) - Tsitou,Dzmitry [B10]

WchT Silent Opatija (9.4), 27.06.2014

1.e4 c6 2.Sc3 d5 3.Sf3 dxe4 4.Sxe4 Gg4 5.h3 Gxf3 6.Hxf3 Sd7 7.d4 Sgf6 8.Sxf6+ Sxf6 9.c3 e6 10.Gd3 Ge7 11.0-0 0-0 12.We1 Hc7 13.Gf4 Gd6

14.Ge5

Większe szanse na rozwinięcie inicjatywy dawało 14.Gg5.

14...Gxe5 15.dxe5

Zasługiwało na uwagę 15.Wxe5.

15...Sd5 16.c4 Se7 17.h4?!

Akcja na skrzydle królewskim przy zredukowanym materiale ma niewielkie szanse powodzenia. Ważniejsza jest otwarta linia. Należało grać 17.Wad1.

17...Wfd8 18.h5 h6 19.Wad1 c5 20.g4?!

Zupełnie nieprzygotowany atak. Tym razem 20.Ge4 z kontrolą linii „d” i atakiem na punkt b7 było już konieczne.

20...Wd4 21.Ge4 Wad8

Czarne przejęły inicjatywę.

22.Wxd4 Wxd4?!

Po 22...cxd4 23.Hd3 a5 24.f4 Sc6 25.Gxc6 bxc6 czarne stałyby lepiej ze względu na wolnego pionka d oraz eksponowane pionki białych na skrzydle królewskim.

23.Gxb7 Wxc4 24.Ge4 Ha5 25.Wd1 Wd4 26.Wc1?

W tej pozycji zgodzono się na remis. Ostatnie posunięcie białych jest błędem. Czarne mogły zagrać 26...Hb4 27.a3 Hd2 28.Wa1 Sd5 z decydującą groźbą Sb6-d7-e5. Równowagę zachowywało 26.a3 lub 26.b4!?

1/2

Wyniki końcowe

Klasyfikacja drużynowa

Miejsce	Drużyna	Partie	+	=	-	Wynik (1)	Wynik (2)
1	Bułgaria	9	5	4	0	14	25.0
2	Polska	9	5	3	1	13	21.5
3	Niemcy	9	5	2	2	12	22.0
4	Chorwacja	9	5	2	2	12	20.5
5	Ukraina	9	5	1	3	11	23.0
6	Anglia	9	3	5	1	11	19.0
7	Rosja	9	5	1	3	11	19.0
8	Węgry	9	5	0	4	10	21.5
9	Włochy	9	5	0	4	10	19.5
10	Kazachstan	9	5	0	4	10	19.0
11	Serbia	9	2	6	1	10	18.5
12	Izrael	9	3	2	4	8	18.0
13	Białoruś	9	4	0	5	8	16.5
14	Armenia	9	3	1	5	7	14.0
15	Szwajcaria	9	2	2	5	6	17.0
16	Słowacja	9	2	1	6	5	16.5
17	Azerbejdżan	8	1	0	7	2	4.5
18	Szkocja	9	0	1	8	1	7.0

Wynik (1) - punkty meczowe (2 - wygrana, 1 - remis, 0 - porażka).

Wynik (2) - tzw. małe punkty, suma punktów zdobytych w meczach na poszczególnych szachownicach.

Wyniki na poszczególnych szachownicach

Szachownica 1

1. IM Klasan Vladimir (2333) Serbia - 9.0/9 (ranking uzyskany 2901)
2. IM Collutiis Duilio (2471) Włochy - 8.5/9 (2493)
3. Gruenfeld Yehuda (2448) Izrael - 8.5/9 (2464)

Szachownica 2

1. Łapaj Mateusz (2098) Polska - 7.5/8 (2493)
2. Ghadimi Mohammed Reza (2152) Niemcy - 7.0/9 (2276)
3. Babiş Petr (2055) Ukraina - 7.0/9 (2233)

Szachownica 3

1. Kreuzer Christopher R L (1924) Anglia - 6.5/8 (2252)
2. FM Szurovsky Elek (2070) Węgry - 5.5/8 (1979)

3. Mochalsky Dmitry (0) Kazachstan - 5.5/9 (1801)

Szachownica 4

1. IM Orev Petar (2135) Bułgaria - 6.5/8 (2209)

2. Ovcharov Taras (2009) Ukraina - 6.0/9 (2056)

3. Tsitou Dzmitry (0) Białoruś - 4.5/8 (1991)

Wyniki Polaków i ocena występu

Sz.	Nazwisko	Rn.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Pkt.	Partie	Rn. śr.	Rn. +/-
1	Chęciak Krzysztof	2101		0		½	0		1	½	1	3.0	6	1975	-1.5
2	Strzelecki Jerzy	2089	0	½	½	0		0	½	0	1	2.5	8	2046	-0.9
3	Łapaj Mateusz	2098	1	1	1	1	1	1	½	+	1	8.5	9	1819	37.2
4	Chojnowski Marcin	2084		½	½	1	0	1	1	½	½	5.0	8	1934	13.1
5	Walczak Piotr	2028	1				0					1.0	2	1504	-15.9
6	Miozga Tomasz	1881	1		½			0				1.5	3	1665	-2.8

Dryżyna wykazała ogromną determinację, wolę walki, umiejętność koncentracji, zwłaszcza w najważniejszych momentach. Przez cały turniej nigdy nie pojawiały się myśli, aby zrezygnować z walki o medal, choć przeżywaliśmy trudne chwile. Krzysztof Chęciak pomimo kłopotów zdrowotnych utrzymał pierwszą szachownicę, ale rozegrał tylko sześć partii. Jerzy Strzelecki był tym razem w gorszej dyspozycji, ale zostało to zrekompensowane zawiązką przez Mateusza Łapaja, który w następnych rozgrywkach będzie na pewno liderem naszej drużyny. Mateusz wygrał zdecydowanie rywalizację na drugiej szachownicy uzyskując rewelacyjny wynik 8,5 pkt. z 9 partii (w tym jeden walkower) i bardzo wysoki ranking 2493. Bardzo pozytywnie należy też ocenić wynik Marcina Chojnowskiego. Piotr Walczak i Tomasz Miozga również przyczynili się do końcowego sukcesu, chociaż rozegrali niewielką ilość partii.

Wyniki turnieju kobiet i imprez towarzyszących

Wyniki drużynowe kobiet

Miejsce	Drużyna	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Wynik (1)	Wynik (2)
1	Ukraina	*	1½	1	2	1½	2	2	2	13	12.0	0
2	Rosja	½	*	1½	1½	2	1½	2	2	12	11.0	0
3	Kazachstan	1	½	*	1	1	1	1½	2	8	8.0	0
4	Białoruś	0	½	1	*	1	1	1	2	6	6.5	0
5	Włochy	½	0	1	1	*	1½	1	1	6	6.0	2
6	Chorwacja	0	½	1	1	½	*	1½	1½	6	6.0	0
7	Polska	0	0	½	1	1	½	*	2	4	5.0	0
8	Azerbejdżan	0	0	0	0	1	½	0	*	1	1.5	0

Wyniki turnieju Open

1. Hoyer Olaf (GER) 7 pkt. z 9
2. Petrenko Mikhail (RUS) 6,0
3. Petrauskas Gediminas (LTU) 6,0
4. Muratov Lir (RUS) 6,0
5. Pogoskin Roman (RUS) 6,0
6. Marczukiewicz Jerzy (POL) 5,5
- ...
13. Michalczuk Krzysztof 5,0

Wyniki turnieju blitzowego (Blitz World Deaf Opatija, 24.06.2014.)

1. GM Gruenfeld Yehuda (ISR) - 8.0 z 10 (58.5)
2. IM Collutiis Duilio (ITA) - 8.0 (58.0)
3. FM Zivic Dragan (SRB) - 7.0 (57.5)
4. Varezhkin Viktor (RUS) - 7.0 (57.0)
5. IM Salov Sergej (GER) - 7.0 (56.5)

Wyniki Polaków:

- dzielone 13-18 (13 wartościowością) - Łapaj Mateusz - 5.5 (54.5)
13-18 (14) Miozga Tomasz - 5.5 (53.5)
23-28 (25) Marczukiewicz Jerzy - 4.5 (43.0)

Ocena organizacji

Czterogwiazdkowy hotel z klimatyzacją, licznymi atrakcjami (z których, poza jedną wycieczką, nie mieliśmy czasu korzystać), położony kilkadziesiąt metrów od Adriatyku gwarantował dobre warunki zarówno do pracy jak i wypoczynku. Mieliśmy w większości pokoje dwuosobowe z łazienką, prysznicem i dostępem do Internetu. Dodatkowo można było bezpłatnie skorzystać z Internetu w holu przy recepcji. Wyżywienie (stół szwedzki) było rewelacyjne, a ilość czasem wyszukanych potraw, ciast, deserów była imponująca. Organizatorzy i sędziowie stwarzali bardzo życzliwą atmosferę. Impreza przeprowadzona była sprawnie, wszystko odbywało się według założonego harmonogramu, kojarzenia można było szybko znaleźć w Internecie. Sala gry mogłaby być odrobinę większa, ale spełniała ogólnie przyjęte normy. Opatija jest pięknym miastem, nie tylko położonym w niezwykle uroczym miejscu nad morzem, ale też bardzo zadbanym z licznymi zabytkami i atrakcjami dla turystów. Polacy są tam bardzo lubiani. Wielkim zaskoczeniem było dla mnie, że jako Polak mogłem liczyć czasem na większy upust przy zakupach.

Podsumowanie

Na ceremonii zakończenia rozdano nagrody oraz puchary. Następnego dnia przed świtem wyruszyliśmy w drogę powrotną, podobnie jak poprzednio samochodami do Triestu, a następnie samolotem z przesiadką w Monachium. Tym razem widoczność była jeszcze lepsza i mogliśmy podziwiać ośnieżone szczyty Alp w pełnej krasie. Po przyjeździe do Polski nasza drużyna otrzymała nagrody oraz stypendia Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Zwycięzcy na poszczególnych szachownicach. Drugi z lewej Mateusz Łapaj.

Odbiór pucharu za wynik drużynowy. Od lewej: K. Chęciak, J. Strzelecki, T. Miozga, P. Walczak, M. Łapaj, M. Chojnowki, St. Kornasiewicz, K. Pańczyk

Droga powrotna. Alpy. Widok z samolotu.

Rozdział 4

Pedagogika pracy z szachistami niesłyszącymi

Definicje

Do sprawdzenia sprawności narządu słuchu służy badanie audiometryczne. Ustala ono progi słyszalności w decybelach dla poszczególnych częstotliwości dźwięków generowanych przez audiometr. Wyniki przedstawia się graficznie na audiogramie. Badanie wykonywane jest oddzielnie dla każdego ucha w zakresie od 125 Hz do 8000 Hz (por. Wikipedia, hasło *audiogram*).

Najczęściej stosowana klasyfikacja Międzynarodowego Biura Audiofonologii przyjmuje, że ubytek słuchu powyżej 20dB do 40 dB jest uszkodzeniem słuchu w stopniu lekkim, powyżej 40 dB do 70 dB w stopniu umiarkowanym, od powyżej 70 do 90 dB w stopniu znacznych, a powyżej 90 dB w stopniu głębokim. Całkowita głuchota odpowiada ubytkowi 120 dB. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że jeszcze sześćdziesiąt lat temu granicę między niedosłuchem a głuchotą oceniano na 60 dB. Jako kryterium przyjmowano maksymalny poziom głośnej mowy z odległości 2-3 m. Postęp techniczny w zakresie urządzeń i technik poprawiających odbiór dźwięków powoduje stałe przesuwanie tej granicy (p. Szczepankowski 1999:30-33, Hoffmann 2001:34).

Zawodnicy grający w zawodach głuchych muszą mieć udokumentowany ubytek słuchu przynajmniej 55 dB w lepszym uchu, tj. na poziomie uszkodzenia słuchu w stopniu umiarkowanym.

Definicja osoby głuchoniewidomej przyjęta przez Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym nie określa szczegółowych parametrów uszkodzenia poszczególnych zmysłów, lecz jest definicją funkcjonalną. „Głuchoniewidomą jest osoba, która na skutek jednoczesnego poważnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka trudności odmienne od spowodowanych wyłącznie uszkodzeniem wzroku lub słuchu, widoczne we wszelkich sferach jej funkcjonowania, zwłaszcza w komunikowaniu się, samodzielnym poruszaniu i dostępie informacji” (p. Białek 2009:7).

Przyczyny i rodzaje uszkodzeń słuchu

Do przyczyn uszkodzeń należą: czynniki dziedziczne, zaburzenia rozwojowe płodu spowodowane np. zatruciem lub infekcją, nieprawidłowym porodem. W okresie dzieciństwa głuchotę mogą spowodować takie choroby jak: zapalenie opon mózgowych, przewlekłe zapalenie ucha środkowego, toksyczne uszkodzenie nerwu słuchowego w wyniku niektórych chorób zakaźnych, urazy mechaniczne. W okresie późniejszym uszkodzenie słuchu może być spowodowane np. długotrwałą pracą w hałasie, zaburzeniami ukrwienia ucha wewnętrznego i głuchotą starczą.

Przy utracie sprawności ucha zewnętrznego lub środkowego może dojść do uszkodzenia słuchu w stopniu lekkim lub umiarkowanym. Jest to na ogół tylko ilościowy ubytek słuchu. Natomiast uszkodzenie ucha wewnętrznego, nerwu słuchowego lub ośrodków słuchowych w mózgu może spowodować nawet głębokie uszkodzenie słuchu, przy czym ubytek słuchu dla różnych częstotliwości jest

zróznicowany. Powoduje to zniekształcenie dźwięku. Osoba taka może słyszeć dźwięki, ale nie potrafi ich zrozumieć. (p. Szczepankowski 1999:74-75)

Psychologiczne i społeczne skutki uszkodzeń słuchu

Niezdolność do dokładnego słyszenia ogranicza i utrudnia kontakty społeczne i do pewnego stopnia powoduje izolację ze środowiska. Najbardziej dotyka to osoby, które urodziły się z uszkodzonym słuchem lub utraciły słuch w dzieciństwie. Uszkodzenie słuchu w stopniu znacznym hamuje rozwój dziecka: np. rozwój słownictwa, mowy, a niekiedy jest przyczyną zaburzenia koordynacji sensoryczno-motorycznej lub zaburzeń osobowości. (p. Szczepankowski 1999:77-79.)

Percepcja mowy osoby z uszkodzonym słuchem

Sprawne ucho odbiera częstotliwości w zakresie 16-20 000 Hz o natężeniu dźwięku od 0 do 120 dB. Średnie częstotliwości i głośności mowy wynoszą odpowiednio od 80 do 10 000 Hz i od 30 do 60 dB. W praktyce jednak do dobrego rozumienia wystarcza odbiór pasma od 400 do 4000 dB. Jednak połowa energii akustycznej mowy mieści się w granicach od 100 do 350 Hz, więc utrata zdolności słyszenia niskich częstotliwości powoduje utratę 50% głośności. Znacznie gorzej jest w wypadku braku słyszalności górnej granicy, gdyż wtedy utracona jest nie tylko połowa głośności, ale i 98% wyrazistości, co wyklucza rozumienie mowy. Należy też zwrócić uwagę, że do prawidłowego zrozumienia dźwięków mowy konieczne jest natężenie dźwięku na poziomie znacznie wyższym od progu słyszalności. (p. Szczepankowski 1999:81-85)

Surdopedagogika

Pedagogika jest nauką zajmującą się teorią i praktyką wychowania rozumianego jako celowo zorganizowanego procesu wychowawczego. Surdopedagogika (od łac. *surdus* - głuchy) jest jedną z dziedzin pedagogiki specjalnej i zajmuje się nauczaniem i wychowaniem osób głuchych i niedosłyszących. Centralnym pojęciem surdopedagogiki jest rewalidacja, czyli przystosowanie do normalnego życia w społeczeństwie. Utrzymywanie bliskiego kontaktu z ludźmi słyszącymi i uczestniczenie w życiu społecznym i zawodowym uzdalnia osobę z uszkodzonym słuchem do rozwoju (p. Hoffmann 1987:5-11).

Hoffmann (1987:50-61) zwraca uwagę, że uszkodzenie słuchu powoduje trudności w poznaniu rzeczywistości i do pewnego stopnia jej zniekształcenia, co może być przyczyną zubożenia rozwoju osobowości, zwłaszcza w sferze emocjonalnej i społecznej. Autor wymienia tu cztery obszary wychowania: przez naukę, sztukę, pracę oraz sport i wypoczynek. Oczywiście, szczegółowa analiza tych czynników wykracza znacznie poza ramy niniejszej pracy. Chciałbym jednak zwrócić uwagę, że szachy doskonale wpisują się we wszystkie wymienione przez autora elementy. Są bowiem w szachach elementy nauki (przyswajanie wiedzy, analiza, poznanie, eksperymentowanie, wyciąganie wniosków) i sztuki (twórczość, kreatywność, piękno np. kombinacji, harmonia, estetyka). Osiągnięcie wysokiej klasy wiąże się niewątpliwie z wytężoną wieloletnią pracą nad różnymi elementami kunsztu szachowego (teoria debiutów, znajomość zasad strategii, umiejętność rozgrywania różnych typów pozycji,

umiejętność gry końcowej, sprawność fizyczna, odporność na stres i porażki, wiedza psychologiczna itp.). Praca ta musi być dobrze zaplanowana i systematyczna. Są jednak szachy przede wszystkim sportem, i to sportem walki, ze wszystkimi elementami rywalizacji, które czynią koniecznymi wypracowanie cech wymienionych powyżej. Sport pozwala na równorzędną konkurencję ze słyszącymi (dowodem są tu wybitni szachiści niesłyszący wymienieni w rozdziale 1.), jest również okazją do spotkań z niesłyszającymi, którzy mają podobne zainteresowania. Sport pozwala też na łączenie pracy indywidualnej i zespołowej.

Rola techniki w nauczaniu głuchych

Rozwój techniki pozwala na stosowanie różnorodnych środków technicznych, które znajdują zastosowanie w edukacji głuchych. Spośród typowych pomocy edukacyjnych używanych również dla słyszących, ale dostosowanych do potrzeb głuchych, można wymienić filmy z napisami lub wizualnym tłumaczeniem w języku migowym.

W szkołach używa się wzmacniaczy elektroakustycznych o regulowanych parametrach. Zestaw składa się z nadajnika i odbiorników. W praktyce logopedycznej stosowane są monofonatory i polifonatory - urządzenia działające podobnie do aparatów słuchowych. Istnieją też specjalne programy komputerowe wspomagające naukę dzieci niesłyszących.

Głusi używają różnych urządzeń do użytku indywidualnego takich jak: budziki świetlne i wibracyjne, sygnalizacje świetlne informujące np. o dzwonku do drzwi, różnego rodzaju wzmacniacze, pagery, wideofony itp. (p. Szczepankowski 1999:331-343). Osoby niesłyszące mogą korzystać ze wszelkich dobrodziejstw Internetu, a zwłaszcza poczty elektronicznej i skype'a.

Moje doświadczenia w pracy i kontaktach z szachistami głuchymi i głuchoniewidomymi

Jak już wspomniałem we wstępie do niniejszej pracy, moje kontakty z szachistami głuchymi rozpoczęły się kiedy poznałem Marcina Chojnowskiego. Później miałem okazję poznać całą czołówkę (i nie tylko) polskich szachistów głuchych na turnieju w Krynicy Zdroju, na Mistrzostwach Polski Niesłyszących w Łukowie oraz na I Lidze Niesłyszących w Otwocku, gdzie byłem sędzią głównym turnieju oraz na zgrupowaniu kadry w Lublinie (wszystko w roku 2014). Z kilkoma zawodnikami utrzymuję do dziś kontakt. Jednego z nich (Jerzego Marczukiewicza) znam od czasów juniorskich i zachowała się w moich zbiorach partia z nim z roku 1978.

Stopień niedosłuchu poszczególnych szachistów niesłyszących jest bardzo różny. Niektórzy z nich używając aparatów słuchowych mogą funkcjonować zupełnie dobrze, większość jednak ma głębsze deficyty, a nieliczni kontaktują się wyłącznie przy pomocy języka migowego. Niektórzy posiadają umiejętność czytania u ust. Jedni mają aparaty słuchowe klasyczne, inni działające na zasadzie przewodzenia kostnego, jeszcze inni najbardziej zaawansowane technologicznie implanty ślimakowe. Prawie wszyscy mówią zupełnie normalnie, niektórzy jednak mają mowę lekko zaburzoną. Z głuchoniewidomymi nie miałem bliższego kontaktu. Jak widać, każdy z zawodników wymaga specyficznego zindywidualizowanego podejścia.

Moja wiedza na temat głuchych była raczej intuicyjna, nie wzbogacona studiowaniem specjalistycznych książek, później jednak najwięcej dało mi spotkanie z Marcinem, który często robił mi długie wykłady, dzięki którym mogłem lepiej zrozumieć jak niesłyszący odbierają świat, jakie są ich szczególne potrzeby, a co ich może denerwować. Marcin opowiedział mi też historię każdego z zawodników i wskazał ich indywidualne pragnienia, zdolności i problemy. Znałem więc przyczynę głuchoty poszczególnych zawodników i miałem orientację o ich potrzebach, sukcesach i porażkach, zarówno sportowych, jak i życiowych, charakterze, stylu gry itp.

W kontaktach dwustronnych niedosłyszący raczej nie lubią słuchać. Jest to zrozumiałe, gdyż sprawia im to wiele trudności i często odbiór jest nie do końca wierny. Trzeba więc przestrzegać pewnych zasad: należy mówić krótko, konkretnie i spójnie, nie przeskakiwać z tematu na temat, wzmacniać przekaz lub dawać dodatkowe informacje innymi kanałami np. gestykulacją (ale naturalną, nie nadmierną), mimiką, wskazaniem ręką jakiegoś przedmiotu itp. Absolutnie podstawowym warunkiem jest mówienie twarzą w kierunku słuchającego. Usta muszą być widoczne, najlepiej jak są dobrze oświetlone. Należy mówić umiarkowanie głośno i niezbyt szybko, ale najważniejsza jest bardzo wyraźna artykulacja. Zbyt głośna mowa, zwłaszcza chaotyczna, piskliwym lub podniesionym głosem może nawet przeszkadzać jeśli niesłyszący używa aparatu słuchowego (por. Białek 2009:31-32). W kontaktach z Marcinem zawsze powtarzał on moje słowa, aby potwierdzić co zrozumiał, lub prosił o powtórzenie. Przeszkadzały mu też często inne dźwięki zakłócające rozmowę np. szum ulicy, inne rozmowy obok nas.

Głusi są jednak często bardzo dobrymi mówcami, lubią opowiadać i często czynią to w sposób niezwykle barwny. Podobnie jest z pisanem. Niektórzy mają duży talent w tym zakresie, o czym mogłem się przekonać, czytając choćby notatko Marcina z turnieju.

W kontaktach z Marcinem starałem się przestrzegać tych zasad i nawet czasem rozmawialiśmy przez telefon, co jest oczywiście znacznie większym problemem dla osoby niesłyszącej. Moje wypowiedzi były jednak na ogół krótkimi komunikatami.

Specyfika pracy nad szachami bardzo zależy od stopnia sprawności zmysłów. Przy stosunkowo lekkim niedosłuchu formy pracy nie różnią się zasadniczo od pracy z dobrze słyszącymi. Jedynie tempo może być nieznacznie wolniejsze. Natomiast przy większym ubytku słuchu sprawa się nieco komplikuje. Trzeba być bardziej zdecydowanym i sugestywnym i dawać jasne instrukcje. Należy też łączyć wizualne i audytywne formy przekazu, wzmacniając je odpowiednią gestykulacją np. zdecydowanym wykonywaniem ruchów, wskazaniem ręką, gestem akceptacji lub jej braku (ręką i głową itp.) W razie trudności ze zrozumieniem można też sporadycznie użyć pisma.

Opieka nad głuchoniewidomym musi łączyć elementy wymienione wyżej z wymagającą dużej wyobraźni pomocą w rozmaitych sytuacjach. W moim przypadku były to takie czynności jak: pomoc przy spożywaniu posiłków (wybór potraw przy stole szwedzkim, podanie zupy, napojów, dopilnowanie czy są sztućce itp.), wspólne spacerowanie i inne formy spędzania wolnego czasu, załatwianie różnych spraw i wsparcie w rozmaitych sytuacjach np. gdy czegoś nie mógł znaleźć. Marcin udzielał mi

szczegółowych instrukcji jak powinienem się zachowywać i wkrótce udało mi się opanować sztukę bycia opiekunem.

Trzeba tu dodać, że osoby niepełnosprawne na ogół nie lubią, aby wykonywać za nich czynności, które same są w stanie zrobić. Trzeba je wspierać, a nie wyręczać. Czasem ich możliwości są większe niż by się można było spodziewać. Na przykład w Krynicy Marcin zaproponował wycieczkę w góry. Wprawdzie nie są to góry wysokie, ale ścieżki są pełne wystających korzeni drzew i kamieni. Ja szedłem pierwszy, a Marcin podążał za mną obserwując moje stopy. Nie mieliśmy żadnych problemów w sprawnym przejściu szlaku w dość dobrym tempie.

Marcin jest w stanie grać na normalnej szachownicy, choć nie może swobodnie objąć wzrokiem całego jej obszaru. Musi też pochylić się bardzo nisko nad deską. Dlatego czasem korzysta z szachownicy brajlowskiej. Tak właśnie było w Chorwacji, a ja (czasem zastępowałem mnie trener Kornasiewicz) pełniłem wtedy rolę asystenta. Przy przygotowaniu przed rundą używaliśmy dwóch komputerów z różnymi programami analizującymi i bazami danych. Marcin jest pracowitym zawodnikiem i raczej rannym ptaszkiem. Niekiedy wstawaliśmy o szóstej rano i zabieraliśmy się ostro do pracy.

Marcin korzysta z licznych zdobyczy techniki, które pozwalają mu na lepsze funkcjonowanie w świecie. Posiada on dwa wspomagające programy komputerowe: jeden pozwala uzyskiwać bardzo duże powiększenia na ekranie, drugi odsłuchiwać zapisany tekst z pliku tekstowego. Z książek korzysta rzadko, gdyż musi wtedy używać lupy.

Szachiści używający aparatów słuchowych są zobowiązani do ich zdjęcia w czasie gry pod rygorem straty punktu. Takie sytuacje niestety się zdarzają.

Bibliografia

Książki i artykuły

- Bartosiewicz-Niziołek, Monika (opr.). 2012. *Wsparcie osób głuchoniewidomych na rynku pracy II. Weź sprawy w swoje ręce. Podręcznik dobrych praktyk*. Warszawa: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- Białek, Maria (red.). 2009. *Małymi krokami do wielkich celów*. Warszawa: Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym.
- Hoffmann, Bogdan. 1987. *Surdopedagogika. Zarys problematyki*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Hoffmann, Bogdan. 2001. *Surdopedagogika w teorii i praktyce*. Warszawa: Towarzystwo Wiedzy Powszechnej.
- Łuczak, Katarzyna, Magdalena Tarnacka. 2011. *To tacy ludzie są na świecie? Formy wsparcia osób głuchoniewidomych*. Warszawa: Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym.
- Majkowski, Robert. 2014. „Trzeba w sobie znaleźć mistrza”. *Tygodnik Ostrołęcki*. 15.07.2014.
- Szczepankowski, Bogdan. 1999. *Niesłyszący - głusi - głuchoniemi. Wyrównywanie szans*. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.

Strony internetowe

- <http://chess-results.com/tnr135006.aspx?lan=1> (strona z wynikami turnieju) dn. 9.07.2015.
- The International Committee of Silent Chess (ICSC) “The Gold Anniversary of the I.C.S.C.” http://www.ac-iccd.org/files/ICSC_boll_60.pdf dn. 9.07.2015.
- Wikipedia: https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Strona_główna
i <https://en.wikipedia.org/wiki/>